CANADIAN CITIZENSHIP BRANCH
APR 30 1954
DEPT. OF CITIZENSHIP AND IMMIGRATION
MAY 17 1954

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
EDITOR IN CHIEF: INGRIDA VIKSNA
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — EM 8-0792
Cable Address: LATAMERIKA
Editor in U.S.A. — A. ZVĒRIŅŠ
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL
POST OFFICE DEPARTAMENT, OTTAWA

LATVIJA AMERIKĀ

34./262. n-rs. SESTDIEN, 1954. G. 1. MAIJĀ 4. GADS.

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VIKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telefons — EM 8-0792
Telegrammu adrese: LATAMERIKA
ASV redakcija — A. ZVĒRIŅŠ,
102—15 85 Drive, Richmond Hill 18, N.Y., U.S.A.
Tel.: Virgina 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $150: par 3 mēn. $4.50:
par 6 mēn. $8.50: par 1 gadu $16.00
SLUDINAJUMU MAKSA:
slud. daļā $1.40: tekstā $2.80 par 1 collas telpu 1 slejā

Latvijas nākotne prasa nacionālu modrību un valstisku stāju

Sūtņa A. Spekkes intervija Latvijai Amerikā

Latvijas sūtnis Vašingtonā Arnolds Spekke, dodamies no Romas uz savu jauno darba vietu Vašingtonā, dažas dienas pavadīja Londonā. Reizē ar viņu ārkārtējo pilnvaru nesējs sūtnis K. Zariņš bija pie sevis aicinājis uz apspriedi sūtni Francijā O. Grosvaldu, Latvijas pārstāvi pie Bonnas valdības R. Liepiņu un Latvijas pārstāvi Madridē R. Kampusu. Mūsu diplomātiskie pārstāvji pārrunāja Latvijas stāvokli pašreizējos starptautiskajos notikumos un saskaņoja savu rīcību. 29. aprīlī sūtnis A. Spekke devās pāri okeanam. Pirms izbraukšanas A. Spekke mūsu laikraksta pārstāvim sniedza interviju.

LIKTENĪGĀ UGUŅOŠANA

Romā A. Spekke pavadījis vairāk par 20 gadu. 1932. g. viņš tur ieradās ar Rokfellera fonda stipendiju izdarīt Latvijas vēstures pētījumus pēc dokumentiem Vatikāna arhīvos. Šā darba rezultātā radusies viņa grāmata Latvieši un Livonija 16. g. s. 1933. gada sākumā viņu aicināja lasīt lekcijas Sorbonnas universitātē, un viņš bija pirmais latviešu zinātnieks, kam bija iespēja teikt savu vārdu šai slavenajā universitātē. Tā paša gada 30. janvārī Spekke bija aicināts lasīt lekciju par Latviju Strasburgas universitātē. Tieši tai dienā Vācijā varu bija pārņēmis Hitlers, un pāri pilsētai no Vācijas robežas bija redzama vācu rīkotā uguņošana par godu šim notikumam. Sešus gadus vēlāk visā Eiropā tai sekoja daudz baigāka uguņošana, kas pārvērta pelnos arī mūsu valsts brīvību. Šo liktenīgo notikumu lavīnu pieminot, sūtnis A. Spekke atceras, ka savu lekciju Strasburgā franču klausītājiem, kas toreiz bija ne bez iemesla satraukti par notikumiem Vācijā, viņš sācis ar vārdiem: „Stāstīšu par kādu tālu zemi, kas galu galā tomēr nav tik tālu, jo tā atrodas otrā pusē Vācijai."

1933. gada rudenī A. Spekki iecēla par sūtni Itālijā un Balkanu valstīs ar sēdekli Romā. Smagi pārbaudījumi Romā bija jāpārdzīvo kara beigu posmā, no 1943. gada sākot, kad hitlerieši okupēja Itāliju un drīz pēc tam arestēja ukraiņu un poļu politiķus, Baltieši gaidīja savu kārtu.

Grūtajos pēckara gados A. Spekke Romā ir ļoti aktīvi un enerģiski strādājis, izmantodams tiklab savus diplomātiskos sakarus, kā savu zinātnieka spalvu, un šis viņa darbs ir bijis par lielu svētību Latvijai, jo kliedējis nezināšanu un stiprinājis latviešu vēsturnieku viedokli Eiropas historiografijā. Šais gados daudzi A. Spekkes darbi iespiesti zinātniskos izdevumos, publicējumu piedzīvojusi viņa Latvijas vēsturē latviešu un angļu valodā.

Pēc šīs vēstures iznākšanas baltvācu vēsturnieku viedoklis vairs nav dominētājs, kā tas bijis līdz šim. Atskanējusi ir latviešu balss, un Rietumu pasaule to ir uzklausīju ar lielu interesi, kā to rādīja atsauksmes par vēstures angļu izdevumu.

SVARĪGĀKAIS UZDEVUMS — VALSTISKA STĀJA

Par pirmo uzdevumu latviešiem emigrācijā sūtnis A. Spekke atzīst — noturēt mūsu latvisko stāju. „Mums jābūt nosvērtiem un izturīgiem," saka A. Spekke, „mums jābūt stipriem savā nacionālajā pašlepnumā, bet jāsargās no pārspīlējumiem un izlēcieniem."

Jautāts izteikt savas domas par vajadzību un iespējām izveidot latviešu pasaules apvienību, sūtnis A. Spekke atzīst, ka mūsu trimdas saime, salīdzinot ar citām tautām, savā iekšējā sadzīvē ir turējusies krietni. Šis krietnums un visumā labā saskaņa jo augstāk novērtējama, ja paturam vērā, ka mēs esam emigrācijas lietās iesācēji, kamēr dažām citām tautām emigrantus devusi gandrīz vai katra režīma maiņa. Emigrācija ikvienai tautai ir nelaime tai grūti novēršamas ir savas iekšējās likstas. Tāpēc apsveicams katrs pasākums, kas atvieglina emigrācijas smagumu un stiprina tās iekšējo vienību.

Mūsu sūtņi brīvajā pasaulē ir Latvijas priekšposteņi. Drošas un stipras aizmugures līnijas izveidot ir trimdinieku pašu pienākums.

LATVIJAS STĀVOKLIS PĒDĒJOS GADOS PAKĀPENISKI UZLABOJIES

Vērtējot pašreizējo starptautisko situāciju, sūtnis A. Spekke atzīst, ka Latvijas stāvoklis pēdējos gados nepārtraukti turpinājis uzlaboties. Ar lielu uzmanību mums vērojami notikumi austrumos, jo tur kā visās despotiskās imperijās kādā dienā var sākties neapturami iekšēji procesi. Un ja šādā imperijā kaut kas sāk brukt, tad sekas ir nepārredzamas. A. Spekke uzsver vērtējumu, ko viņš devis savā franču valodā iznākušajā darbā par Latviju un Baltijas problēmu (tuvākā laikā tā iznāks Londonā angļu valodā) ka Padomju Savienība pēc otrā kara ir nonākusi savu panākumu augstākajā punktā, no kura iespējami tikai divi virzieni — vai nu visas pasaules iekarošana, vai ceļš uz leju, kas parasti nobeidzas ar sabrukumu.

Nav jāaizmirst, ka Krievijā ne viens vien režīms pats savā klēpī izaudzinājis spēkus, kas to vēlāk sagrauj. Bet šie dabiskie visu imperiju sairuma procesi iespējami tad, ja ārpasaulē ir stipri un vienoti brīvības spēki. Mums tas uzliek pienākumu stāvēt modrā sardzē par Latvijas interesēm mums jābūt ciešai daļai šai rietumu spēku kopībā.

Ar gandarījumu A. Spekke piemin atvadīšanās vakaru, ko viņam 13. aprīlī organizējis Romā kāds italiešu parlamenta loceklis, piedaloties 8 tautu pārstāvjiem.

Sarunas nobeigumā sūtnis piemin zīmīgos vārdus, ko par latviešu gara pretestības spējām teicis angļu literātūrvēsturnieks J. H. Speirs, recenzējot J. Andrupa un V. Kalves grāmatu Latvian Literature, kurai A. Spekke rakstījis ievadu. J. H. Speirs atzīst, ka „gadu simteņiem ilgi tautas dziesmas ir veidojušas latviešu tautas kultūras visstiprāko cietoksni, kurā visi ārējie spēki, ne tikai fiziskie, bet arī garīgie, bijuši par nespēcīgiem ielauzties."

Arī mūsu dienās, uzsver sūtnis, mums latviešu kultūras pasaule izveidojama par tādu cietoksni, kurā neviens naidīgs spēks nespēj ielauzties."

LITERĀRA DISKUSIJA

par kādu jaunu darbu latviešu rakstniecībā Toronto notiek pirmoreiz. To rīko Preses kopa Kanadā **svētdien, 2. maijā, pl. 6 vak. sv. Andreja baznīcas zālē.**

Temats — V. Kārkliņa romāns „Dieva zeme", bez šaubām, saista lasītājus ar plaši tverto latviešu lauku un laikmeta tēlojumu un it īpaši ar īpatnējiem raksturiem, kas izraisa dažādu novērtējumu. Mūsu literātūra rāda mūsu gara dzīvi, un V. Kārkliņa darbs ir viens no monumentālākajiem mūsu jaunāko laiku rakstniecībā.

Toronto latviešu skauti un gaidas 25. aprīlī DV namā atzīmēja sava patrona sv. Jura dienu. Garīgo aktu vadīja skautu jendas māc. A. Lūsis. J. Kreija uzņ.

ALAs kongress — svarīgākais notikums latviešiem trimdā

Kultūras fonda 1953. gada laureāti — prof. K. Straubergs, prof. K. Kundziņš un Andrejs Eglītis. — Ievēlēta jauna valde — prof. P. Lejiņš jau 4. reizi ievēlēts par priekšsēdi. — Lietvedis Dr. A. Dīnbergs vērtē Latvijas starptautisko stāvokli. — Ieceļošana ASV un pasaules apvienība — svarīgākie temati kongresā

Piedaloties 103 pilntiesīgiem delegātiem un 7 delegātiem — novērotājiem no 177 latviešu organizācijām, draudzēm, kopām un ārpus organizācijām stāvošiem tautiešiem ASV, 23., 24. un 25. aprīlī Klīvlendā (Ohio) notika Amerikas Latviešu apvienības 3. gadskārtējais kongress, kurā paziņoja Kultūras fonda godalgas par 1953. g., noklausījās lietveža Dr. A. Dīnberga runu par Latvijas starptautisko stāvokli, pieņēma valdes darbības pārskatu, apsprieda latviešu immigrācijas veicināšanu ASV, pieņēma jaunus atzinumus pasaules latviešu apvienības un citos svarīgos jautājumos, kā arī ievēlēja jaunu valdi un revīzijas komisiju nākamajam darbības gadam

Latviešu organizatoriskais talants sevi atkal spoži apliecināja Klīvlendas organizāciju kopējā darbā un pūlēs, lai ASV latviešu augstākais sabiedriskais organs — ALAs kongress — ritētu ar pulksteņa mēchanisma precizitāti. Kad valdes priekšsēdis P Lejiņš atklāja kongresu, klāt bija jau 80 delegāti, bet vēlāk ieradās ASV delegāti no Klusā okeana līdz Atlantijas okeana krastam, sasniedzot rekordskaitli — 110 delegātu.

Kongresa darbu ievadīja prāvesta J. Ķulliša un bapt. māc. A. Klaupika aizlūgumi un kongresa rīcības komitejas pr-ža agr. V Eltermaņa apsveikuma runa, kas kongresam pasniedza tautieša Irbes darināto sēžu vadības āmuru latviskā stilā. Pēc tam Latvijas sūtniecības Vašingtonā pag. vadītājs Dr. A. Dīnbergs teica plašu runu par Latvijas starptautisko stāvokli (skat. runu nākamajā nrā).

Kongresu rakstveidā sveica Amerikas Balss, Komiteja Latvijas brīvībai, Lietuvas sūtnis Žadeiķis, Igaunijas ģenerālkonsuls Kaivs, Igaunu nacionālā komiteja, Amerikas lietuviešu padome, Latviešu nacionālā apvienība Kanadā, Jelgavas skolotāju institūta absolventi, Baltimoras latviešu biedrība, prāvests A. Skrodelis, bet personiski sveicienus nodeva Vašingtonas valsts dēlegāts K. Videnieks, DV apvienība Klīvlendā pr-ks Pluksis u. c., bet bapt. mācītājs J. Barbins ielūdza kongresa delegātus baptistu dziesmu svētkos.

Tad Kultūras fonda valdes prsēdis prof. P. Lejiņš paziņoja Kultūras fonda piešķirtās godalgas: zinātnē par 1952. g. (pag. gadā nebija piešķirta) prof. K. Straubergam par darbiem latviešu folklorā $400.00, par 1953. g. — teoloģijas prof. K. Kundziņam par darbu „Mūsu ticība" $500.00; literātūrā par 1953. g. dzejniekam Andrejam Eglītim par dzeju grāmatu Nesaulē $500.00; gleznieciībā rezervēti $500.00 izstādei, ko rīkos apvienības Kultūras birojs godalgojama darba izraudzīšanai; mūzikā rezervēti $500.00 nāk. gadam, jo šogad nav bijis godalgojamu darbu. Tālāk piešķirti $300.00 Hertas Lūses mākslas sniegumu dokumentēšanai skaņu platēs; $170.000 piešķirti žurnāla Ceļa Zīmes 25 eks. abonēšanai; $240.00 Endzelīna - Mīlenbacha vārdnīcas 15 eks. iegādei. Augustdorfas (Vācijā) latviešu ģimnazijai piešķirti $50.00 mēnesī, sākot ar š. g. 1. aprīli līdz 1955. g. 1. janvārim, bet $1000.00 nodoti Kultūras birojam latviešu teātra ASV atbalstīšanai.

Pēc tam par kongresa vadītāju vienprātīgi ievēlēja prof. P. Lejiņu, iun., kongresa goda priekšsēžiem lietvedi Dr. A. Dīnbergu un V. Eltermani, kongresa vicepriekšsēžiem prof. E. Laimiņu un pulkv. A. Galindomu, sekretāriem D. Maļinovski, H. Ritumu un D. Rudzīti. Par nominācijas komisijas vajadzību balsoja tikai 5 delegāti, un tā šogad netika ievēlēta.

Valdes priekšsēdis prof. P. Lejiņš ziņojumā par valdes padarīto darbu sevišķi uzsvēra, ka apvienība pagājušā gadā ir augusi un tālāk attīstījusies un atzina par apvienības biedriem to organizāciju visus biedrus, kas iestājušies apvienībā. Pag. gadā apvienībā no jauna iestājušies 2.000 biedri un tagad apvienības biedru skaits ir jau 7.200, kas apvienoti 155 organizācijās, no tām 40 ir draudzes. Bez šīm ir vēl 22 organizācijas, kas atbalsta apvienības darbu, bet pašas nav iestājušās apvienībā. Nodibināts jauns birojs fiziskai audzināšanai. Apvienības lielākā akcija bijusi Kerstena komitejas darba sekmēšana. Otra lielākā, kas tagad tikai sākusies — ieceļošanas kārtošana tiem latviešiem, kas vēl Vācijā un citur. Kultūras laukā apvienības darbs ir visplašākais un dziļākais, par ko sabiedrība ir jo plaši informēta presē. Izveidojas latviešu kartotēka. Visi apvienības biroji bijuši darbīgi un uzrāda sekmes. Tikai ideja par sieviešu komitejas radīšanu pie apvienības ir apklususi. Ja tomēr jautā, kādēļ apvienības darbs un izveidošanās nerit vēl ātrāk un labāk, tad jāatbild: visu izšķir līdzekļu jautājums. Apvienībai nav vairāk līdzekļu kā tikai ģenerālsekretāra algošanai, un viņš jau tagad ir ar darbu pārslogots. Visi izdevumi gandrīz jāsedz tikai no biedru naudām. Tieši lielās latviešu kolonijas ir vismazākās līdzekļu devējas apvienībai, bet apvienību uztur mazās kolonijas. Tā piem., Bostonas tautieši apvienībai devuši tikai $128.00, Nujorkas tautieši $385 (3,8 proc. no latviešu kopskaita Nujorkā), Čikāgas $65.00, bet Baltimoras tautieši nav devuši nekā. Apvienības galvenā nozīme ir tā, ka tāda apvienība darbojas un pārstāv latviešu sabiedrisko domu. Kerstena komitejas darba atbalstīšanā latvieši bijuši visdarbīgākie. Apvienība ir prezentējusies pie AN, ASV valdības un citur, bet ar lietuvjiem un igauņiem sadarbība noritējusi galvenokārt tikai Kerstena komitejā. Valde noturējusi gadā 7 sēdes. Biroju vadītāju pārskati bija jau agrāk piesūtīti delegātiem un organizācijām, tādēļ tos kongresā nenolasīja. Tikai V. Vuškalns īsi ziņoja par Fiziskās audzināšanas biroja turpmākiem nodomiem sportā: mērķis — ar veselu miesu un garu saglabāt latviešu jaunatni Latvijai. — Revīzijas komisijas prdis V. Vītiņš ziņoja, ka apvienības darbība un kase atrasti labā kārtībā un valde pelnījusi atzinību.

(Nobeigums sekos).

STUDENŠU PREZIDIJA KONVENTA

sanāksme notiks piektdien, 30. aprīlī, plkst. 20.00, 84 Queen's Pk.

ŽENĒVAS TRAĢIKOMĒDIJA SĀKUSIES

Molotovs licis priekšā uzaicināt vietminiešu komūnistus Ženēvas konferencē

No Ženēvas ziņo, ka konferences sākumā Padomju Savienība ar savu ārkārtīgo piekāpību un sadarbošanās gribu pilnīgi pārsteigusi sabiedrotos. Komūnistiem neceļot nekādus iebildumus par konferences darba kārtību, to pieņēma 33 minūtēs, kamēr Rietumi bija paredzējuši, vadoties ar iepriekšējiem piedzīvojumiem, ka darba kārtības pieņemšana vien var ilgt stundām, ja ne dienām.

Ja ātrā piekāpšanās ir tikai Maskavas manevrs novērst diplomātu uzmanību no krievu patiesajiem mērķiem, tad jāsaka, ka Kremlis šoreiz ir pārrēķinājies. Komūnistu ātrā piekāpšanās ganrādīja tādu kā brīvāku atmosfairu, kaut arī Rietumu skepticisma vēji tai nedeva iespēju nosēsties. Vai tad patiesi Padomju Savienība gribētu sadarboties? Bet tam tomēr neviens netic.

Molotovs konferencē nācis ar priekšlikumu, kas paredz vietminiešu komūnistu līdzdalību Indoķīnas sarunās. Francijas ārlietu ministrs principā Molotova priekšlikumam esot jau pievienojies, tikai pirms galīgas atbildes gribot komūnistus piespiest netraucēt ievainoto franču karavīru izvešanu no ielenktā Dien Bien Phu cietokšņa. Šai jautājumā privātās sarunās Padomju Savienības un Francijas ārlietu ministru starpā panāca vienošanos. Nevienā citā jautājumā Rietumi un Austrumi līdz šim vēl nav varējuši vienoties. Īsumā apskatot pirmo dienu darbības norisi Ženēvas konferencē, atklājas šāda aina:

1. Sav. Valstu ārlietu ministrs Dalless noraidīja Ziemeļkorejas izstrādāto plānu par vēlēšanām Korejas apvienošanai, atklāti pateikdams, ka tas ir tikai komūnistu mēģinājums iznīcināt pastāvošo Dienvidkorejas valdību, lai to aizstātu ar komūnistu ieļļu valdību. Dalless pieprasīja visparējās vēlēšanas Apvienoto Nāciju pārraudzībā.

2. Seulā Ziemeļkorejas izstrādātais apvienošanas plāns nosaukts par slazdu un Deinvidkorejas valdībai ir pilnīgi nepieņemams.

3. Parīzē Francijas un Vietnamas valdību klātienē parakstīts Vietnamas neatkarības līgums. Kā zināms, tikai pirms dažām dienām vietnamieši noraidīja Francijas priekšlikumu parakstīt neatkarības līgumu pašreizējos apstākļos.

4. Anglijas strādnieku partijas vadība pieņēma rezolūciju pret jebkādu soļu speršanu, kas varētu Angliju ieraut kara, aizstāvot imperiālistu politiku Indoķīnā.

5. Londonā cirkulējot baumas, it kā amerikāņi joprojām cenšoties panākt Anglijas un pārējo Rietumu sabiedroto līdzdalību Indoķīnas aizsargāšanai no komūnisma. Tā kā komūnistu Ķīna neesot oficiāli atzīta, sabiedrotie nolēmuši pēdējai tiešu ultimātu nesūtīt.

6. Anglija, Francija un Savienotās Valstis panākušas vienošanos par kara darbības pārtraukšanu Indoķīnā. Un, proti, ja arī kara darbība tiek pārtraukta, komūnistiem jādod garantijas, ka karu no jauna neatsāks līdz politiskās vienošanās panākšanai.

7. Lielbritanijas apvienoto karalisti Ženēvas konferencē pārstāv Anglija, Kanada, Austrālija un Jaunzēlande, kas vienojušās, ka Indoķīnas jautājuma iztirzāšana būtu uztīcama tikai nelielai valstu grupai. Anglija tādā gadījumā runātu Austrālijas un Jaunzēlandes vārdā.

Nesaskaņas Dienvidāzijas konferencē

„Vispirms jāpanāk sadarbība pašu starpā, tikai tad var mācīt pārējos," saka Pakistānas ministru prezidents disputā ar Indijas „neitrālo" Nēru.

Kolombo. Sākoties piecu Dienvidāzijas mīnistru prezidenu konferencei, kas ilgs trīs dienas, jau pirmā sēdē atklājās, kāda plaisa valda Indijas un Pakistanas starpā.

Kamēr Nēru runā par miera līguma parakstīšanu Indoķīnā, Kašmīras jautājums stāv nenokārtots jau vairāk kā sešus gadus. Pakistanas ministru prezidenta vārdu apvainots, Nēru uzlēcis kājās un kliedzis, ka viņš Mohammedu Ali varētu „saplosīt gabalos, ja vien viņam labpatiktos runāt par agresijas jautājumu Kašmīrā."

Konference apspriež Nēru miera plānu Indoķīnai.

BALTIEŠU STĪGU KVARTETS: no kr. VIKTORS ZIEDONIS, ŽANIS DUMPIS, INGUS NĀRUNS UN ENDELS KULAMS. J. A. Payton foto

Austrālija un Jaunzēlande CĪNĪSIES

Anglija un Francija gatavas dalīt Indoķīnu, lai tikai panāktu kara darbības izbeigšanu. Austrālija un Jaunzēlande gatavas cīnīties kopā ar Sav. Valstīm pret komūnistiem Indoķīnā.

Pagājušo otrdien sākās sarunas Padomju Savienības ārlietu ministra Molotova, Francijas ārlietu ministra Bido un Sav. Valstu ārlietu ministra Dallesa starpā. It kā tiekot pārrunāts Anglijas atbalstītais Francijas priekšlikums par miera līguma parakstīšanu Indoķīnā uz Indoķīnas dalīšanas principiem. Angļu diplomātiskie pārstāvji Ženēvā šādu priekšlikumu noliedz.

Kamēr Ženēvas konferencē sabiedrotie no jauna gudro par kādas valsts pārdošanu, kas viņiem nepieder, Vašingtona saņēmusi Austrālijas un Jaunzēlandes valdības lēmumus, no kuŗiem var saprast, ka, ja vien Sav. Valstis nodibina kādu kopējas darbības plānu Indoķīnas pasargāšanai no komūnistiem, Austrālija un Jaunzēlande ir gatavas cīnīties. Anglijas nostāja šai sakarā pagaidām vēl ir ļoti vēsa un atturīga.

CERĪBU ZEMI KURZEMI UN TĀS VARONUS PIEMINĒSIM 8. MAIJĀ
SVINĪGS AKTS UN KONCERTS 8 MAIJĀ, PL. 7.30 HARBORDA TECHNIKUMA TELPĀS
LNAK valdes priekšsēža A. SVENNES uzruna, E. ŠĶOBES ūzru na. Piedalās DAINAS koris, TLNT ansamblis, A. MAČA, V. LEINVĒBERE

LATVIJA

Ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Draugi grib mūs asimilēt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.

Archibīskaps T. GRINBERGS

Ģimene — latvietības cietoksnis svešumā

P. DREIMANIS

Plašās pasaules pilsētās un laukos svešu tautu vidū atradušas patvērumu daudzas latviešu ģimenes. Tālu no dzimtenē pierastās vides viņas tomēr nav aizmirsušas un atmetušas latviskās dzīves veidu. Godos, svētkos un pat ikdienas gaitās vērojamas latviskās paražas, tikumi un īpaši latviskais gars. Sīksta rakstura un centīgi, darbam spējīgie ģimenes locekļi strādā un pūlas atgūt dzimtenē pamesto iedzīvi, panākt vietējos iedzīvotājus materiālās labklājības ziņā un sagādāt bērniem līdzekļus skolām. Tieksme neatlaidīgi sasniegt sprausto mērķi dod gan pozitīvus rezultātus, bet prasa arī upurus un bieži kavē viņu piedalīšanos sabiedriskos pasākumos.

Lielā steigā, svešā vidē un neparastos darba paņēmienos, jāizšķiež daudz enerģijas. Tomēr ģimenē nogurums pāriet. Mātes valodā sarunājoties. lasot latviešu laikrakstus, žurnālus un grāmatas, viņi it kā atgriežas latviešu sabiedrībā, aizmirst ikdienas grūtumus un svešo apkārtni. Latviskā ģimene ar savu garīgo veldzi nomierina, jauj atpūsties un smelties spēkus darbam nākošajā dienā. Viņa ciešām saitēm saista vienas ģimenes locekļus ar citām līdzīgām ģimenēm un pat visu tautu. Atminas un citi pārdzīvojumi ģimenē stiprina apziņā latvisko garu, kas ir spēka un izturības avots.

Smagākos piedzīvojumos un slimību gadījumos ģimenes locekļu līdzjūtība, gādība un palīdzība neatsverama. Atplaukst sievas un vīra mīlestība, un savus kalngalus sasniedz vecāku un bērnu attiecsmēs rūpes un uzupurēšanās. Mīkstēto pārdzīvojumu ietekmē ģimenes locekļu apziņā savstarpēji saistās pagātne, tagadne un nākotne, kad viņi atceras savu vecāko tuvinieku nopelnus un rūpes un cenšas ieskatīties jaunās audzes stāvoklī un nākotnes izredzēs. Tādos gadījumos ģimenes locekļu centieni un visa viņu dzīve ieslēdzas vēsturiskās attīstības gultnē, kas ir visas tautas šūpulis.

Līdzīgus pārdzīvojumus izraisa svarīgi notikumi ģimenes dzīvē: bērnu piedzimšana, kristīšana, ievētīšana, laulības u. c. Tad viņi atceras līdzīgus gadījumus pagātnē un met skatu nākotnē, nospraužot jaunās atvases iespējamās dzīves gaitas, apsverot iespējas izaudzināt viņu par latvieti.

Visos minētos gadījumos un arī daudzos citos ģimenes locekļu domas un jūtas risinās latviskā gara ietvaros un nu reizēm izpaužas arī attiecīgās paražās vai liek tās atcerēties nesenā pagātnē. Tāpēc ģimene ir latvietības cietoksnis, kas glabā, aizstāv un pauž latvisko garu svešo tautu vidū, ar ko viņa parasti iegūst šo tautu cieņu un uzticību kā darbā, tā arī sadzīvē. Turpretim tās ģimenes, kas sevišķi cenšas atdarināt svešnieku dzīvi, izraisa smīnu un ironiskas piezīmes. Šādi gadījumi viņas atsvešina no citiem tautiešiem, bet netuvina arī vietējiem iedzīvotājiem.

Kaut visās ģimenēs valdītu latviskais gars un tās būtu latvju tautas cienīgas!

LATVIEŠI PIEDALĪSIES LOJĀLITĀTES PARĀDĒ ŅUJORKĀ

14. jūnija piemiņas sarīkojums notiks Town Hall telpās. — Pieņemts lēmums rīkot Dziesmu svētkus 1956. gadā Ņujorkā

ŅUJORKAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJU PADOMES PILNSAPULCE ŅUJORKĀ.

Sapulci atklāj padomes prezidija priekšsēdis V. Ignats. Par sapulces vadītāju ievēl DV Ņujorkas nodaļas priekšnieku R. Turku. Sekretāra pienākumus uzņemas Dr. J. Skrundēns.

V. Ignāts, iesākdams ziņojumu, piezīmē, ka viņš pilnsapulces priekšā stājas ar smagu sirdi, jo Kultūras dienu sarīkojums devis zaudējumus sakarā ar diviem sarīkojumiem vienā telpā un gandrīz vienā laikā. Prezidijam nekad nav bijis iemesla jaukt sarīkojumus, bet šoreiz iepriekš visi sarīkošanas apstākļi laikus nav bijuši zināmi. Kaut gan paralēli notikuši divi sarīkojumi, Kultūras dienu dailamatniecības, literatūras un svētdienas skolu darba skate, kas bijusi par brīvu, ļoti kupli apmeklēta.

Pārrunās Mīlenbachs izteicās, ka, rīkojot Kultūras dienu sarīkojumu, bijis noteikti jāievēro plašais Sieviešu prezidija konventa sarīkojums, kas šinī gadījumā izkonkurējis otru sarīkojumu.

Atbildot Mīlenbacham, A. Kalme un G. Šmits uzsvēra Kultūras dienu lielo nozīmi, sarīkojuma vērtību. Pirmā vietā jāliek Kultūras dienas, nevis lokālo organizāciju sarīkojumi.

Pilnsapulce pieņēma rezolūciju, ka turpmāk prezidijs rīkos tikai statūtos paredzētos sarīkojumus, bet pārējiem jāizprasa padomes pilnsapulces atļauja. Pilnsapulce pieņem visus zaudējumus segt no padomes kases.

Lojālitātes parādes latviešu grupas vadītājs K. Stankēvičs ziņo, ka parāde notiks 1. maijā, un piedalīšanos pilnā sastāvā un formas tērpos pieteikušas Ņujorkas gaidu un skautu vienības. Pilnsapulce piešķir $100.00 jaunu plakātu pagatavošanai un veterānu atbalstam, jo tie ir lojālitātes dienas rīkotāji. Balodis uzņemas ar saviem personiskajiem līdzekļiem savest kārtībā dažus iepriekšējā gada plakātus.

A. Freija ziņo, ka Baltic Freedom Committee, kurā ietelp visu trīju Baltijas valstu prezidiji, 14. jūnija piemiņas sarīkojumam noīrējusi plašās Town Hall telpas. Par galveno runātāju aicināts Kerstena komisijas loceklis, Tautas vietnieku nama demokratu deputāts Ray J. Madden's. Madden's uzaicinājumu pieņēmis un piedalīsies piemiņas sarīkojumā, ja līdz tam laikam nebūs izbraucis uz Eiropu.

E. Freivalds ziņo, ka Čikāgas dziesmu svētku komiteja ALA'i nodevusi $500.00 nākošo dziesmu svētku sarīkošanai. Čikāgieši izteikuši vēlēšanos, lai tie notiktu Ņujorkā. Ievērojot to, ka Ņujorkā ir lielākais latviešu centrs un tās tuvumā atrodas citi lielāki latviešu centri, kā arī vairums koru, pilnsapulce pieņem G. Šmita priekšlikumu, ka Ņujorkas latviešu organizāciju padome principiāli pieņem dziesmu svētku sarīkošanu un stāsies sakaros ar visām Ņujorkas latviešu organizācijām.

Nama fonda lietā V. Ignats ziņo prezidija sastādīto projektu, kas paredzēts diviem gadiem. Pirmkārt, visas organizācijas no saviem sarīkojumiem dod 10 proc. tīrā atlikuma. 2) Visas organizācijas gada laikā dod ziedojumus no $25.00 līdz $50.00. 3) Sabiedrības priekšlikums: atpirkšanās no apsveikumiem.

Architektūras biedrības delegāts Andersons ziņo, ka Hermanovska mets latviešu namam ir skaists, bet nav saimnieciskas bazes. Pārrunās vienojās, ka namam jābūt Manhetenā; jāizstrādā saimnieciskā programma, lai namā ieguldītie līdzekļi atmaksātos.

Pilnsapulce atzina, ka Nama fonda līdzekļu sagāde nekavējoties jāaktivizē. R. Turks piezīmē, ka nama lietā būtu plaši jāiesaista būvstrādnieku aprindas, kas varētu dot lielākus ziedojumus, bet tādā gadījumā viņiem jādod tiesības runāt līdzi nama izveidošanā. Nama lietu nolēma turpināt apspriest nākošajā pilnsapulcē.

V. Ignats pateicās visiem delegātiem par ierosinājumiem. Lūdz ieinteresēt plašākas sabiedrības aprindas nama lietā un uzklausīt viņu domas.

Plkv. A. Janumu Niagārā sagaidīja DV pārstāve A. Tīruma.
Līgera foto.

Paziņojums latviešu pareizticīgiem

Esmu izdevis nelielu Dieva lūgšanas grāmatu pareizticīgiem latviešiem. Visus, kas vēlas šo grāmatu saņemt, lūdzu piesūtīt man vai Sinodei, prof. Dr. P. Starca kungam, 26 Berkeley Pl., Brooklyn 17, N.Y. savu adresi ar atkliātni. Grāmatu piesūtīšu par brīvu

Man vēl palikušas dažas p. g. izdotas grāmatiņas — Sagatavošanās Dieva mielasta baudīšanai. Arī tās uz pieprasījumu izsūtīšu par brīvu.

Mētropolīts Augustins, Gauting bei München Sanatorium D2-3, Germany.

Pulcēsimies tautas svētkos Kanadā

VANAGU DIENĀS

š. g. 4., 5. un 6. septembrī

PROGRAMMĀ:

Sestdien, 4. septembrī:

Vīru kopkoŗu koncerts. Piedalās dziedātāji no visiem latviešu koŗiem Kanadā un viesu koŗi no ASV. Virsdiriģenti — komponisti: J. Cīrulis un V. Linde.

Svētdien, 5. septembrī

1) DV Teātŗa Kanadā izrāde, ar E. Vildes Pūķi A. Mačas režijā. 2) Basketbola sacīkstes Kanadas DV sastādītā — Amerikas DV vienība.

Pirmdien 6. septembrī, Labor Day

Izbraukums zaļumos uz ASV pusi ar svētku atvadu balli.

Lētas pārnakšņošanas iespējas svētku viesiem.

Rīcības komiteja

Pieņemu labošanā visāda veida

PULKSTEŅUS

Garantēts darbs

O. BARONIŅŠ

553 Concord Ave. Toronto

Tel. LA 6139

PULKV. V. JANUMA PASKAIDROJUMS

Latvijas Amerikā Nr. 32./260. no 24. aprīļa 1954. g. rakstā „Šodien mēs jautājam" norādīts, ka, sakarā ar ALA's kongresu Klīvlendā, lai izgaismotu jautājumu par Latviešu vispasaules apvienību, LA redakcija izdarījusi „zibens interviju", pie kam laikrakstā teikts:

Vilis Janums DV CV un Vācijas latviešu centrālkomitejas priekšsēdis: „Mums Vācijā tā lieta ir pavisam skaidra, vispasaules apvienībai ir jābūt. Un es domāju, ka to pašu izkārtošu arī šai kontinentā. Vācijā mums opozicijas vairs nav, un Bonnā mēs varēsim droši runāt visu trimdas latviešu vārdā."

Paziņoju, ka šādu, ALA's kongresam domātu zibens interviju LA redakcijai neesmu devis, un tā ir brīvi izdomāta.

No Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas centra pilnsapulces es esmu gan pilnvarots ar ALA's un LNAK valdēm vest sarunas par Vispasaules latviešu apvienības izveidošanu, bet nekad neesmu domājis šo jautājumu Amerikas kontinentā „izkārtot". Neesmu arī nekad apgalvojis, ka sakarā ar Vispasaules latviešu apvienības nodibināšanu mēs varēsim Bonnā droši runāt visu trimdas latviešu vārdā, jo ne tikai Vācijas latvieši, bet visa LAK - EC pilnsapulce bija ieskatos, ka šāda Vispasaules latviešu apvienība būtu noorganizējama, lai tad varētu ne tikai Bonnā, bet vispirms gan Vašingtonā, Otavā un Londonā runāt visu trimdas latviešu vārdā.

V. Janums,
LAK - EC priekšs. vietn.

Red. piezīme: Minētā intervija nav sacerēta īpaši ALA's kongresa gadījumā, bet ievada jau sen iecerētu un izplānotu aktuālu jautājumu sēriju, kas turpināsies regulāri LA slejās. Plkv. V. Janums savu viedokli minētā jautājumā deklarējis referāta vakarā Toronto un personiskās pārrunās.

Eriku Grīnbergu un Martu Salu 18. aprīlī Bostonā salaulāja māc. Galiņš. V. Grāviša foto.

TEODORA REITERA PATEICĪBA

Dziļi aizkustināts lasu tūkstošus manu tautas un likteņa brāļu un māsu vārdus, kas mani pieminējuši ar tādu mīlestību gan Tautas balvas veidā, gan sveicinājuši ar veltēm un rakstveidā. Mīļš, sirsnīgs paldies visiem, visiem jums: jubilejas komiteju darbiniekiem, presei. Tautas balvas nesavtīgiem vācējiem un dalībniekiem visos kontinentos! Sīks un niecīgs ir mans paldies pret jūsu lielo sirsnību, bet mīļajai latvju tautai to atmaksāt es centīšos, atdodams visus savus spēkus latvju mūzikas darbam.

Difigents Teddors Reiters

TORONTO VĪRU KORA MĒĢINĀJUMI

notiek otrdienās DV namā, 123 Huron St., plkst. 8 vakarā un svētdienās katoļu sv. Miķeļa katedrālē, 64 Bond St. (Bond un Shuter), diriģentu V. Rundāna un J. Baruša vadībā. Jauniem dziedātājiem pieteikties mēģinājuma laikā uz vietas.

LASĪTĀJU VĒSTULES

VAI TRIMDĀ ATJAUNOSIM ŠĶIRU CIŅU?

LA iepriekšējā n-rā vēstulē no Montreālas — Vācijas un mūsu sociāldemokrati, J. S. aizmirsis atgādināt, ka ne tikai Vācijas, bet arī Francijas, Anglijas (īpaši Bevāna grupa) u. c. sociāldemokrati savā politikas „taisīšanā" nostājušies pret Eiropas armijas radīšanu. Viņi mēģina panākt, lai durvis uz Vakareiropu paliktu vaļā, pa kurām Kremļa karapulki, kad tas komūnistiem būs izdevīgi, netraucēti iesoļos brīvajā pasaulē. Ja nu mēs cīnāmies par Latvijas atbrīvošanu no komūnistu jūga, kāda tad jēga tagad pieļaut sadarbošanos ar Bruno Kalniņu, kurš ir pasaules sociāldemokratu stingrs kauls un centīgs gars? Vai kopsolī ar sociāldemokratiem, kas prasa sadarbību ar Maskavu, — mēs nejauksim Dallesa jau tā nedrošos soļus cīņā pret komūnismu?

Mēs neesam aizmirsuši, ka Latvijā Bruno Kalniņš „dedzīgi" aizstāvēja strādniecības intereses vairāk tāpēc, lai attīstītu savu mākslīgi radīto šķiru cīņu un kādā jaukā dienā Rīgas pils mastā valsts karoga vietā paceltu savu sarkano karogu. Šinī nolūkā Bruno Kalniņš skoloja un „dresēja" sarkanos trieciennieku un savus miesas sargus SSS (Strādnieku sports un sargs), kas bieži vien laida darbā dūres un rungas, kad tas Bruno Kalniņam bija vajadzīgs. Nav aizmirsts arī tas, ka 17. jūnijā, kad brīvajā Latvijā iebruka Padomju Savienības karaspēks, šie Bruno Kalniņa vīri dažkārt bija kopā ar tiem žīdiem, kas rāva nost un midīja zem kājām mūsu valsts karogu.

Un to taču mēs visi zinām, ka tas pats Bruno Kalniņš, kas Latvijā bija Višinska iecelts komūnistu ģenerālis un lakpatīkā berzēja rokas, kad čekisti nogalināja Latvijas armijas nacionālos virsniekus, tagad trimdā nolādējis mūsu leģionārus un cēlis tiem provokatorisku neslavu visas pasaules presē.

Vai tie latviešu patrioti, kas tagad grib sadarboties ar tautas nodevēju Bruno Kalniņu — nodomājuši atjaut viņam trimdā atjaunot savu Latvijā demogoģiski kurināto šķiru naidu?

L, L., Toronto.

PĒCPUSDIENAS TĒJA AR DEJU

Ir patīkami vērot rosīgo DV Teātŗa saimi, kas, lai iegūtu līdzekļus teātŗa invenāra iegādei, sākot ar š. g. 25. aprīlī katru svētdienu no plkst. 6.00—10.00 vakarā DV namā, 123 Huron St., rīko pēcpusdienas tēju ar deju.

Pirmais šāda veida sarīkojums pagājušā svētdienā, kas gan nebija pulcinājis sevišķi daudz torontiešu, jo daudzi par to nekā nezināja, kopā ar Hamiltonas aktieŗiem izveidoja krietnu dejotāju pulku, kas deju skolotāja Švānebacha vadībā it iespaidīgi nodejoja tūru valsi.

Skaistiem galdautiem klātie galdiņi, vāzēs pavasarīgie ziedi, uz bufetes galda garšīgas tortes un mājas cepumi, smaržīga kafija un tēja, viss tas radīja mājīgu un patīkamu sajūtu.

Vakara dejotāji arī pirmoreiz izmēģināja jauniesākto parketu, kam gan vēl trūka svētku ziedes, bet kas arī bez tās godam kalpoja savam uzdevumam.

DV teātŗa dalībnieki cer, ka ar katru nākošo svētdienu dejotāju pulks pieaugs, sevišķi no jaunās dejotāju paaudzes, jo ir paredzēts izvēlēt labāko dejotāju pāri.

Ieejas maksa 50 centi no personas. Labas sekmes!

Torontietis.

DAUGAVAS VANAGI

BIEDRU NAUDAS JĀNOMAKSĀ LĪDZ 1. JŪNIJAM

Sakarā ar ienākušajiem lūgumiem pagarināt biedru naudas nomaksas termiņus par lielākām iestāvējušamies summām, jo, kā zināms, Toronto šoziem un visu pavasari bija smagi jūtams bezdarbs, DV Toronto nodaļas valde beidzamajā sēdē vienojusies pagarināt biedru naudas nomaksas termiņu par 1 mēnesi, resp. līdz 1. jūnijam. Biedru naudas var nomaksāt pie nod. kasiera P. Ratnieka, 123 Huron St. katrā laikā.

DV TORONTO NAMS IEGUVIS JAUNU SPODRUMU

Kā zināms, ievēlot jauno DV Toronto nodaļas valdi, tika izvēlēta arī īpaša „nama komisija", kura, sazinā ar valdi, rīpētos par DV nama 123 Huron ielā uzpošanu un savešanu kārtībā. Kā jau par to plaši izrakstījās daži laikraksti, vēstot, ka DV namam „iebrucis jumts", nams patiešām bija diezgan noplucis un daž labs stūris, siena un pakšķis prasījās pēc naglas, āmura vai krāsu poda.

Izrādās, ka visu šo laiku nama komisija čakli strādājusi, piesaistot arī citu biedru palīdzību un rezultāti patiešām iepriecina. Remontiem nama pārvalde izmantojusi īres naudas un DV Toronto nodaļas aizdevumu, tāpat daudz palīdzējuši talicnieki.

Bibliotēkas istabas griestiem salabots nokritušais apmetums, tāpat izdaiļoti griesti arī sarīkojumu zālē ,no jauna izkrāsotas sienas, bet Latvijas Amerikā redakcijas un kantora telpas ieguvušas jaunu izskatu ar māksl. A. Nylīša izraudzītajām tapetēm.

Tomēr pats galvenais panākums ir parkets, kas aizstājis līdz šim diezgan bedraino un šķirbaino grīdu apakšējā zālē. Tas ielikts daļēji ar DV teātŗa Kanadā atbalstu, bet savu darbu visvairāk pielicis A. Kvēps, tāpat arī V. Mukts un J. Lāma.

Jau senāk bija izbūvētas arī pagraba telpas, kas tagad izkrāsotas un ļoti izdevīgas mazākiem sarīkojumiem, kur var arī augstāk palcelt balsis . . .

Remontiem izdots pavisam ap 300 dolaru, bet to veikuši galvenokārt A. Kvēps, J. Broks, J. Lāma, V. Mukts, A. Jekums u. c. talcinieki — gan par velti, gan par nelielu maksu.

Nama pārvaldē ievēlēja J. Lāmu, A. Kvēpu un arī I. Jankovski, kas gan nav piedalījies nama atjaunošanā tik aktīvi kā pārējie.

DV HAMILTONAS ŅODAĻĀ

darba apstākļu dēļ no valdes izstājies Alfreds Jansons. Viņa vietā valdē aicināts un pienākumus jau uzņēmies nākošais kandidāts Arvīds Kalupnieks. A. Kalupnieka adrese: 11 West 1st. Str. Hamilton, Ont., tel.: JA - 8 - 6517.

*

DV Hamiltonas nodaļas saime sveic savu pr-ku Pēteri Immuru un DV Hamiltonas nod. dāmu kom. pr-ci Veru Immuru sakarā ar dēla Ulda piedzimšanu 19. aprīlī Hamiltonā.

KAS NOTIEK KANADĀ?

Laikā, kad radās pirmās baltoto kolonijas Ziemeļamerikā, pirms apmēram 4 gadu simteņiem, teritorijā, ko tagad pazīst kā Kanadu, bija ap 200.000 indiāņu.

Drīz vien pēc eiropiešu ierašanās indiāņu iedzīvotāju skaits sāka samazināties, un tas turpinājās, kamēr valdīja pārliecība, ka indiāņi ir izmirstoša rase. Tomēr pēdējos 50 gados indiāņu skaits pastāvīgi ir audzis, un Kanadā tagad ir jau pāri par 145.000 indiāņu.

Starp indiāņiem sastopami panākumiem bagāti lauksaimnieki, lopu audzētāji, kokrūpnieki, zvejnieki un zvēru kērāji, pie kam citi ir sākuši ārstu, zobārstu, advokātu, skolotāju, rūpniecības strādnieku un pārdevēju karjēras.

Kvēbekas provinces ziemeļos Ungavas meteorita krāterī atrastas dzīvas zivju sugas, kas bijušas pazīstamas jau pirms 100.000 gadiem.

Krātera diametrs ir 11.500 pēdas, pāri par divi jūdzes. To vispirms uzgāja 1949. gadā no gaisa. Pasaulei par šo krāteri vispirms paziņoja Globe and Mail reportieris Kens W. Mektagerts, kas bija vienīgais laikrakstu pārstāvis ekspedīcijā, kas krāteri pētīja 1950. g., un kas bija palīdzējis savākt šai ekspedicijai vajadzīgos līdzekļus. No ledus laikmeta šļūdoņa krāterī palicis ezers 9000 pēdu diametrā. Šai ezerā bija palikušas badā pusmirušas kādas senas zivju sugas pārstāves- Arctic char, kas pieder foreļu dzimtai. Kūstošie šļūdoņi bija atstājuši taisni tikdaudz augu krāteri, lai zivis paliktu pie dzīvības. Bada dēļ šīm zivīm nebija parastās zivs asaku un gaļas struktūras. Pētījumi pierāda, ka nokaitētā klints masa bijusi ar 800 pēdu diametru, daudz lielāka nekā 1908. gada Sibirijas meteorita masa. Trieciens aplauzis kokus 25 jūdžu apkārtnē un izsaucis zemes trīci, kas spiedusi vilcieniem apstāties 400 jūdžu attālumā.

TORONTO

Šais dienās no Vīnes Toronto iebraukusi Annija Simsone-Aichere, lai viesotos šeit sava dēla Jura Benjamiņa ģimenē. Kā zināms, Vīnē nesen mira viņas vīrs R. Aichers, kas ilgus gadus bija Jaunāko Ziņu speciālkorespondents Berlīnē. Annija Simsone vecākajai latviešu paaudzei vēl labā atmiņā no gaitām uz Rīgas teātŗa skatuvēm, kur viņa radījusi daudz neaizmirstamu tēlu.

Skauti visā pasaulē 23. aprīlī atzīmē sava patrona Sv. Jura dienu, kurš simbolizē labā cīņu pret ļauno. Svētdien, 25. aprīlī, Toronto DV namā šīs dienas atzīmēšanai bija kopā sanākuši arī latviešu skauti un gaidas. Skautu jeņdas mācītājs A. Lūsis svētbrīdī uzsvēra, ka jau pirms 1900 gadiem apustulis Pāvils skubinājis cilvēkus būt modriem, lai ļaunās dzinas nenomāktu labā iedīgli dvēselē. Mācītājs aicināja skautus sekot savam sauklim — esiet modri, lai izaugtu par krietniem cilvēkiem, kas dzīvotu savai tautai un dzimtenei.

Pēcpusdienā Poļu leģiona zālē pulcējās visu tautību skauti. Sarīkojumā ar priekšnesumiem piedalījās arī latvieši.

Ar jaukā laika iestāšanos sākusies rosība Saulainē un Sidrabenē. Saulaines pārvalde veic remontdarbus, bet maksķernieki priecājas par bagātajiem lomiem. Saulainē svētdien notika īpašuma pārvaldes sēde, kurā apsprieda dažādus jautājumus sakarā ar turpmāko darbību. Nosprauda vietu arī dejas grīdai, kuru sāks būvēt tuvākās dienās. Svētdien Sidrabenē bija liela dzīvība — bija ieradušies torontieši vairāk nekā 20 mašīnās. Šopavasar Sidrabenē uzceltas jau 6 jaunas vasaras mājiņas.

Baltijas tautu federācija Kanadā arī šogad rīkos 14. jūnijā aizvesto piemiņas aktu, kurš notiks svētdien, 13. jūnijā Meseja zālē. Tuvākā laikā BTFK apspriedīs akta norisi un programmu. Sakarā ar Apvienoto Nāciju pagaidu komisijas atzinumiem, ka par deportācijām un spaidu darbiem Baltijas valstīs trūkst pierādījumu. Federācija, kā zināms, uz igauņu ierosinājumu iesniedza AN ģenerālsekretāram Dāgam Hammerseldam, ASV delegātam H. G. Lodžam un Kanadas ārlietu ministram B. Pīrsonam protesta notas.

Kanadas ārlietu ministrija ar rakstu atbildējusi, ka vēstules kopija nosūtīta AN sekretariātam. Atbildes rakstā solīts, ka Kanadas delegācija rūpīgi sagatavosies, lai AN ģenerālasamblejas sesijā varētu piedalīties šā jautājuma diskutēšanā. Atbilde saņemta arī no AN sekretariāta, kas atzinis, ka attiecīgā komisija darbību izbeigusi, bet iesnieguma norakstus nodos katras valsts delegācijai.

Liela rosība valdīja Sv. Jāņa draudzes dāmu komitejas rīkotā Jurģu tirdziņā. Tirdziņā bija daudz vērtīgu mantu, un dāmas bija gādājušas par atspirdzinājumu galdiem. Tirdziņš devis ap 1.000 dolaru atlikumu. Amerikāņu izlozē gleznu ieguva loze Nr. 87, tā saņemama pie mācītāja A. Lūša. Amerikāņu izlozē izlozēja arī servīzi, kuru laimētājs jau saņēmis.

Latviešu saimniecisko darbinieku apvienības sezonas noslēguma vakaru atklāja priekšēdis P. Rasiņš un sniedza nelielu pārskatu par apvienības pagājušo darbības posmu. Sarīkoti 4 publiski referāti un vairākas slēgtas biedru sanāksmes. Labi apmeklēti priekšlasījumi, bet apvienībai nozīmīgākie bijuši biedru vakari, kur latviešu saimnieciskie darbinieki tuvāk iepazinušies un izmainījušies domām.

V. Porietis ievadīja diskusijas par saimnieciskām izredzēm Kanadā. Pēc viņa domām darba samazināšanās fabrikās un dažās citās nozarēs samazinās iedzīvotāju pirktspējas, kas savukārt var stipri ietekmēt būvniecību; jo nebūs vairs pircēju jaunajām būvēm.

Pretējas domas izteica Karols, atzīmējot, ka pašlaik Kanadas saimniecīskais stāvoklis netuvojas krizei un ziemas bezdarbniekus uzsūks sezonas darbi. Sakarā ar Korejas kara izbeigšanos radītā strādnieku skaita samazināšana izlīdzināsies citās nozarēs. H. Ozols uzsvēra, ka 1 miljons no nodarbināto skaita ir iesaistīti būvniecībā, kas Kanadas apstākļos ir ļoti augsts procents. Pieaugošais iedīvotāju skaits un mūžīgais dzīvojamo māju trūkums ir tik liels, ka to nevar tuvākā nākotnē pat noturēt līdzsvarā, nemaz nerunājot par izlīdzināšanu. tāpēc saimniecisko izredžu pasliktināšanās nav sagaidāma. Diskusijas noslēdza P. Rasiņš. Pēc viņa domām Kanadas saimnieciskā dzīve ir atkarīga no konjunktūras Sav. Valstīs, un kamēr tur nav krizes, tāda nebūs arī Kanadā. 60 proc. rūpniecību kapitāla Kanadā pieder ASV.

Saimniecisko darbinieku apvienībā pašreiz ir ap 40 biedru. Apvienība propagandē saistīšanos ar profesionālām Kanadas organizācijām, kas var labvēlīgi ietekmēt mūsu uzņēmēju iespējas šejienes saimnieciskā dzīvē. Pēdējā laikā latviešu uzņēmēju vidū rodas arvien lielāka interese par savu organizāciju, un biedru skaits palielinās.

Svētdien, 25. aprīlī notika Latviešu mednieku un maksķernieku sporta kluba gada sapulce, kuŗu vadīja A. Kļaviņš, protokolēja T. Dreimanis. Priekšsēdis P. Bārdiņš sniedza pārskatu, atzīmējot, ka biedrība augusi un darbība bijusi ļoti sekmīga. Par mednieku sekciju O. Bērziņa ziņojumu (viņam sapulcē nepiedaloties) nolasīja A. Smans. Kasieris A. Salnājs sniedza kases pārskatu. Atlikums kasē 593.00 dol. Klubs nākotnē nodomājis oficiāli reģistrēties un meklēs pastāvīgas telpas sanāksmēm. Būtu vēlams iegādāties īpašumu kaut kur uz laukiem. Ierosinājumus atstāj nākošai valdei apspriešanai. Nākošā gada budžets sastādīts par 1.130.00 dolariem. Revīzijas komisija savā ziņojumā atzīst, ka darbība bijusi sekmīga un kase un dokumenti ir labā kārtībā. Mednieki pārskata laikā nomedījuši 121 pīli, 8 slokas, 9 irbes, 4 fazānus, 294 zaķus, 36 lapsas un 1 briedi.

Jaunajā valdē ievēlēja P. Bārdiņu, E. Brenci, O. Bērziņu, A. Salnaju un A. Smānu, kandidātos J. Treijs un A. Kļaviņš. Revīzijas komisijā ievēlēja S. Valdmani, E. Zirnīti un J. Skrastiņu. Goda tiesā R. Rozi, G. Brīviņu un D. Smanu, bet statūtu pārstrādāšanas komisijā G. Brīviņu, A. Budži un J. Treiju.

HAMILTONA

Beverīnas koŗa gadskārtējais koncerts - balle notiks sestdien, 8. maijā Hamiltonā, Konservātorijas zālē James Str. S. Sākums pl. 19.00. Koncerta programmā latviešu un cittautu komponistu darbi. Pie klavierēm Anna Medne, diriģente Alma Skudra. Pēc koncerta tai pašā zālē notiks koŗa balle, kas sāksies ar polonēzi, ko vadīs M. Kuncāne un J. Vasks.

Balles laikā notiks valša karalienes vēlēšanas, kas saņems vērtīgu balvu. Ieeja uz visu vakaru $1.00. Skolniekiem un bērniem ieeja brīva.

Pulkv. V. Januma viesošanās vakars Hamiltonā notika piektdien, 23. aprīlī, pulcinot kuplu apmeklētāju skaitu. Sirmo pulkvedi ar ziedu veltēm vispirms sveica Hamiltonas nod. vanadzes M. Kuncāna un Dz. Martinaite. DV Hamiltonas nod. dāmu komitejas vārdā. Pēc tam organizācijas vadītāju sveica DV Hamiltonas nod. pr-ks P. Immurs, no Kristus draudzes māc. A. Voitkus un Hamiltonas latviešu draudzes — Geske, no skautiem — Kodis, gaidām — Pavasara un no LNAK — I. Andrejsons. Pēc tam pulkv. V. Janums nolasīja referātu par pašreizējo politisko stāvokli un mūsu izredzēm nākotnē, kā arī par kara invalidu un mūsu tautiešu stāvokli Vācijā. Klausītāji pulkveža stāstījumam sekoja ar lielu interesi. Pēc referāta visi pakavējās pie glāzes tējas un pārrunāja aktuālos jautājumus.

Nākošā dienā DV Hamiltonas nodaļas mītnē notika nod. pilnsapulce ar pulkv. V. Januma piedalīšanos. Sapulcē piedalījās 16 nodaļas biedri, un tā ilga 5 stundas. Tika pārrunāti DV organizācijas principiālas dabas jautājumi.

J. G.

LONDONĀ, ONT.

Londonas latviešu organizācijas rīko kopīgu ģimenes dienu 1. maijā, pl. 7 v. Publiskās bibliotēkas zālē. Par ģimenes nozīmi tautas dzīvē referēs B. Senkēviča no Toronto. Ar solo dziesmām piedalīsies dziedone E. Karlsone - Kukaine,kā arī Latviešu skolas audzēkņi ar priekšnesumiem.

VANKUVERĀ

Vankuverā, 11. aprīlī miris Džēms Lapiņš, 57 g. v., apbedīts 15. aprīlī Forest Lawn kapos.

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Ziedosim stundas algu trūkumcietējiem

Ziedojumi iemaksājami DV Kanadas valdes kasierim Mr. A. Putniņam 280 Wrigth Ave, Toronto, Ont., vai vietējās Daugavas Vanagu nodaļās

LATVISKĀS VAI DOLARU ĢIMENES?

Valentīna Pelēča pārdomas par mūsu jaunās audzes nākotni

Gan organizāciju sanāksmēs, gan atsevišķu cilvēku starpā bieži dzird raižu runas, par straujo latviešu valodas vārdu krājumu iznīkšanu mūsu padsmitgadīgajā un vēl jaunākajā bērnu saimē. Daži graši tiek atmesti svētdienas skolām ar pavārgām cerībām, ka nedaudzie fabrikās nodzītie, bijušās Latvijas skolu skolotāji, pašaizliedzīgi ziedodami savus atpūtas brīžus, dažās desmit svētdienu skolas stundās gadā varētu veikt — neveicamo, liekot jaunajām dvēselītēm peldēt pret straumi, kas savā bābeliskajā inercē rauj 160 miljonu pūli. Tās ir izmisīgas pūles, un īpaši tādēļ, ka šo bērnu tēvi un mātes ir pa lielākai daļai pasīvi, ja ne — vienaldzīgi. Kur lai bērni vairs iemācās latviešu valodu, ja paši vecāki kļuvuši par amerikāniskiem švaukstiem un pat godīgi sasveicināties latviešu mēlē vairs neprot? Mēs jau zinām, ka arī Latvijā tik īsti patrioti un savas valodas cienītāji ņemaz nebijām. Cildenās balamutēšanās pa lielākai daļai nēko neatšķīrās no svārkiem, kas kādā svinību reizē uzvelkami, bet ikdiena toreiz bija tā, kas bez gudriem iztirzājumiem mūs turēja pie sava. Tagad ikdiena atšķaida mūsu latvietības paliekas, un nevienā vien svētku sarīkojumā ir gadījies dzirdēt, ka pēc vispareizākiem etnografiskiem mēriem apģērbta Rucavas tautu meita saka „izrakstītā krekla un prievītes valkātājam: „Hai, Džān!..."

Kādēļ tā? Gluži vienkārši un bez sarkšanas: mūsu īstā rūpe šinī zemē nav ne sava valoda, ne Latvija, bet gan kā vairāk un īsāka laikā tikt pie tā, ko šinī zemē par darbu var dabūt. Brīnums tad arī būtu, ja mums atliktu vēl vaļas vai vajadzība nopietņi domāt par savas valodas saglabāšanu sevī vai savos bērnos! To lai formas pēc gādā svētdienas skola. Kad visas svarīgās valodas iemācītas mūsu bērniem, vecāki atbild: mūsu bērnus latviešu grāmatas neinteresē. Vai lielāko daļu bērnu interesē jebkāda grāmata, atskaitot komiksus un televīzijas burlacības? Kāds sirms Latvijas tautskolotājs saka: „Tikai 25—30 procentu Latvijas pamatskolu audzēkņu vairāk vai mazāk ņēma lasīšanai savu skolu bibliotēku grāmatas, un pa lielākai daļai tie nāca no tādām ģimenēm, kam vecāki ne tikai paši katrs sev mīlēja lasīt grāmatas, bet kur tēvs vai māte atrada laiku lasīt saviem bērniem priekšā un izlasīto arī pārrunāt."

Domāju, ka ne piemērotas literatūras trūkumā, kā dažkārt dzird žēlojamies, ir īstā vaina, bet gan lielajā vienaldzībā pret ģimenes latvisko satversmi ikdienā. Tā ir atdota dolariem un tām lietām un tikumiem, ko tie pārnes mājās, bet svētdienas spredīki un groziņu vakari der tikai tad, kad graudi jau apcirkņos. Bet kas zina, vai tas maz vairs vajadzīgs...

Valentīns Pelēcis

Mācītājs T. Āviks ieradies Toronto

No Venecuēlas uz Vāciju un Kanadu

Pagājušā nedēļā ar kuģi M. S. Beaverbrae no Vācijas Kvēbekā iebrauca mācītājs T. Āviks ar kundzi un pieciem bērniem, pēdējie vēl skolas gados. Svētdien viņi ieradās Toronto, kur nodomājuši palikt uz pastāvīgu dzīvi. Mācītāja ģimene atradusi apmešanos vietu Ontario ielā 526, kur īrē mēbelētu dzīvokli. T. Āvika ģimenes ceļš līdz Kanadai bija ļoti garš. Vispārējai emigrācijas akcijai sākoties, Āvika ģimene no Vācijas aizbrauca uz Venecuēlu, kur pavadīja 4 gadus. Venecuēlā Ā. darbojās kā luterāņu federācijas mācītājs, palīdzot arī pie emigrantu izvietošanas. Jau Venecuēlā viņš sācis dokumentus kārtot izceļošanai uz Kanadu, bet kad pēc divi gadiem atbilde nepienākusi, ģimene devusies atpakaļ uz Vāciju, kur T. Āviks apm. pusotra gada pavadījis Stutgartē kā latviešu sardžu vienību mācītājs. Šī vieta tagad palikusi vakanta, jo archibīskapam Dr. T. Grīnbergam pagaidām trūkst latviešu mācītāju, kas varētu T. Āviku aizstāt.

Pēc atgriešanās no Venecuēlas, 4 gados Vācijas dzīve bijusi pilnīgi pārvērtusies. Kara gadu sekas tikpat kā izzudušas, visur sākusies normāla dzīve.

„Šoreiz Vāciju atstāt bija ļoti žēl," saka mācītāja kundze. „Kad izbraucām no Brēmenes, bija pavasaris — ziedēja puķes un koki, bet Kvēbekā bija drēgns un auksts, vietām vēl redzējām pat sniegu."

Citādos ieskatos ir mācītājs. „Visur spīd saule — citur vairāk, citur mazāk, bet — galvenais — ka jumts virs galvas un telefons pašam savā istabā, kur vēl lielāku ērtību var iedomāties," viņš saka ar gaišu mieru. „Gan radīsies arī kāds maizes darbs — man jau tagad piedāvāja paslaucīt ar slotu zāģu skaidas. Kad iebraucām Venecuēlā, nebija neviena kas pat to piedāvātu... Un cik vēl ilgi, augstākais piecī gadi, tad iešu atpūtā, jo man taču aug 5 jauni maizes pelnītāji!"

Okeana pārbrauciens no Brēmenes līdz Kvēbekai ildzis 10 dienas. Kuģis bijis ļoti neērts pasaižeri saspiesti, vajadzējis gulēt trīsstāvu lāvās. Ar to pašu kuģi braukuši arī daudz vāciešu, kas saistījušies darbā Kanadas cukurbiešu laukos. Arī mācītājs iebraucis kā laukstrādnieks. „Par auto un māju negribam vēl domāt un arī citu daudz ko pieciešīsim," nobeidz mācītājs. Viņa atzinums ir, ka arī mācītājs, ja tas ir nepieciešami, var strādāt piemērotu fizisku darbu un sludināt dievvārdus, kā tas ir, piemēram Ziemeļamerikā. Tas mācītāju tuvina vairāk draudzei, jo tā jūtas gandarīts, ja fiziskā darba slodzē ar to dalās viņas mācītājs.

Mātes dienā, 9. maijā, mācītājs T. Āviks piedalīsies kā viesis sv Jāņa draudzes dievkalpojumā.

Prelēta Ed. Stukela godināšana Bostonā

18. un 19. aprīlī Bostonā viesojās prelāts Ed. Stukels. Bostonas latviešu katoļu mazajai saimei radās izdevība godināt šo augsti cienījamo garīdznieku sakarā ar viņa mūža notecējušiem 70 gadiem.

18. aprīlī prelāts Ed. Stukels lietuvju Sv. Pētera baznīcā turēja īsu dievkalpojumu latviešiem - katoļiem. Pēc dievkalpojuma prelāts ieradās Bostonas latviešu katoļu komitejas priekšsēža A. Augustāna mājā, kur prelātam par godu bija rīkotas vakariņas, kurās piedalījās katoļu komiteja u. c. draudzes locekļi.

Kā mazu atmiņu no Bostonas latviešu katoļu saimes, komitejas priekšsēdis prelātam Ed. Stukelim par viņa lieliem nopelniem katoļu baznīcas un latvietības labā pasniedza tautisku svečturi.

19. aprīlī prelāts Ed. Stukels Sv. Pētera baznīcā vadīja dievkalpojumu un pieņēma grēku sūdzētājus.

Katoļs

EDUARDS SILGALVIS AIZSAULES CEĻĀ

Sietlas latviešu saimi satrauca ziņa, ka 14. aprīlī miris Eduards Silgalvis, bijušais Latvijas konsuls Ķīnā, mūsu laikraksta līdzstrādnieks. E. Silgalvja Cejojums apkārt zemes lodei iespiests LA 1951. —1952. g.

E. Silgalvis dzimis 1884. g. 14. dec., Nītaures pag. Kalna Mallās. Beidzis Jelgavas reālskolu. 1905. gada revolūcija izjauc plānus studēt Rīgas politechnikā. E. S. ir jaunstrāvnieks, krievu policijas apcietināmo sarakstā. E. S. aizbrauc uz Odesu, no turienes emigrē uz Šveici. Te viņš nododas tehnisku zinību studijām. Tālākā emigrācijā Silgalvis nonāk Charbinā. Te rodas darba piedāvājums angļu vadītā Ķīnas muitas pārvaldē. Drīz E. Silgalvis noliek angļu un ķīniešu valodas pārbaudījumus un nu vairs nav šķēršļu muitas ierēdņa karjērai. Vēlāk (1909. g.) Silgalvi pārceļ uz muitas pārvaldi Šanghajā, kur noris E. Silgalvja mūža darbs atbildīgos posteņos.

Parallēli maizes darbam E. S. pulcina revolūcijas laikā Ķīnā iekļūšos latviešus, viņš nodibina latviešu b-bu, kā arī ierīko „bēgļu nometni" ar vairākām gultām. Te daudzi latvieši atrod pajumti, maizes kumosu un padomu tālākās gaitās.

Nodibinoties Latvijas valstij, valdība E. Silgalvi iecej par Latvijas konsulu Ķīnā. Šo amatu ar lielu pienākuma apziņu E. Silgalvis pilda visu Ķīnā nodzīvoto laiku.

E. Silgalvis Šanghajā nodibina zelta fondu, kur tautieši saziedo ievērojamas vērtības, ko nosūta Latvijas valdībai. E. S. ir aktīvs Troickas un Imantas pulku atbalstītājs. Daudzi karaviri atrod pajumti S. mājā, pirms uzsāk tālo grūtībām pilno ceļu uz dzimteni. Visā Latvijas pastāvēšanas laikā E. S. ir Tālo Austrumu latviešu tēvs un padomnieks. E. S. vienmēr uztur ciešu kontaktu ar dzimteni un par tās dzīvi sīki informē tēvzemei atrautos latviešus. E. S. mājā ir latviešu laikraksti, žurnāli, grāmatas. Ģimenes valoda ir latviešu. Lai sekmīgi veiktu Latvijas valsts uzliktos konsuļa pienākumus, lai būtu tiešs kontakts ar valstsvīriem, lai redzētu jaunās valsts uzplaukumu, E. S. jau 1923. gadā apmeklē Latviju. Vēlāk konsuls krāj vairāku gadu atvaļinājumu, lai to izmantotu dzimtenes apmeklējumiem. Tā 1929. gadā konsuls ir atkal Latvijā un trešo reizi tālo ceļu uz dzimteni viņš veic 1936. gadā. Reizē viņš apceļo pasauli — šķērso Ameriku un Eiropu. Par redzēto E. S. stāsta referātos un stiprina latvisko garu no dzimtenes atrautiem tautiešiem, kas savu valsti nav redzējuši. Lai iespaidīgāki un plašāki paustu latvisko garu, E. S. 1939. g. Tientzinā izdod mēneša rakstu Dzimtenes Atskaņas. Visu laiku E. S. ir vietējās latviešu b-bas priekšnieks. Otrā pasaules kara laikā (1940.) japāņi ieņem Šanghaju. Šai laikā konsulārā darbība oficiāli izbeidzas, bet klusībā turpinās. E. S. zaudē darbu angļu iestādē. E. S. izjūt visas kara laika grūtības. Pēc Otrā pasaules kara Ķīna nonāk komūnistu ietekmē. Konsuls tautiešus vēl apgādā ar Latvijas pasēm, laudzi glābjas dažādās austrumu ūdeņu salās. E. S. izšķiras par iziešanu pensijā un Ķīnas atstāšanu. 1947. g. E. S. ar ģimeni pārceļas uz dzīvi Vašingtonas valstī — Sietlā.

Tiklīdz latvieši sāk ierasties Sietlā (1949.), E. S. tos pulcina ap sevi un viņa mājā visi ieceļotāji ir mīļi gaidīti viesi. Pēdējos gados slimība to saista pie mājas, bet visai šejienes latviešu sabiedriskai dzīvei viņš seko ar lielu interesi, neliedzot padomu un atbalstu, kur tas vajadzīgs. E. Silgalvja personība paliek neizdzēšamā atmiņā kā liela latviešu patriota un latviskā gara paudēja trimdā. Viss E. Silgalvja mūža darbs ir bijis Latvijai, latviešiem, un tā ticība bija nesalaužama Latvijas nākotnei. Par nopelniem Latvijas labā E. S. apbalvots ar Triju zvaigžņu ordeni. E. S. atstāj daudz materiālu par latviešu dzīvi Tālos Austrumos.

Savus mirstīgos pelnus E. S. vēlējies lai guldina dzimtenes kapu kalniņā. Nelaika vēlēšanās ir uz kapiem puķes nenest, bet šim mērķim domātos līdzekļus ziedot labdarīgam mērķim. Šo vēlēšanos tautieši arī pilda, ziedojot domātos līdzekļus latviešu namam. Eduarda Silgalvja mirstīgās atliekas pārpelnoja 17. aprīlī. Daudz pavadītāju. Dzied latviešu koris. Svētrunu un izvadīšanas vārdus teic māc. prof. K. Kundziņš, no Latviešu b-bas atvādās N. Rutenbergs, no draudzes N. Karlsons, no tautiešiem V. Rūsis u. c. Pēc aizgājēja skumst sieva, dēls, meitas, latviešu saime un draugi visā pasaulē.

— J. Vanders.

TRIMDAS SAULAINAS UN ĒNAS PUSES

DUSMĪGĀS SEJAS UN HUMORS

Latviešu sabiedrībā redzam tik daudz dusmīgu seju un dzirdam tik daudz nelaipnu un skarbu vārdu, ka jādomā — humors mūs ir atstājis. Latviešu lietas pasaulē ir drūmas un bēdīgas, bet mēs padaram tās vēl drūmākas un bēdīgākas, ja par tām runājot, mēs neprotam vairs pasmaidīt. Par daudz ir dusmu un smīnu. Bieži vien mēs esam arī pārspīlēti svinīgi mazās lietās.

Tur, kur sabiedriskā, politiskā vai citā darbā sastopas dažādu uzskatu cilvēki, pretešķības ir neizbēgamas. Ja nu domstarpības skaidro un izšķir tikai ar dusmu, prestiža, iespītības un savas taisnības uztiepšanas ieročiem, tad pretešķības allaž padziļinās.

Daudzi sabiedriskie darbinieki ir apmierināti, ja tikuši beidzot vaļā no sabiedriskā darba. Viņi parasti sūdzējušies, ka pēc kongresiem, komiteju, padomju un valžu sēdēm braukuši mājās garīgi nomākti un cietuši sava veida „morāliskas paģiras". Mūs nogurdina un nospiež darbošanās pārāk smagās metodes vairāk nekā pašas problēmas.

Nupat Otavā kādā klubā redaktors M. Mageridžs noturējis veselu runu par humora svētīgo nozīmi. Viņš atgādina arī mums kaut ko: humors padara gaišāku ne tikai personīgo dzīvi, bet tas ir arī svarīgs faktors brīvā sabiedrībā. Kur nav humora, tur cilvēki nav garīgi brīvi. To spilgti apliecina visas komūnistu sanāksmes — komūnistu drūmajās sejās spoguļojas pati nāve. Viņu lēmumi nes postu un ciešanas. Humors ir potenciāls pretspēks varmācībai un ir diktātoru pirmais zaudējums.

Ka mūsu sabiedriskais darbs trimdā noris par daudz smagi, pierāda arī tas, ka šis darbs dod pārāk maz vietas humoram un asprātībai mūsu presē. Un prese taču ir sabiedrības spogulis.

Smaids un asprātīgs vārds var novelt daudzus akmeņus no grubuļainā trimdas ceļa.

Plkv.-ltn. O. Neimanis

NO SIBIRIJAS UZ BRĪVO LATVIJU

ATMIŅAS PAR ĢENERĀLI KĀRLI GOPPERU

II

Komūnisti bija metuši armijā lozungus: „Mēs neuzbruksim, bet aizstāvēsimies! Miers bez aneksijām un kontribūcijām!" Šie lozungi bija sevišķi izdevīgi vācu armijas virspavēlniecībai un tā nu mierīgi varēja sagatavot savu nodomāto uzbrukumu Rīgai.

Ikšķiles priekštilta pozicijas Daugavas kreisajā krastā, kuŗas gandrīz visu 1916. gadu tik karsti bija sargājuši 2. Rīgas un 3 Kurzemes latviešu strēlnieku pulki, bija nosauktas savu lielo upuŗu dēļ par Nāves salu. 1917. gada vasarā šeit sargu vietās stāvēja krievi, kas pameta vāciešiem šo latviešu izveidoto un tik sekmīgi aizstāvēto cietoksni — pēdējo līdz šim vāciešu neieņemto Kurzemes stūrīti. To arī tūlīt vācieši centās izmantot uzbruku mam Rīgai, savelkot Daugavas forsēšanai Ikšķiles — Ogres rajonā lielākus spēkus. Kad par šiem vāciešu nodomiem uzzināja 12. armijas komandieris, viņš nolēma pastiprināt savus spēkus Olaines rajonā, lai izdevīgā brīdī no aizmugures uzbruktu pie Ikšķiles savilktiem vācu spēkiem. Bet šī operācija bija jāizdara lielā slepenībā, lai vācieši neatšifrētu krievu nodomus. Tādēļ armijas vadība bija devusi rīkojumu pakāpeniski nomainīt Olaines rajonā stāvošos pulkus ar jaunām un disciplinētākām daļām. Arī 1. Latviešu strēlnieku brigādei bija jāpiedalās šinī operācijā, pie kam kā pirmajiem bija jāiziet uz pozicijām 1. Daugavgrīvas un 2 Rīgas pulkiem. Šis rīkojums, kā tas tani laikā bija pieņemts, trīs dienas iepriekš bija jau paziņots Latviešu strēlnieku izpildkomitejai, kas iebildumus necēla. Bet tikai tad, kad abi pulki jau atradās ceļā uz pozicijām, tos pie Baložu stacijas panāca izpildkomitejas sūtīties aģitātori, kas uzstājās ar musinošām runām, cenšoties strēlniekus pārliecināt, ka šajā pavēlē, pretēji pieņemtiem lozungiem — vienīgi aizstāvēties, esot saskatāmas uzbrukuma tendences, kāpēc pulkiem jāatgriežoties Rīgā. Izpildkomitejas pārstāvji savu bija panākuši, jo kad 2. pulks, nostādīts tālākam gājienam, saņēma pulka komandiera pavēli doties uz priekšu, to izpildīja tikai virsnieki, instruktori un mazs skaits kareivju. Lielākā daļa strēlnieku palika stāvam uz vietas.

1. Latviešu brigādes komandieris pulkv. Goppers, saņēmis ziņojumu, ka minētie pulki apstāju šies pie Baloža stacijas un saaģitētie strēlnieki negrib iet tālāk, tūlīt devās automobilī uz notikuma vietu. Sapulcinājis ap sevi 2. pulka karavīrus, pulkv. K. Goppers savā uzrunā mēģināja tiem pierādīt pavēles izpildīšanas nepieciešamību, norādīdams, ka tā ir kaujas pavēle, kuŗas ig norēšana varētu radīt ļoti nopietnas sekas, kas bez tam arī mazinātu strēlnieku labo slavu un būtu smags noziegums pret saviem kritušiem cīņas biedriem.

Kad pēc uzrunas pulkv. Goppers automobilī devās caur karavīru rindām uz 1. pulka apstāšanās vietu, atskanēja svilpieni un uz automobili sāka lidot akmeņi. Tālāk notika gluži kas negaidīts: pulkv. Goppers pavēlēja apturēt mašīnu, piecēlās stāvus visā augumā un, atrāvis vaļā savu mēteli, pagriezās tieši pret dumpīgajiem strēlniekiem.

„Kas tad jūs īstenībā esat, kareivji vai huligani? Jums taču ir šautenes — šaujiet!", skaļā balsī strēlniekiem uzsauca pulkvedis. Pēc šiem vārdiem bija iestājies pilnīgs klusums. Un kad atkal atskanēja komanda doties uz priekšu, viss pulks izgāja pildīt savu kaujas uzdevumu.

Kā jau minēju, pulkv. Goppers par nopelniem Pirmajā pasaules karā bija apbalvots ar daudziem kara ordeņiem. Visnozīmīgākie no tiem bija abi Sv. Jura krusti — 4. šķiras par personīgu drošsirdību un 3. šķiras par frontes pārraušanu Ziemassvētku kaujās. Pēc šī ordeņa statūtiem, bez paaugstinātas mūža pensijas un citām tiesībām un priekšrocībām, par katru atsevišķu ordeņa šķiru vēl pienācās arī paaugstinājums nākošajā dienesta pakāpē. Šīs tiesības uz paaugstinājumiem pulkv. Goppers neizmantoja, jo baidījās, ka līdz ar paaugstināšanu par ģenerālleitnantu viņam būs jāaiziet no strēlniekiem, jo latviešu formācijās tik augstai dienesta pakāpei atbilstoša amata nebija.

Un tomēr pēc oktobra revolūcijas pulkvedim Gopperam līdz ar daudziem citiem virsniekiem bija jāaiziet no saviem strēlniekiem...

ĢEN. GOPPERS ATGRIEŽAS LATVIJĀ

Ģen. Gopperam nebija lemts piedalīties mūsu neatkarības cīņās, jo liktenis viņu bija aizvedis Sibirijas plašumos. Latvijā ģen. Gopperam izdevās atgriezties tikai 1920. gada jūnijā. Lai nokļūtu atpakaļ dzimtenē, ģenerālim bija iepriekš jāpārvar daudz grūtību un jāveic milzīgs ceļa gabals no tālās Dienvidrietumu Sibirijas caur Vladivostoku uz Kluso okeanu, lai tad, nokļūtu līdz Rīgai.

Mājās ģen. Gopperu jau sen gaidīja kā vecie strēlnieki, tā arī latviešu tauta, un tāpēc viņa ierašanos Latvijā uzņēma ar patiesu prieku. Pat ģenerālis Balodis, toreizējais virspavēlnieks, vēl pirms ģen. Goppera pārbraukšanas bija reizēm izteicies: „Nu, pārbrauks Goppers, lai tad viņš komandē to armiju tālāk."

1920. gada vasarā ģen. Balodis arī bieži apmeklēja ģen. Gopperu viņa dzīvoklī — Kr. Barona ielā. Atceros kādu sarunu šais mājās, kur ģen. Balodis piedāvāja viņam pārņemt armijas komandēšanu, bet ģen. Goppers šo priekšlikumu kategoriski noraidīja, sacīdams: „Nekādā ziņā! Jūs, ģenerāl, esat to sekmīgi sākuši, un jums tas arī jānobeidz. Man dodiet tikai darbu armijā, es gribu vienīgi strādāt!" Šī atbilde ģen. Balodim redzami patika, un viņaš apsolījās Goppera vēlēšanos arī pildīt.

Savu solījumu ģen. Balodis arī turēja. Drīz pēc tam ģen. Gopperam uzdeva izdarīt armijas inspekciju, bet pēc šī darba sekmīgas veikšanas viņu iecēla par jaundibinātās Kara padomes priekšsēdi.

Kara padomē bez ģen. Goppera vēlāk iecēla vairākus vecākus virsniekus, kas bija pazīstami ne vien ar savu kaujas pieredzi, bet arī ar daudzpusīgām militārām zināšanām — piem. ģen. Sīmansonu, ģen. Ezeriņu un no krievu čekas izkļuvušo ģen. Kalniņu (Vecais).

Kara padomes darbs nebija viegls. Bija jāizstrādā dažādi projekti mūsu nacionālās armijas organizēšanai, vajadzēja pārspriest, pārstrādāt un pat no jauna sastādīt daudzus reglamentus, no kuriem svarīgākais bija jaunais disciplinārais reglaments. Tas viss sekmēja mūsu jaunās armijas nostādīšanu uz stingriem disciplināriem pamatiem.

Pēc pieņemtās kārtības Kara padomei bija jādod arī sava atsauksme par višiem kara ministrijas rīkojumiem principiāla rakstura jautājumos. Tomēr aiz neizprotamiem iemesliem daži no šiem rīkojumiem bija izsludināti bez Kara padomes atzinuma. Tā, piemēram, neprasot Kara padomes atsauksmi, bija publicēts rīkojums, ka, statu samazināšanas dēļ atvaļinot no armijas, virsniekiem izmaksājama 3 mēnešu, bet kara ierēdniem tikai 1 mēneša alga. Šī nevienlīdzība sabiedrībā radīja lielu satraukumu un izraisīja nepelnītus uzbrukumus Kara padomei.

Nobeigumā sekos — Ģen. K. Goppers čekas moceklis.

IESIM TALKĀ!

Div' rociņas, div' kājiņas
Lielu darbu nejaudāja;
Daudz rociņas, daudz kājiņas
Tās darbiņus padarīja.

T. dz.

Meklēdami jaunus ceļus, kā vairāk ieinteresēt bērnus par dzimteni un tēvu valodu, pabalstot skolu darbu, grupa latviešu skolotāju ASV, Kanadā un Vācijā ir sagatavojusi Latvijas ģeografijas, vēstures un latviešu valodas talku. Mazākā apmērā pagājušā gadā šāda talka deva ļoti labus rezultātus, kuŗu iedrošināta, šī skolotāju grupa sākto darbu šogad ir paplašinājusi, cerēdama uz tā nozīmes pilnīgu izpratni un skolu līdzdalību.

Talkas uzdevumi sakārtoti 3 grupās: 1. gr. līdz 10 gadiem, 2. gr. 10—13 gadiem, 3. gr. 13 gadu un vecākajiem. Katrā grupā ir uzdevumi un jautājumi no visiem trim priekšmetiem, piemēroti attīstības un zināšanu pakāpei. Tāpat doti uzdevumi kontūru karšu izpildīšanai. Talkas ilgums paredzēts apmēram 3 mēneši, veiktos darbus nosūtot atpakaļ līdz š. g. 1. septembrim, piedaloties latviešu bērniem visā pasaulē. Jāuzsver talkas ideja, kur liels darbs — augšana un mācīšanās Latvijai — padarāms kopīgiem spēkiem, katram izlietojot savas zināšanas un labākās spējas. Katrs dalībnieks darba veikšanai varētu, savukārt, aicināt talkā vecākus, skolotājus un citus labvēļus, ko var šinī darbā ieinteresēt. Šī talka nav sacensība atsevišķu skolu vai skolēnu starpā un netiks tādā veidā vērtēta. Svarīgākā ir līdzdalība un cenšanās dot savu labāko sniegumu. Talkas materiālus var pieprasīt, uzdodot talcinieku skaitu pa grupām, un pēc rūpīgas veikšanas nosūtīt atpakaļ šādās vietās:

1) J. Mežaks — 2 Classic Ave, Toronto, Canada.

2) A. Bankovičs — 615 - 5th Ave, S.E., Minneapolis 14, Minn., U.S.A.

3) A. Ozola, Wrangel Kaserne, Bl. B-80, (24b) Rendsburg, Germany.

4) A. Kurmis — Näckrosv. 24-I, Solna, Sweden.

5) P. Dzelzkalne — Tennesveien 2, Slemdal - Oslo, Norway.

6) L. Freimane — 85 Market St., Bankstown, N.S.W., Australia.

It sevišķi tiek aicināti tie bērni, kas neiet latviešu skolās. Visi talkas materiāli tiks izsūtīti bez maksas.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ŅUJORKĀ

Daugavas Vanagu apvienības Ņujorkā kārtējā mēnesa sanāksme 24. aprīlī noslēdzās ar bij. 19. divizijas karavīra E. Pētersona referātu par 1945. g. 8. maija kapitulācijas dienas nozīmi. 19. divizija Kurzemes cietoksnī izcīnīja sešas lielkaujas, aizturot uzbrūkošo krievu vilni. Viņa pusē cīnījās arī divas latviešu gvardes divizijas. Latviešu leģions šinīs cīņās zaudēja 3.500 kritušo. Dzīvi palikušos 14.000 pēc kapitulācijas aizveda gūstā. Pēc Hitlera nāves plkv. Osis 2. maijā nodibināja pagaidu valdību cerībā, ka Rietumu valstis krieviem nepielaidīs Latviju okupēt. Bet tās bija tukšas illūzijas. Čerčils apsveica Staļinu ar uzvaru. Uzvarētāji priecājās par mieru, bet latviešu tauta raustījās agonijā. 8. maijā diena bija mūsu tautai ne mazāka traģēdija kā 14. jūnijs.

Pag. gadā 8. maijā, 19. divīzijas izglābušies karavīri pulcējās Manheimā, Vācijā. Aktā runāja ģen. Skaistlauks, pulkv. Silgailis un pulkv. Janums. Sveicienus bija piesūtījuši arī daži vācu ģenerāļi, kas cīnījās Kurzemē. Referents ierosināja 8. maiju atzīt par leģiona dienu, nevis maznozīmīgo 16. martu.

ČIKĀGA

● Pasākto garīgo koncertu ciklu Artūrs Priednieks - Kavara turpinās. Priednieks iestudējis interesantu programmu, arī latviešu komponistu darbus. Tuvāka informācija pie Otto Krolla, 800 S. Halsted St. „Hull House", Chicago 7, Illinois. Čikāgā A. Priednieka - pianista Volfganga Dārziņa klavierkoncerts. Programmā bez Skarlatti, Mocarta, Šopēna, Šūmana un Debissī arī V. Dārziņa Kultūras fonda godalgotā klaviersonāta.

INDIANĀPOLE

● ASV bruņoto spēku dienestā pirms kāda laika iesaukti divi šejienes jaunieši — ILB sporta kluba biedri Ilgvars Vidriķis un Arturs Zāns.

● Savu pārstāvi Indiānāpolos latviešu jaunatnes organizāciju padomei (ILJOP'ei) nesen beidzot izraudzījusi arī vietējā latviešu gaidu vienība. To reprezentēs vadītājas vietniece Ligita Zēberga.

● Brīvmākslinieka Valdemāra Meļķa klavieru studijā (720 E. 24th St., Indianapolis, tālr.: WAbash 7551) pašlaik mācās 22 skolnieki, no tiem 14 latviešu jaunieši. Studijai bijuši jau 2 atklāti vakari, ar sekmīgāko un talantīgāko audzēkņu piedalīšanos.

● Indiānāpoles baltiešu koncertu apvienības 1953./54. gada sezonas 5. koncerts, piedaloties vienam no prominentākajiem igauņu dziedātājiem trimdā — baritonam Andrejam Christiansenam, kuŗa pašreizējā dzīves vieta ir saulainajā San Francisko, Kalifornijā, notika 11. aprīlī, Indiana World War Memorial auditorijā, kas ar savām 506 sēdvietām un lielisko akustiku ir viena no teicamākajām Indiānāpoles koncertzālēm.

● ILB sporta kluba pēdējā paplašinātajā valdes sēdē izraudzīja jauno kluba pārstāvi Indiānāpoles latviešu jaunatnes organizāciju padomei (ILJOP'ei). Līdzsinējās Rasmas Puisānas vietā šo amatu turpmāk izpildīs jaunais kluba priekšnieks Oļģerts Galītis.

● Indiānāpoles latviešu sv. - lut. draudzes māc. Pēteris Nesaule nesen nokristīja Ilzi Bērziņu, Artura un Helgas meitiņu.

● Pie 1. amerikāņu ev. - lut. draudzes pastāvošā latviešu grupa nesen noorganizējusi dāmu komiteju, kas konstituējusies šādā sastāvā: kom. pr. — M. Zālmane, pr. v. — V. Grūbauma, sekr. — A. Gāle, sekr. v. — E. Čuberķe, kas. — E. Dzelzskalēja, k. v. — H. Straube.

● ILB literārā pulciņa pēdējā ikmēneša sanāksme bija veltīta Ed. Virzas nāves dienas piemiņai. Pulciņa priekšnieks Konstantīns Sventeckis sniedza īsu dzejnieka dzīves gājumu un literārās darbības pārskatu, turēdamies pie literatūras vēsturēs izteiktajiem uzskatiem.

Referātu ilustrēja Ed. Virzas dzeju lasījumi pašu literārā pulciņa dalībnieku izpildījumā. Vislabāk patika Vigo Burģa izteiksmes pilnais deklamējums, tāpat Ulža Borga skaidrais un nepārmākslotais dzejoļu skandējums. No pārspīlētas un samocītas „mākslas" — cieta Annas Muktepavēles „Straumēnu" fragmenta lasījums. Ed. Virzas dzejas ļoti vienmuļi vēl lasīja Mirdza Ādamkoviča. Cerēsim, ka nākošajām pulciņa sanāksmēm pirms pāris mēnešiem jaunievēlētā pulciņa valde parūpēsies par nopietnāk un teicamāk sagatavotu programmu... Nav nekādas nozīmes akli censties izpildīt pieņemto sanāksmju „kvotu" — vienu sarīkojumu mēnesī, ja ieradušos klausītāju vienīgā atsauksme ir zobgalīgs smīns.

Gundārs Grīslītis

— Vai tad tu beidzot atradi vietu, kur noparkot, Anton?

1. maijā, pl. 19.30 precīzi, The Eaton Auditorium telpās Ņujorkas latviešu teātris izrādīs
AŅŠLAVA EGLĪŠA komēdiju LABĀKI CILVĒKI
Biļetes pie kases no plkst. 18.30

NO SENATNES LĪDZ MŪSU DIENĀM

LATVIJAS CHRONIKA (5)

1036. g. — Dānijas ķēniņš Kanuts pārvalda Baltijas jūru. Tomēr kūri turpina postīt Dānijas piekraști.

1048. g. — Chronists bīskaps Adams no Brēmenes raksta, ka dāņu ķēniņš Svens Estridsons palīdzējis kādam dāņu tirgonim uzcelt baznīcu Kurzemē.

1060. g. — Atmaksājot kūriem par uzbrukumiem Dānijai, ķēniņa Didfarns izposta Kurzemi. Jau kurā reize, kad izposta Kuremi.

1070. g. — Bīskaps Adams no Brēmenes savā vēstures grāmatā (Gesta Hammagurgens) pirmoreiz lieto vārdu „Mare Balteum". Viņš tēlo kūrus kā karotāju tautu. Kurzeme esot bagāta ar zeltu un labiem zirgiem.

11. g. simt. — Kingslejs raksta, ka kāds nezināms latviešu milzis cīnījies pret Viljemu Iekarotāju.

12. g. simt. — Skandināvu misionārs Fulko spredīko Baltijas zemēs.

1100. g. — Vikings Lienfas krīt kādā kaujā Kurzemē.

Arabu ģeografs Irdizi ziņo par Latviju.

Šodien mēs jautājam:

MAINĪT VAI NEMAINĪT PAVALSTNIECĪBU?

Turpinot mūsu „zibensinterviju" seriju, esam pieskārušies pavalstniecības jautājumam. Trimdā aizvadītie gadi daudziem latviešiem kā Kanadā, tā ASV, Zviedrijā un citur piešķir tiesības pieņemt attiecīgās patvēruma zemes pavalstniecību. Par šo jautājumu daudz diskutēts, viedokļi bijuši diezgan pretrunīgi. Sniedzam šoreiz lasītājiem dažas atbildes.

E. Krūka, DV KV loceklis: — Vai esmu labs latvietis, to neizšķirs mana pavalstniecība, bet — mana sirds. Kanādas valsts ir bijusi lojāla pret mums, tādēļ varam būt lojāli arī pret to, ja gadījumā liktenis liek mums palikt šeit. Bet kad mana dzimtene sauks, ceļu parādīs ne pavalstniecības papīri, bet sirds.

A. Roze, zivju lieltirgotājs: — Lai aizbrauktu apskatīt Ņujorku, nav iemesla mainīt pavalstniecību. Latvijas pavalstniecība nemaz nekavē arī manus tirdzniecīskos pasākumus. Ja nu man tieši vajadzētu, varbūt arī to mainītu, jo ar prātu apsverot neredzu tur neko ļaunu. Tomēr sirds saka citu.

Juris Dzeguze, Kalvja vadītājs, aktieris, tirgotājs: — Esmu zvērējis nez' cik armijām — vai tādēļ neesmu latvietis? Tāpat palikšu latvietis, ja mainīšu pavalstniecību. Nedomāju, ka mums trimdā būtu jādzīvo kā sprostā — gribu brīvi kustēties, tikt dzīvē uz priekšu.

V. Zeltiņš, Daina Press Ltd. līdzīpašnieks, mašīnburtlicis: — Pavalstniecības tiesības mums vajadzētu katrā ziņā, lai iegūtu tiesisku bāzi un pilnvērtību valsts tiesas, pilsoņu, utt. priekšā. Domāju, ka materiālā centība nevarētu būt par šķērsli atgriezties Latvijā, jo mūsu tautieši būs izpratuši tautsaimniecības tezi: „Katra valsts ir tik bagāta, cik katrs tās pilsonis." Ja būsim turīgi mēs, bagāta būs mūsu Latvija, tā plauks un ziedēs.

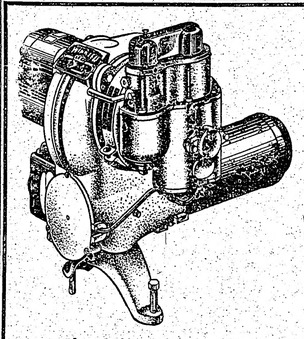

VAI JŪS INTERESĒ APKURES JAUTĀJUMS?

PIEDĀVĀJU

WINKLER

zema spiediena eļļas apkures ierīci — Burneru

garantējot 25% eļļas ietaupījumu, kā arī citu labāko firmu apkures. Paskaidrojumus sniedzam pa telefonu vai rakstveidā

GARNEY & Co

15 Barton Ave., Toronto. Tel. ME 2554

NĒGI

Šogad par 70c mārciņā.

Nenokavējiet īso sezonas laiku

A. AŅŠMITS

PĀRTIKAS PREČU TIRGOTAVA

274 Parliament St. Toronto

tel. EM 8-2361

Latvijas amatmeistara

J. KREIĻA

FOTO STUDIJA

izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, aplieciībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes.

Amatieru filmas attīsta un kopē

Uzņēmumus lūdzu iepriekš pieteikt

HA 3800. . 445 Pape Ave

Kungu un dāmu drēbnieks

ALBERTS SILAVS

Pieņem pasūtinājumus no labākās angļu drānas.

Izdaru arī labošanas darbus.

Labs darbs. Mērenas cenas.

Pieņem ikdienas no 9—20, sestdienās no plkst. 9—17 vakarā

634 Ontario St. Toronto

Tel. WA 4-8855

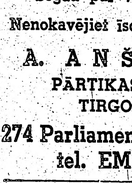

KLAVIERU BŪVĒTĀJS

A. KLAVIŅŠ

skaņo, labo, modernizē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem

TORONTO, 90 LONDON ST.

Tel. KE 8609

Pastāvīgi krājumā lietotas klavieres (440)

HEINTZMAN un CO KLAVIERU TĪRSKAŅOTĀJS

J. MEDNIS

Tel. GE 3109, GL 1326, Toronto, (Latvijas Konservātorijas absolv.)

piedāvā savus pakalpojumus kā klavieru tīrskaņotājs, remontētājs un eksperts.

Pērkot klavieres no augšminetās firmas, 15 proc. atlaide

Lietotas klavieres pēc izvēles

Kāpēc baidīties bezdarba, ja

WILLIAM BOLLAND

REAL ESTATE & BUSINESS BROKER

1130 College St., Toronto, LL 3744

JUMS PIEDĀVĀ BAGĀTIGĀ IZVĒLĒ:

VEIKALUS, AUTO REMONTU DARBNĪCAS, FABRIKAS un DZĪVOJAMĀS MĀJAS

kur ikviens ar savu ietaupījumu var sev un savai ģimenei nodrošināt darbu un maizi.

Ossington — Hallam

$3.500 iemaksa 6 istabu ķieģeļu mūra māja, eļļas apkure, parketa grīdas, cena $13.000.

Annette — Keele

$4,000 iemaksa, 7 istabas un 2 saules istabas, atsevišķa ķieģeļu mūra māja, privāts iebraucamais ceļš un garāža. Parketa grīdas, eļļas apkure.

Bloor — Shaw

6 istabu atsevišķa mūra māja ar iebraucamais ceļš un garāža, eļļas apkure, moderna virtuve un vannas istaba, parketa grīdas. Māja labā stāvoklī, piemērota divām ģimenēm.

Cena $13.800

Pēc tuvākas informācijas

zvaniet LL 3744 dienā un pēc pl. 6 vak., bet no 4—6 un svētdienās LL 7606

prasot

V. MUKTU

Iegaumējiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

GERALD H. MARSDEN

ADVOKĀTS UN NOTĀRS

6 ADELAIDE ST. E.

Room 809, EM 8-5284

Toronto

SVARĪGS ZIŅOJUMS

VISIEM, KAS VĒLAS IEGŪT JĀZEPA VĪTOLA 200 LATVIEŠU TAUTAS DZIESMAS

Nesenā dzīva bija pieteikšanās Jāzepa Vītola 200 latviešu tautas dziesmām, un kad šo darbu bijām izsūtījuši visiem subskribentiem, ar bažām konstatējām, ka mūsu ekspedīcija nevar izpildīt lielāko daļu mūsu pārstāvju pasūtinājumu

Tagad mēs iesienam atlikušos eksemplārus, bet, cik paredzams, arī to nepietiks visiem gribētājiem, jo jaunu izdevumu nevaram garantēt. Tādēļ lūdzam mūsu godājamos klientus, kas nopietni izšķirušies iegūt šo latviešu kultūras lielo kapitāldarbu sev, saviem bērniem vai arī dāvanai tuviem cilvēkiem, tāpat visas latviešu organizācijas, kam šķiet, ka Vītola 200 latviešu tautas dziesmas ir nepieciešamas viņu bibliotēkā: Neatliciet pasūtinājumu uz vēlāku laiku, tas var pienākt par vēlu!

Rakstiet tieši apgādam ar gaisa pastu. Par skaisto, mākslinieciski darināto sējumu jūs varat iemaksāt, pasūtinājumu nododot, visu summu $11.00, pārsūtīšanas izdevumus tad sedz apgāds pats. Bet jūs varat maksāt, ja vēlaties, pusi pasūtinājumu nododot, un otru pusi grāmatu saņemot, pievienojot 50 centu porto izdevumiem pirmajam maksājumam.

Iemaksa pārsūtāma ar čeku, pasta starptautisko pārvedumu, vai tamlīdzīgi apgādam:

DAUGAVA, Garvargatan 11, Stockholm K, Sweden

G. SLEIERS

APGĀDS DAUGAVA

Angļi pārdod stratēģiskus materiālus komūnistiem

Ka angļu tirdzniecība ar austrumiem nemaz tik nevainīga nav, lieku reizi pierādījis gadījums ar pazīstamo tirgotāju Franku Normani. Pēdējais ir Vestminsteras tirdzniecības kameras priekšsēdis un liela tirdzniecības kantora īpašnieks. Viņš piedalījies daudzās viesībās, kur apgrozījušies valstsvīri, un nesen vēl sēdēja pie goda galda kopā ar aizsardzības ministru Aleksandru un saimniecības ministru, kuŗš savu glāzi tukšoja uz Normana vadītās tirdzniecības kameras veselību.

Tagad lepnās brokastis sāk spiest veiklā tirgotāja pakrūti, jo policija viņu apsūdz nelegālā vara nosūtīšanā uz Poliju, tuvu pie miljona dolaru vērtībā. Varš nonācis Gdiņas ostā divos sūtījumos, bet par tā oficiālo nosūtīšanas vietu bija uzdota Pakistana.

NĀKAMIE SENĀTORI, BOKSERI VAI — GANGSTERI?

Jauniešu huligānisms Ņujorkā iet plašumā

Ņujorkas pilsētas statistikas birojs konstatējis, ka šīs pilsētas skolu jaunatnes huligānisms pagājušā gadā nodarījis pilsētai materiālus zaudējumus ap 500.000 dolaru vērtībā. „New York Times" domā, ka šis fakts prasa kaut ko vairāk par ievadrakstu. Tā apvaino bezdarbībā iestādes, kuŗām būtu jārūpējas par huligānu un vandaļu apkarošanu skolu jaunatnes starpā.

Bīstams huligānisma pieaugums vērojams arī citā plāksnē. Kādā skolā ieradies jauns skolotājs un, kā te parasts, priekšā stādoties, rakstījis uz tāfeles savu vārdu. Tikko viņš pagriezis klasei muguru, tā pakausi trāpījusi labi tēmēta „paciņa" — piepildīta veciem dzelzs gabaliem.

Bronksas arodskolā trīs 16 gadu veci puiši smagi piekāvuši savu skolotāju Dēmu Brainu. Vēl sliktāk izgājis skolotājam Aleksandram Šīram, kuŗš gribējis izraidīt no skolas garderobes septiņus skolniekus, kas tur bijuši „aizbarikadējušies" neatļautā laikā. Iznākumā šīrs palicis gulēm ar ielauztu galvas kausu. Kāds Ābrama Linkolna vārdā nosauktās skolas skolnieks uz ielas uzbrucis šīs skolas direktoram Jāzepam Orgellam ar dunci. Par laimi tuvumā gadījies policists, kuŗš jaunieti apcietinājis. Lieta nodota jaunatnes tiesai, bet cietušais skolas direktors atteicies atklāti liecināt, motīvēdams, ka tādā gadījumā viņu agrāk vai vēlāk noslepkavošot. Kāds jaunāku gada gājumu skolotājs izteicies, ka amerikāņu jaunatnes audzinātājiem, pirms tie dodoties klasē, neesot tik daudz jāzina par cilvēka garīgām vajadzībām, bet gan visnepieciešamākais esot iemācīties džiu - džitsu un boksu.

Ar cita paveida huligānismu savukārt ir jāaprod skolotājām. Sevišķi, ja tās vēl ir skaistas un jaunas. „New York Times" saka, ka „nevainīgākais" un parastākais triks esot, kad zēni saķeŗot skolotāju un izģērbjot kailu. Taču ir pavisam smagas lietas. Kādu skolotāju vairāki pusaudži tik netiklā formā, ka šis gadījums bijis jāpielīdzina seksuālām anormālijām. Turpat un reizē radies arī „glābējs", kāds cits tās pašas skolas skolnieks teicis: „Ja jūs būsit mana, tad es ar saviem draugiem tos tā pārmācīšu, ka tie jums vairs neuzbāzīsies!..."

Ņujorkas skolu pārvaldes loceklis Dīdrichs F. Lēnerts domā: „Visvairāk šinī draudīgajā attīstībā ir vainojams apstāklis, ka ētiski audzinātājs spēks ir izsīcis. Ģimenēm vairs ir tikai vairošanās un fiziskās eksistences funkcijas. Otrs — tiesas un iestādes, kas nodarbojas ar bērnu un jaunatnes problēmām, ļoti bieži vieglāka veida huligānismu uzskata par pašsaprotamu un nesodāmu lietu. Viņi domā, ka pietiek ar loģiski izstrādātām pamācībām un aizrādījumiem. Taču mēs jo dienas vairāk pārliecināmies, ka mūsu pusaudži parsaprāt un loģiku neko vairs negrib dzirdēt!"

Ņujorkas pilsētas galva Robers F. Vagners tomēr ir sadzirdējis Lēnerta trauksmes sirēnu un palielinājis jauniešiem domāto aresta telpu skaitu, kā arī nodibinājis komisiju pusaudžu „anarķijas" cēloņu pētīšanai. Vai tas palīdzēs vairāk par prūšu darba dienestu, to nevar vēl sacīt. Varbūt arī mūsu pašu profesoram Starcam vienā otrā lietā tomēr ir krietni vairāk taisnības, nekā jaunie un vecie to iespēj valsirdīgi un bezkaislīgi atzīt. Vai Penojis amerikāņiem, kuŗi lika „opešķiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

Aiz DZELZS UZKARA

BOĻJEVIZĒS HOFMAŅA STĀSTUS

Rīgas radiofona ziņojumi:

11. aprīlī: Rīgā trešoreiz uzvedīs operu Hofmaņa stāsti (latviešu valodā). Režisors Nikolajs Vasiljevs saka: „Agrāk šo operu uzveda kā dēku gabalu, bet mēs esam apņēmušies parādīt tā laika dzīvi un sabiedr. konfliktus". Galveno partiju dziedās Osips Petrovskis (viet. krievs, latviski runā ar akcentu. Ref.). „Šī ir mana repertuāra grūtākā loma," saka Petrovskis.

— Arī Hofmaņa stāsti kalpos kultūras graušanai!

VISSAVIENĪBAS IZSTĀDE

16. aprīlī: „PSRS mākslas fonda Latvijas nod. direktors Boriss Razumovs izteicās: „Vissavienības lauksaimniecības izstādē Latvijas paviljonu greznos tādu meistaru darbi kā Aleksandra Brieža, Zemdegas, Bukovska, Egles, Ozoliņa u. c. Skulptoras brigāde prof. Zemdegas vadībā pagatavojusi 2 bareljefus: Latviešu tautas revolūcionārā pagātne un Laimīgā dzīve Pad. Latvijā. Citas temas: Dziesmu svētki, Robežas noaršana, Zem Staļina un Ļeņina karoga latviešu tauta iet pretim komūnismam..."

„Republikā sākusies kandidātu izraudzīšana Vissavienības lauksaimniecības izstādei Maskavā. Kā viena no pirmajām kandidātēm sarakstā ierakstīta Cēsu rajona kolchoza Sarkanais Oktobris cūkkope Milda Frīdrichsone, PSRS AP deputāte, kuŗa no 10 cūkām dabūjusi pa 26 sivēniem no katras."

— Gluži kā arābu pasakā par lakstīgalu un rozi: sarkanie mājslinieki sajūsminās par cūkām un glezno brīniškas sivēnu mātes, un cūkas sajūsminās par mākslinieciem un pāri savām spējām „ražo" sivēnus. Taču arī komūnistes padomju brīvestību valstī būs iesaistījušās soc. sacensībā: gaidīsim, kad viņas cūkām rādīs savu „klasi" — divpadsmīšus vismaz... lai čekas Petroviem un Chochoviem „darba" netrūktu pašu mājās.

TEĀTRIS

17. aprīlī: „Šodien Valsts teātrī pirmizrādē jaunatnei — Blaumaņa Ļaunais gars. Šī ir pirmā latviešu klasiskā luga krievu valodā. Uzveduma mērķis — iepazīstināt krievu jauniešus Rīgā ar latviešu zemnieku dzīvi pag. g. s. 70. un 80. gados. Uzvedumu sagatavojusi Čuvašu republikas nopelniem bagātā darbiniece Pravdina galvenā lomā Čuvašu rep. nop. bagātā mākslas darbiniece Kronberga."

— Lasi un nebrīnies! Tā ir Padomija, kur nerri izķēmo kultūras seju.

18. aprīlī: Drāmas teātra direktors Bergmanis (sakarā ar 35 g. jubileju) paskaidrojis: „1944 g. padomju latviešu autoru darbu uzvedumos vidējais pameklētāju skaits Rīgas teātros bija 114, bet 1953. g. — 815. Krievu lugu izrādēs 1945. g. bija 234 un šinī gadā — 821. Tas rāda apmeklētāju pieaugumu."

— Bet tas rāda arī ko citu, proti, — verdzinātie latvieši komūnistu „kumēdiņus" neskatās.

STUDENTUS DZĪS NOVĀKT RAŽU

18. aprīlī: „Rīgas medicīnas institūta 3. kursa studenti publicējuši laikrakstos (uz kompartijas pavēli. Ref.) vēstuli, kuŗā paziņo, ka apņēmušies vasarā vienu mēnesi strādāt kolchozos pie ražas novākšanas un kulšanas darbiem. Viņi aicina visus augstskolu 18.000 studentus sekot viņu piemēram."

— Studenti ir Kalnbērziņa un Lāča pēdējā cerība dabūt laikā zem jumta to pašu mazumu, kas kolchozos paaug.

KATORGA UZ JŪRAS

19. aprīlī: „Līdz nākošajam gadam Latvijas zvejniekiem jānozvejo 36 miljoni centneru ziņu, divas trešdaļas vairāk kā 1950. gadā. Šinī gadā virs plāna jānozvejo 95.000 centneru."

— Līdz šim komūnistiem bija virs- un apakšzemes (šachtās) spaidu darbi, bet tagad tie būs arī uz jūras, jo normālā darba laikā un cilvēciskos apstākļos latviešu zvejnieki šo uzdevumu nespēs veikt.

JAUNIEŠI ČKALOVĀ

19. aprīlī: „Starp mūsu republikas jauniešiem, kas jau nonākuši Čkalova apgabalā (aprīļa sākumā tos izsūtīja aiz Urāliem kultivēt stepes. Ref.). ir 7 Rīgas vagonu fabrikas strādnieki. „Mēs šeit ceļam kolchoza dzīvojamās un saimniecības ēkas," viņi raksta."

— Stepē zem klajas debess ar tukšiem vēderiem viņi raugās savā bezcerību nākotnē.

ŠKOLĒNIEM BŪS FORMAS TĒRPI

18. aprīlī: „Tautas izglītības ministrs izdevis pavēli visās skolās obligāti ievest formas tērpus."

— Vispirms virsniekiem atjaunoja zelta uzplečus, tagad skolās atjauno formas tērpus. Kad sētniekiem atjaunos „bleķus" pie cepurēm, tad vecā Matuška Krievija būs atdzimusi, tikai — tautas asnīs samērcēta un neliešu bandas apgānīta. Un tā esot „lielās" Oktobŗa revolūcijas uzvara?!

KREMĻA SLEPKAVAS BRĪVAJĀ PASAULĒ

VĒSTULE NO BONNAS

Preses konference boļševiku pārbēdzēja intervēšanai. — Bijušais Kremļa valdības vēstnieks ASV Paņuškins — slepkavošanas organizācijas vadītājs. — Kas notiek lielo starptautisko konferenču aizkulisēs? — Sensācionāli boļševiku slepkavošanas ieroči. — Neizprotama savas sievas līdzināšanas atklāšana.

Austrālijā pārbēgušajam krievu sūtniecības sekretāram Petrovam, sekojis otrs, šķiet vēl svarīgāks komūnistu slepenā dienesta vīrs — čekas kapteinis Chochlovs ar diviem vāciešiem, kas bijuši sagatavoti viņam par palīgiem krievu emigrācijas vadoņa noslepkavošanai.

Kapteiņa Chochlova pārbēgšana Rietumvācijas amerikāņu zonā, šķiet, ir viena no sensacionālākām, par ko liecina fakts, ka šajā gadījumā bija sarīkota līdz šim visplašākā preses konference, uz kuŗu bija aicināti nevien laikrakstu ziņotāji, bet arī visu lielāko Rietumvācijas laikrakstu šefredaktori. Preses konference bija organizēta arī filmēšanai, un televīzijas pārraidījumiem. Konference notika amerikāņu mītnē, Bonnā.

Lietas apstākļi šādi:

22. aprīlī amerikāņu rīkotajā preses konferencē žurnālistus iepazīstināja ar Kremļa slepenās policijas kapteini, stāba virsnieku Nikolaju Chochlovu, kuŗu Maskava sūtījusi uz Rietumvāciju, lai viņš, kopā ar diviem vācu tautības palīgiem, nonāvētu krievu emigrantu organizācijas NTS vadītāju Frankfurtē Georgu Okoloviču. Sava uzdevuma sagatavošanu Chochlovs pildījis līdz nodomātās noslepkavošanas brīdim, kad, sirdsapziņas mocīts, ieradies pie boļševiku izraudzītā upuŗa un viņam nodomāto noziegumu atklājis.

Okolovičs tūdaļ ziņojis amerikāņu iestādēm un š. g. 20. februārī Chochlovs pārgājis amerikāņu rīcībā. Piecas dienas vēlāk viņam sekojuši arī abi vācu tautības palīgi.

Visi trīs paskaidro, ka apņemas amerikāņiem pateikt it visu, kas viņiem zināms par Kremļa slepeno dienestu.

Abi vācieši, 43 g. vecais Hanss Kukovics un 40 g. vecais Kurts Vēbers, uz pašu vēlēšanos joprojām atrodas amerikāņu apcietinājumā, lai būtu pasargāti no boļševiku atriebības. Turpretī Chochlovs ir brīvībā, kaut gan arī viņu visur pavada amerikāņu drošības policisti. Arī preses konferencē bija civīlā pārģērbti amerikāņu drošības policisti. Sardzē preses konferences zālē bija amerikāņu jūrnieki, bet žurnālistu ložā vairāki pārģērbti slepenā dienesta vīri.

APMĀCĪTI MASKAVĀ

Chochlovs nebūt nav līdzīgs visiem citiem pārbēdzējiem, jo viņam ir ārkārtīgi daudz ko stāstīt amerikāņu iestādēm par krievu spiegošanas organizācijas uzbūvi un uzdevumiem, par sabotāžas aktu un atentātu plāniem, par nodomātām slepkavībām utt. Tā materiāla, ko viņš sniedza preses konferencē, pietiktu veselai grāmatai, kas pārspētu visus līdz šim spiegu literātūrā attēlotos trikus un intrigas.

Chochlovam minēto slepkavības uzdevumu devusi MVD 9. nodaļa, kuŗas uzdevums ir sagatavot terorra un diversijas akcijas. 1953. g. 1. oktobrī kapteinis Chochlovs saņēmis uzdevumu ierasties Frankfurtē un noslepkavot krievu emigrantu vadītāju Georgu Okoloviču.

Plāna īstenošana bija saistīta ar dažādām grūtībām, kas prasīja laiku. Vispirms Chochlovam bija jādodas uz Berlīni novembŗa sākumā. Tur tika izraudzīti divi vācu tautības palīgi, kuŗus nosūtīja uz Maskavu speciālai apmācībai: tuvcīņai bez ieročiem (silent killing), šaušanai ar pistolēm un īpašai manevrēšanai auto braucienos. Pēc apmēram viena mēneša apmācībām abus vāciešus nosūtīja atpakaļ uz Berlīni, no kurienes tie devās uz Vīni, Slepkavības akciju vadīja pulkvedis Sergejs Okuņs, kuŗa stābs atradās Bādenē.

13. janvārī uz Vīni devās arī pats Chochlovs, bet tur pienāca Maskavas rīkojums, „operāciju" pagaidām atlikt, jo — Berlīnes konferences laikā varas akti Rietumvācijā nebūtu vēlami, jo tad aizdomas varētu krist uz Maskavas valdību.

NEIZPROTAMA SAVAS SIEVAS LĪDZZINĀŠANAS ATKLĀŠANA

Pēc dažām sarežģītām manipulācijām ar viltotu pasi, ar vīzu zīmogiem utt., pēdu slēpšanas nolūkā Chochlovam, braucot caur Venēciju, slepkavošanas ekspedīcija 13. februārī nonākusi Cīrichē. Abi vācieši nākošā dienā devušies tieši uz Frankfurti, kur 17. februārī ieradās arī Chochlovs, visi ar viltotām pasēm.

Preses konferencē Chochlovs teica, ka jau uzdevuma saņemšanas brīdī viņš izšķīries, visiem iespējamiem līdzekļiem mēģināt izvairīties no slepkavošanas.

Preses konferenci stipri pārsteidz šāds Chochlova paskaidrojums: „Visu to izstāstīju savai sievai, un viņa man atbildēja: ja tu noslepkavosi cilvēku, tu nebūsi mans vīrs ne arī mūsu bērna tēvs. Pie kam vēlāk viņš pats pateica, ka viņa sieva un bērns atrodas Krievijā, turpat rādīdams žurnālistiem savas sievas un bērna foto attēlus. Šāda rīcība visiem izlikās dīvaina un nesaprotama.

Kad Ch. noteiktajā slepkavības dienā ieradās pie upuŗa Okoloviča un atzinās, pēdējais tūdaļ zidīgi un bezkaislīgi atzīt. Vai Penojis amerikāņiem, kuŗi lika „opešķiet, ka mums ir bagātīgā izvēlē dzīvojamās mājas visos pilsētas rajonos par katra kabatai piemērotām cenām

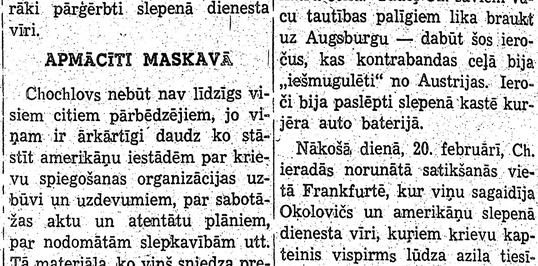

Kremļa slepkavu modernie ieroči.

KĀDI IR ŠIE SLEPKAVOŠANAS IEROČI?

Amerikāņu eksperti krievu speciālos ieročus pārbaudījuši un atzinuši, ka tie „savā nozarē ir vienreizēji." Pie tiem pieder speciāli konstruēta beztrokšņa pistole un cigaretes etvijā iemontēts šaujamais ierocis. Abi ieroči iedarbināmi ar elektrību. Pistole ir 10 cm gara, ar trim vienam uz otra gulošiem „pīpjiem." Nospiedējs ir savienots ar 1,5 voltu bateriju, un pie katra pieskāriena tiek izsviests viens no pīpjiem. Izšaujot troksnis nav lielāks, it kā uz grīdas nokristu pildspalva. Cigaretes etvija izskatās gluži tāda, kā katra parastā ādas etvija amerikāņu cigaretēm. Etviju atverot, redzamas cigaretes rindas, pa 10 katrā rindā. Bet zem cigaretēm ierīkots mēchanisms — 1,5 voltu baterija. Nospiedējs ierīkots etvijas sānos, kur tiek turēts īkšķis, kad izraudzītajam upurim „piedāvā cigareti." Šī tuvcīņas ieroča lodes ir caurumainas, pildītas ar pusgrammu ciankalīja, kas ir 100 reiz lielāka doza nekā vajadzīgs, lai tūlīt sekotu nāve. Lodēm ir skrambāti gali, kas trāpījuma brīdī izrauj asiņojošu brūci, acīmredzot, lai paātrinātu indes iedarbi.

Pēc amerikāņu ekspertu domām, šiem speciāliem ieročiem ir teicama trāpījuma un caursitiena spēja apmēram 7,5 metru distancē. Pistoļu lodes ir niķelēta tērauda, to uzdevums, acīmredzot, ir upuŗi apdullināt. Visas trīs lodes ielādējamas vienā paņēmienā.

KAS IR PATS CHOCHLOVS?

Viņš dzimis 1922. gada 7. jūnijā Ņižņijnovgorodā (Gorkijā). Viņa sieva — Janina Adamova, ir inženieris, dzimusi 1922. gada 1. decembrī; 1952. g. 23. augustā viņiem piedzimis dēls Aleksandrs.

(Nobeigums 6. lpp.).

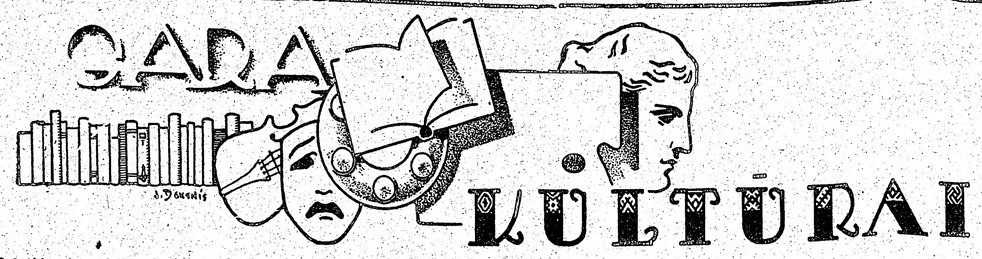

Baltiešu stīgu kvartets viesosies Toronto

KONCERTS SESTDIEN, 8. MAIJĀ

Laimīgā ideja — dibināt Baltiešu stīgu kvartetu, radusies Indianapolē 1953. gada decembrī, pēc panākumiem suminātа Ingus Nāruna koncerta, ko rīkoja Viktora Ziedoņa vadītā Baltiešu koncertu aģentūra. Turpat arī jaunais ansamblis nopietnā un sistēmatiskā darbā izveidots par izcilu vienību, ko jau pēc pirmā koncerta apsveica Indiānapolē kā mūzikas draugi, tā kritiķi, ierindodami to starp Amerikas labākiem stīgu kvartetiem.

Mākslinieku četrinieka vārdi runā paši par sevi. Pirmā vijolnieka Viktora Ziedoņa vārds saistās ar Latviešu Trio plaši pazīstamajām koncertu turnejām šai kontinentā un Vācijā. Otrais vijolnieks Žanis Dumpis bijis Rīgas radiofona orķestra mūziķis un koncertmeistars Šlezvigas simfoniskā orķestrī Vācijā. Brāčists igaunis Endels Kalams ir arī ievērojams diriģents, un 1952. g. vadīja igauņu komponista Eduarda Tūbina 5. simfonijas iestudējumu, diriģējot apvienotos Nujorkas filharmonijas un NBC orķestrus Karnegī zālē, Nujorkā. Visi trīs mūziķi spēlē Indiānāpoles simfoniskā orķestrī, diriģenta Dr. Fabiana Savicka vadībā.

Par Ingu Nārunu, mūsu visu laiku izcilāko čellistu, „New York Herald Tribune" mūzikas kritiķis saka: „Viens no mūsu labākiem čellistiem". Lai atceramies viņa 1949. gadā plūktos laurus starptautiskā mūziķu konkursā Ženēvā, kur Ingus Nāruns ieguva pirmo godalgu. Jāatzīmē viņa divi patstāvīgie koncerti Town Hall zālē, Nujorkā, 1951 un 1952. gadā. To visu papildina pirmā čellista vieta „Boston Pops Tour" orķestrī, diriģenta Artura Fīdlera vadībā, un tāds pats postenis pie Bostonas operas sabiedrības, diriģenta Borisa Goldovska vadībā.

Baltiešu stīgu kvarteta pirmais koncerts Amerikā ir sveikts izcilus atzinības vārdiem, un tā nule uzsāktā turneja uzrāda ievērojamus panākumus. Tos apsveica radio un televīzija pēc koncertiem aicinot piedalīties raidījumos ar mūzikāli augstvērtīgo programmu, kuras laba tiesa mūsu kamērmūzikas cienītājiem būs jauna, nedzirdēta. Tā amerikāņu jaunlaiku komponista Rosa Lī Finija Stīgu kvartets No. 4 A minorā un igauņa Kaijo Raida Prelūde, kuŗus dzirdēsim sv. Andreja baznīcas zālē, 8. maijā, plkst. 7.00 vakarā Toronto latviešu b-bas rīkotā koncertā. Bez tiem programmā Mocarta slavenais Medību kvartets un Dvoržaka Kvartets No. 6, dēvēts „amerikāniskais".

Atceroties, cik lepni reiz bijām uz mūsu Latviešu stīgu kvartetu Vācijā, Anglijā, Zviedrijā, kad to slavēja svešzemnieki, tagad sirsnīgi apsveiksim jaunās paaudzes mūziķu nodibināto Baltiešu stīgu kvartetu. Viņu talants un darba nopietnība ir augstvērtīga ķīla šī ansambļa izcilai nākotnei. Koncerts sola patiesu mākslas baudījumu kamermūzikas cienītājiem, pēc gaŗas, vienmuļas vietējo sarīkojumu plejādes.

V. T.

Velta Toma

SARUNA

Kā Tu zini,
ka nāve ir miers?
Ka zemē viss beidzas?

Steidzas
ar tārpiem un skudrām
aiziet mirusī miesa —

Tiesa,
smadzenēm, šķietami gudrām,
ar saknēm
piesūcas koks —

Dzīvības loks
kā varavīksna
dzeŗ savu atspīdumu —

Mūžīgās dzīvības loks
pat vielā
daļa no lielā.

Kas teica,
ka daba ir akla?
Kā Tu zini,
ka neskatās lapas
ar tūkstots acīm
tūksošos zvaigžņu?

Taps roka čekla
zaļi žūžūjošs zars —

Un Tavs gars?

Saule un nakts,
ziema un pavasars —
Lai stāsta Tev
nojautās sirds,
tā ir laba:

Cilvēks ir daba,
daļa no tās.

Miers nenāk ar nāvi,
zemē nebeidzas viss —
Pēc dienas ir mijkrēslis
pusnakts pirms ausmas —

Mūžīgās dzīvības jausmas.

Tava roka, ko glāstu,
vaicā:
Kamdēļ to stāstu,
kā mierinot Tevi.
un sevi? —

— Ja es ietu pirmā,
lai zini, ka nebaidījos.
Ja Tu ietu pirmais,
lai zini, ka es ticēju:

Šī dzīvība
izredzēts gājiens
starp diviem klēpjiem —

Mātes un Zemes.

IRMAS GREBZDES JAUNAIS ROMĀNS PELĒKĀ MĀJA

214 lpp. Harija Gricēviča vāks. Grāmatu Drauga apgāds

Pēc Ingas Pelēkā māja īsā laikā ir jau otrs Grebzdes romāns, publicēts šai krastā. Cik zināms, vēl viens romāns viņai ir rokrakstā. Tā liela ražība, bet nevar teikt, ka tā ļauni atsauktos uz darbu vērtību. Irma Grebzde nav ne „izrakstījusies," nedz „izsmēlusies." Citiem vārdiem, viņas stils joprojām svaigs un jūtīgs, saturs bagāts un neapsīcis. Sevišķi daudz pie I. G. atradīsim dzīves krāsu un atskaņu. Dzīve viņai dodas rokā ar apskaužamu vieglumu. Viņa laba vērotāja un izpratēja. Jaunajā romānā varbūt pirmoreiz mūsu rakstniecībā parādītas jaunatbraucēju gaitas šinī pusē okeanam (Kanadā) „tādas, kā viņas ir," tas ir, ikdiena ar tās priekiem un bēdām, raizēm un cerībām, saprotams, mākslinieciskā skatījumā.

Grebzdes romānā atrodam notēlotus bēgļu apstākļus pēc ierašanās kontinentā, redzam, kā tie mitinās īrētās istabās, kur sākumā vēl nāk atmiņā Vācijas nometņu šaurība, kā raizējas par darbu, cenšas pēc izglītības un dzenas pēc turības, kā tie dibina „namsaimnieku biedrības." Arī sabiedriskā dzīvē raksturota diezgan zīmīgi, parādīti sarīkojumi, rakstniece mūs ieved latviešu skolā. Redzam organizāciju darbinieku „ciņu varas dēļ." Blakus tam risinās mīlestības intrigas. Parādīta jaunās paaudzes nestabilākās daļas kāre pēc iespējas ātrāk pāriet citā tautībā. Tam pretī uzsvērts ideālistu darbs (skolotāja Svīpa, jaunekļa Evalda), kas siksti turas pie latviešības. Liekas pat, ka asimilācijas ideja ir galvenā šai Grebzdes jaunajā darbā. Viņas pirmā varone Anda Rietuma iepazīstas ar grieķu profesoru Sakriti un beigās ar to apprecas. Pa daļai viņa to dara savu triju nepieaugušo bērnu dēļ (vīrs miris Latvijā). Taču jādomā, ka viņa varēja apprecēties arī ar latvieti, īpaši, ja ievēro, ka neredzam tās sevišķi karstu mīlestību pret grieķi. Dzīvē, bez šaubām, tādi gadījumi, bieži notiek, bet no jābūtības viedokļa varēja vēlēties, ka autore savai varonei izgudrotu citādu biografiju. Pašas dēls un arī daži citi Andas materiāli izdevīgo soli nosoda, par to jūsmo tikai meita Ieva, kas latvisko neciena. Tādā kārtā Anda iznāk ja ne negatīvs, tad tomēr ļoti mīksts raksturs, kāda bija arī Grebzdes agrākā romāna varone Inga. „Tava māte neliekas visai stipra," saka skolotājs Svīps Evaldam (180. lp.), kurš vēlētos, ka māte paliktu uzticīga tēva piemiņai. Arī pati par sevi Anda domā: „Tu neizturēji un kļuvi glēva kā daudzas sievas," (146. lpp.). Kad Ieva tincina māti, ko tā vairāk mīlējusi, vai tēvu, vai to grieķi, tad Anda atbild: „Katru savādāk" (209. lpp.). Tā ir parastā vājo rakstura aizbildināšanās. Citādi dzīves pienākumu uzņemšanā un panešanā Rietuma tēlota diezgan simpatiska. Viņa ir intelliģena, bijusi botanikas profesora asistente, vīrs bijis inženieris. Tagad tā strādā ēdnīcā. Viņai 34 gadi. (Starp citu, Jāņa Poruka meita arī apprecēja grieķi, vispār latviešu rakstnieku meitas vairākos gadījumos izgājušas par sievām pie svešzemniešiem).

Daudzinātais grieķu profesors iznāciņ tāds pastīvs, ideālizēts, kā sentimentālā laikmeta literātūrā. Viņš turas pie ļoti brunnieciska kodeka, kas tam liedz līgavu pirms kāzām uzņemt savā mājā. Jāšaubās, vai šinīs laikos tas patiešām tā būtu noticis, un arī neesam pārliecināti, vai jaunā pāra starpā valdīs pilnīga saskaņa. Norādīts, ka garīgā ziņā abi viens otram pasveši. Anda neklausās Sakrita lekcijā par Sokratu, un viņš klaji atzīst, ka tam nepatīkot latviešu teātŗa izrāde. Grieķis izsaka pamācību, ka latvieši neesot sekojuši skatuves mākslas attīstībai „pēdējos desmit gados" (166. lpp.). Desmit gadi teātŗa vēsturē gan itin nekā nenozīmē. Diezgan zīmīgi norakstīta Ārija Garimē kundze, kas ir latviete, bijusi precējusies ar francūzi, tagad saiet pārī ar kanadieti, bet atgriežas atpakaļ pie latviešiem.

Īsti sulīgi, kā dabā noskatīti tēli ir namsaimniece Caunes kundze, kuŗai viss dzīves saturs manta, un pēc dzīves izsalkusī Alīne Saules kundze, kuŗas vīrs ir sevī nogrimis izsēdētājs laborātorijā. Jāšaubās tikai, vai viņa būs, kā romāna beigās apgalvots, pareizā vadītāja latviešu skolai, kad visādā ziņā pozitīvais Svīps aizgājis par pionieru uz laukiem, lai kanadiešu vidū uzceltu latviskus „Poķus." Šis skolotājs ir jau pusmūža cilvēks, tāpat, kā visi galvenie romāna tēli. Starp citām viņa īpašībām atzīmējams, ka viņu grib visas, izņemot Andu: Garimē, Saule, pat jauniņā Vaira Skalda, uz ko velti cerē Evalds. Viņš tomēr paliek uzticīgs sievai un bērniem, kas dzimtenē.

Cilvēku attieksmes pītas cita caur citu, tās mainās, attīstās, darbība rit veikli, stāstījums raits. Grebzde savas personas virza ar īstu fabulētājas prieku. Tā arī izskaidrojama viņas panākumi lasītājos, Ja skatās pēc šīm īpatnībām, tad Grebzdei pieder viena no pirmām vietām tagadējo latviešu rakstnieku vidū. Stils labs, konkrēts, asprātīgs.

Tomēr romānā nav padziļinātu raksturu, kuŗu izstrādāšana varbūt prasītu ilgāku laiku. Sāmērā dzīvās un interesantās problēmās — par pārtautošanos, svešo vidi, kuŗā nav spējams iedziļināties — risinātas samērā viegli, vairāk no ārējā paskata vai ikdienas cilvēku raibo dzīves parādību viedokļa. Īstu kaislību pazīst tikai viens — valdonīgais namsaimnieks Caune pret Ēlīnu Saules kundzi. Bet arī tas nomierinās, kad tā viņu drīz atmet. S. kundze grib bēgt uz rietumu krastu, bet paliek šeit, par audžu bērniem iežēlojusies. Vaira, nedabūjusi Svīpsta, aiziet māsu skolā, un Evalds, kas viņu mīl, samierinās, ka to gadiem nerēdzēs. Vārdu sakot, gandrīz katrs varonis var apliecināt: „Es daru tā, bet varu arī citādi."

Tādēļ Grebzdes romāns, kas lokšņu skaita ziņā nav liels pa daļai pielīdzināms viegli lasāmai literātūrai, saprotams, labā nozīmē. Sevišķi apskaužams Grebzdes talants plašās un pamatīgās dzīves novērošanas, veiklās stāstīšanas, krāsainās tēlošanas ziņā. Vienīgi tur, kur autore pa daļai satiriskā veidā aprakstījusi tautiešu ciņas biedrībās, pusasimilēto „kārklukanadiešu" neveiklās izdarības, manāma zināma šablona, kas par nožēlošanu ieviešas mūsu jaunākajā literātūrā. Arī „uzticamie latvieši" Svīps un Evalds tautiskajā ideālismā un sevišķi tā motivēšanā savā mierā parādās pabāli. Kanadas darba vietas un pusaudžu viesību vide meistariska.

Kā jau recenzents aizrādījis, Grebzdes jaundarbam ir daudz pozitīvu īpašību, un nav ko šaubīties par tā sagaidāmo popularitāti. Tomēr par jauniem radošiem meklējumiem šeit tieši runāt neiznāk. Varbūt apdāvinātā autore tos rezervējusi novelēm, pie kuŗu virknes atkal ķeršoties nākotnē.

Noskaņots un telpīgs Harija Gricēviča apliekamā vāka zīmējums.

Olģerts Liepiņš

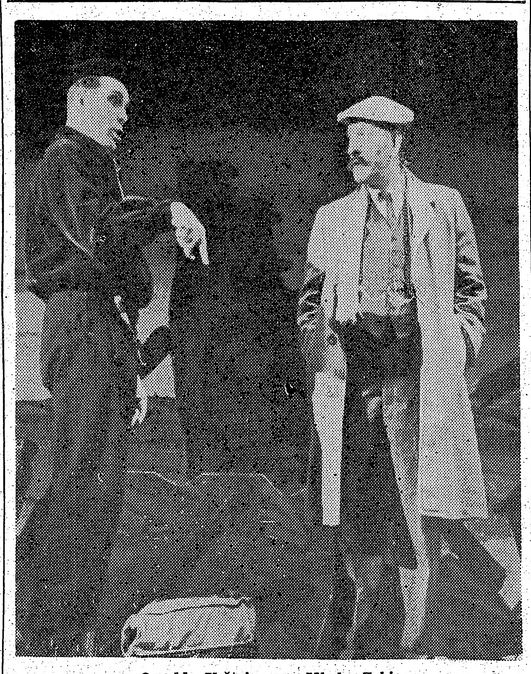

Osvalds Uršteins un Jēkabs Zaķis „Labākos cilvēkos".

UZ AMERIKU — SKATĪTĀJU PRIEKAM

Svētdien sv. Andreja baznīcas zālē, par labu Tautas augstskolai, TLNT rež. M. Bērziņas vadībā uzveda L. Auzānes lugu Uz Ameriku. Liekas, ka izvēloties šo lugu, režisore galvenokārt ir vēlējusies pakalpot vieglam spēles priekam, lai izraisītu skatītājos smieklus un dotu īsu aizmiršanos, nepieskārot tik lielu vērību lugas literārajai kvalitātei, kā arī nopietnākiem meklējumiem dramātiskā mākslā.

Tādēļ arī uzvedumā bija izdots, kas iespējas maz līdzekļu, kā skatuviskā iekārtojuma, tā rekvizītu izvēlē, ko pieļāva arī komēdijas tematika nometnes gaisotnē. Šādā aspektā reisore savu panāca — skatītāji smējās no sirds, bija arī prāvs atlikums Tautas augstskolai.

Jāsaka, ja 1. cēlienā komēdijas darbība ritēja it raiti un solīja diezgan daudz arī turpinājumā, tad, diemžēl, pievīla 2. un 3. cēliens, jo lugā nav nekāda kāpinājuma un trūkst dramatiskās uzbūves. Tādēļ arī aktieriem bija jāpārvar daudz grūtību, lai ar savu spēli „glābtu" tekstu, īpaši melodrāmatiskās vietās, kas arī bija daudz vājākas par komiskajām. Aktieriem tomēr jāpārmet tāds smags grēks kā teksta nezināšana, kas jūtami sašķobīja arī vienu otru situāciju, bet no režijas viedokļa — vietām pārāk izteiktā ieslīgšana kailā reālismā, īpaši cīņā ap noplūkto vistu.

No tēlotājiem pirmajā vietā gribētos atzīmēt J. Rudzīti amerikāņu karavīra lomā — domāju, man pievienosies liela daļa skatītāju, ka viņš bija tas, kuŗš uzturēja visas izrādes spraigumu. Rudzītis bija šeit savā īstajā lomā — atraisīts tēlojumā, jūtami progresējis. B. Tīrumas Monika īsti nepārliecināja, vai ir samaitāta „amerikāņu kērāja," vai tikai dzīvotpriecīgs skuķis, citādi viņas intrigēšana starp abiem

(Nobeigums 6. lpp.)

ANŠLAVA EGLĪŠA

LABĀKI CILVĒKI

BRAUC UZ TORONTO

Anšlava Eglīša skatuviskais talants pirmo reizi sevi jo spoži parādīja Rīgā, kad Dailes teātris ar lielām sekmēm uzveda viņa „Kosma simfoniju", bet Nacionālā teātrī rīdzinieki priecājās „Par purna tiesu". No Mērbekas laikiem visiem vēl prātā spožā „Kazanovas mēteļa" izrāde, tāpat „Labāki cilvēki", kas jau piedzīvojuši vairākas izrādes ASV — Nujorkā un Filadelfijā, bet sestdien Nujorkas teātris ar šo lugu viesosies Toronto Ītona auditorijā.

Lugas darbība risinās Vācijā, nometņu laikos, izraisot ar Eglītim piemītošo asprātību daudz komisku situāciju. Publikas atsaucība par šo komēdiju bijusi ļoti liela, ko liecina izpārdotās izrādes ASV, un, ja arī bargie kritiķi saskatījuši tur vienu otru trūkumu, tad tomēr režisors Osvalds Uršteins ar savu rūdīto ansambli varējis izraisīt īstu spēles prieku. Komēdijā sestdien galvenās lamās redzēsim Kārli Lagzdiņu, Oļģertu Parpicki, Jēkabu Zaķi, Austru Šteinbergu, Skaidrīti Penci, Ansi Mitrēvicu (iun.) u. c. — tātad mums visiem jau pazīstamus spēkus, kuŗus ir vērts iet apskatīt, lai atkal reiz justos kā „vecajos, labajos laikos Rīgā — „īstā" teātrī."

Pirmā grāmata — ODZES ZEM PAPĒŽIEM

25. turpinājums

Viņas posās prom. Laukumos ziedēja un kvēloja maigās un sarkanās pelargonijas, augdamas ar lielu un spēcīgu sakni, radinieces tai ziemeļu peralgonijai, kuŗu Vidzemes zemnieces rūpīgi kopa un audzēja mālu podā uz savu māju palodzēm. Viņas soļoja pa Observātorijas gatvi, gar tumšu un vietām aprūsējušu margainas dzelzs žogu. Šī vieta bija mierīgā, un nekas netraucēja šo mieru.

Abgara Kūmene meklēja kādu Rīgā ieteiktu ēstuvi un viņa to arī atrada Edgāra Quinet bulvārī.

„Jūs uzticīgi sekojat savu Rīgas draugu līdziedotajiem mājieniem," piezīmēja Arne, kad viņas iegāja lielajā ar zāģu skaidām pakaisītajā telpā, kur, apmāvušies platiem un baltiem priekšautiem, tekāja un lodāja viesmīļi.

„Šī ir lēta tautas ēstuve," smējās Abgara Kūmene, kad viņas bija apsēdušās pie maza, ar zilrūtainu segu apklāta galdiņa un sāka ieskatīties ēdienu sarakstā, bet „ceļiniekam ļoti noderīga, jo te pasniedzot labu ēdienu."

Uz galdiņa atradās grozs ar kviešu maizi, un viesmīlis atnesa vīnu un ūdeni. Arne lika uzcept gabalu teļa gaļas ar visā pasaulē izdaudzinātajiem franču kartupeļiem un pasūtināja ūdens kreses salātus. Viņa to darīja svinīga un pacilāta, un, likās, ka izvēle bija jau iepriekš labi izdomāta un izšķirta.

„Vai tas ir franču tautas ēdiens?" zobojās Abgara Kūmene, atcerēdamās sarunu Berlīnē, Nirnberga ielas pagrabā, un paņēma priekšēdiena šķīvīti ar zardīni un ar jauktiem, stipri vircotiem sakņu salātiem. Kaktā sēdēja kāda sieviete un vīrietis. Sievietei bija tērpusies pelēkrūtainās drēbēs, ar cimdiem un plīvuru, un kaut ko nopietni un brāzmaini stāstīja savam pretim sēdētājam, kuŗš klausījās mierīgs un laipns. Vīrieša gaišzilās bikses bija jozmenī saņemtas ar platu jostu, un bārkstis vīzīgi nokarājās lejup. Viņš ēda glīti un uzmanīgi un turpināja klausīties ar cieņu straujajā sievietes valodā. Reizēm viņa piecēlās un devās uz izeju, bet arvienu atgriezās atpakaļ un turpināja sarunu, līdz beidzot tomēr aizgāja un atstāja ēstuvi. Vīrietis turpināja ēst savu siera šķēli un lēni pabeidza dzert savu vīnu. Uz pleciem viņš bija uzmetis pelēkus darba svārkus, un krekla krūts bija atrauta vaļā.

Arne teica:

„Šī sieviete runāja pavisam nesaprotamā izloksnē un bieži lietoja vārdu „streiks"... un, paraustījusi plecus, viņa piebilda, „izņemot pagājušās nakts neapgaismotās Parīzes ielas un mūsu dēkaino braucienu netīrajā automobilī, mēs šos pieminētos streikus nemaz neesam manījušas..."

„Ak," Abgara Kūmene iesaucās, „mēs bijām tikai Luksemburgu dārzā, šinī izpriecu vietā, bet tur, protams, nekas nav redzams, jo franču strādnieki ir okupējuši, ieņēmuši savas rūpnīcas un neatstāj tās ne dienu, ne nakti, ņeielaiž streiklaužus, policiju un citus, kas gribētu izjaukt streikus."

„Kā jūs visu tik labi zināt?" brīnījās Arne un rūgta piebilda, „jā, ceļa rādītājs, Krievijas eņģelis jau te atlaidās, un, man šķiet, ka es mazajā namelī iepretim mūsu Namīrai pamanīju šo nepilnīgo krievu jaunekli, kas pazuda no mūsu vagona telpiņas ceļojuma laikā..."

„Jūs sapņojat gaišā dienā," vēsa teica Abgara Kūmene, „un par streika norisi es izlasīju laikrakstā. Lūk, arī tur ir jaunākais laikraksts," viņa pameta ar galvu uz blakus galdiņa pusi.

Arne neviļus pagriezās un pēkšņi ieraudzīja, ka pa eju starp galdiņiem šurp nāca kāds jauns cilvēks un, pienācis tieši, apstājās pie abām ceļiniecēm. Viņš bija ar šauru putna seju, ar aceņēm uz smailā deguna, un skats aiz aceņu stiklīem šaudījās ass un dzelstīgs kā tutens.

„Apsveicinu cienīto Abgaru Kūmeni," viņš lunkani palocījies teica latviešu valodā un, satvēris mākslas kritiķes roku, to veikli noskūpstīja. Abgara Kūmene izlikās pārsteigta un vērās uz pienācēju.

„Esmu filoloģijas fakultātes students Latvijas universitātē," teica svešais, „mans vārds ir Antons Irsis, un es dzīvoju Rīgā, bet Parīzē esmu ieradies kopš dažām nedēļām savā kārtējā ikgadus ceļojumā."

Tā runādams un stāvēdams Abgaras Kūmenes priekšā, viņš nepieskīra nekādu vērību Arnei Ceplei un turpināja:

„Man šodien sūtniecībā stāstīja, ka jūs esot atbraukusi studiju nolūkos. Varbūt es jums varēšu palīdzēt iekārtoties un iepazīt pilsētu, jo Parīze ir mana otrā māja, un es te jūtos kā zivs ūdenī."

„Pateicos par jūsu laipnību," tencināja Abgara Kūmene un iepazīstinādama pagriezās pret Arni:

„Te ir mana ceļa biedrene, Rīgas advokāļa Cepļa kundze."

Nodēvētais filoloģijas students sarāvās un apmācās, it kā kavēdamies kādās nepatīkamās atmiņās, bet viņš žigli sevi pārvarēja un, apsveicinājies ar Arni, tūliņ bez kavēšanās atkal pievērsās mākslas kritiķei un, apsēdies viņai blakus, apskatīja galdu. Abas viesmīļa atnestās pudeles vēl stāvēja neaiztiktas.

„Vai jūs esat paēdis?" jautāja Abgara Kūmene.

„Jā, gandrīz," viņš nomurmināja un tad aši iejautājās:

„Kamdēļ jūs neizdzerat savu vīnu?"

Savilkusi smaidā plānās un sārteni ieberztās lūpas, Abgara Kūmene atteica:

„Mēs esam sātībnieces."

„Tad es to izdzeršu," un jauneklis tūliņ ķērās pie pudeles, pielēja sev pilnu glāzi un izstrēba mudīgs.

„Šinī ēstuvē nāk ierēdņi, studenti un strādnieki," viņš stāstīja, „vārdu sakot, visi tādi laudis, kam plāns maks, bet laba ēstgriba, un jau kopš gadiem es apmeklēju šo vietu un neesmu neko labāku atradis."

„Vai nepagādāsit mums ieejas kartes Fōlies Bergēre teātrī?" vaicāja Abgara Kūmene un Antons Irsis atbildēja:

„Protams, ar vislielāko prieku!"

Kad viss bija izdzerts, students aicināja abas ceļinieces doties uz kādu izdaudzinātu kafejnīcu Zem Kupola, kur salasoties mākslinieki, bet Arne atteicās, un tamdēļ viņi iegriezās kādā mazā Raspaija bulvāŗa kafejnīciņā un, apsēdušies uz ietves noliktajos pinsēdekļos, pasūtināja cepumus un kafiju.

Ēzdams kiršu tortes gabaliņu, Antons Irsis lielījā:

„Šāda torte ir Parīzes izcils gārdums, sulīga un svaiga."

„Jūs gan ēstu ceptas lakstīgalas un dzertu izkausētas pērles," zobojās Arne, jo viņai šis nejauši pieklīdušais tautietis nepatika, izlikās dūmu un nelietības pilns un saēsts pašā serdē, kaut gan viņa īstenībā nekā nezināja par lunkano rīdzinieku. Pēkšņi uz ielas kā neganta vēja atpūsts parādījās sīks pūlītis, kas ātri pietūka, un atskanēja kliedzieni:

„Kauns, kauns, Italija! Kauns, Musolini, kauns, Italija!"

(Turpinājums sekos)

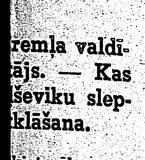

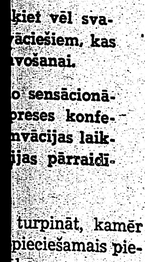

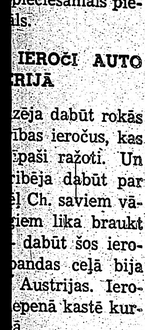

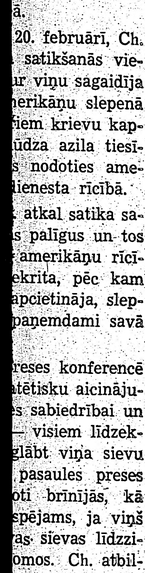

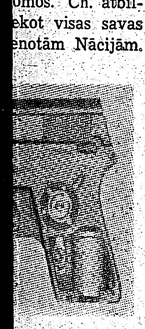

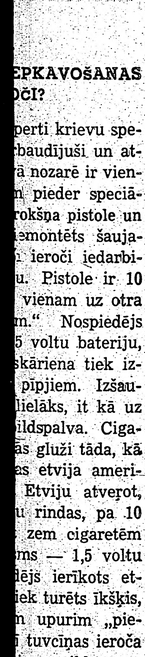

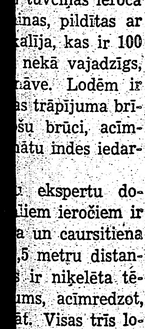

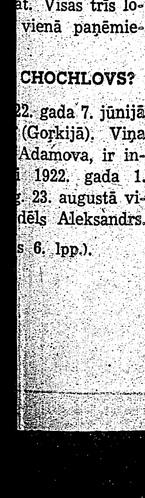

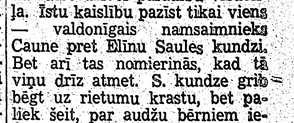

MĀKSLINIEKU BIEDRĪBA

Krāsa un Forma sestdien, 1. maijā Hart House telpās atklāj savu kārtējo izstādi. Pirmajā dienā izstāde būs pieejama tikai presei, bet publikai to atvērs, sākot ar svētdienu, 2. maiju, plkst. 2 p.p. Mākslinieku b-bā Krāsa un forma ir daudz gleznotāju ar eiropisku izcelsmi un Eiropas mākslas tradicijām. No latviešiem izstādē piedalās A. Nulitis ar pasteli, akvareli un divām eļļas gleznām un tēlnieks A. Kopmanis ar skulptūrām kokā un dedzinātā mālā.

1.400 DOL STIPENDIJA

Ausmai Rābei Kingstonas karalienes universitāte piešķīrusi 1.400 dol. lielu stipendiju. Ar šo naudu Rābe turpinās studijas eksperimentālā psiholoģijā.

*

Rīgas jūrmalā bieži notika brīvdabas koncerti, kuŗi allaž bija kupli apmeklēti. Arī Čikāgā notiek brīvkoncerti ezermalā, teicama orķestra izpildījumā, ar labiem solistiem. Te vakaros sastopam arī latviešus, kuŗiem mūzika ir sirdslieta. Tomēr te dzirdam cittautiešu mūziku vien. Laī nāktu talkā tām organizācijām un vienībām, kuŗas arī vasaras otrajā pusē gribētu rīkot koncertus savās pilsētās, saviem tautiešiem, Otto Krolla mākslas aģentūra rīkos koncertus jūlija un augusta mēnešos. Uzstāsies V. Stots un Artūrs Priednieks - Kavara, dziedot iemīļotākās latviešu dziesmas un operu ārijas, arī duetus. Interesi par šādiem koncertiem vairo apstāklis, ka pirmo reizi tik plašā koncertu turnejā brauc V. Stots, kuŗu daudzi dzirdējuši tikai Latvijā, Nacionālajā operā. Rīkotāji, kam būtu interese par šo koncertu turnēju, var rakstīt O. Krollam.

*

Nujorkas Apvienotā koncertu aģentūra svētdien, 9. maijā, uzved Musorgska operu Boriss Godunovs koncerta veidā. Titullomu dziedās slavenais bass - baritons Pauls Prokopieni, bet pārējo viesi - solisti, kuŗu vidū ir mūsu apdāvinātā dziedone Ksenija Brante, Tamāra Bēringa, Hanna Šereja, Ludmilla Azova, Igors Seiferts u. c.

Uzvedums notiks pazīstamā Carnegie lielajā zālē, kur ir 3.000 vietu.

Studiju priekšmetā „amerikanistika" pie Minchenes universitātes 1949. gadā nodibinātajā Amerikas Institūtā, pirmais vācietis nupat uzrakstījis promocijas darbu. Minchenes universitāte līdz šim ir vienīgā Vācijā, kas amerikanistiku atzinusi par kārtējo priekšmetu. Amerikas institūti pastāv arī pie Berlīnes, Frankfurtes, Ķelnes un Marburgas universitātēm.

Vācijas rietumu zona plāno ievērojamāko pasaules literātūras darbu izdošanu kabatas formātā austrumu zonas vajadzībām, jo tur tie netiek no jauna izdoti, kas rada skolās lielas grūtības. Šie izdevumi zināmā standartformātā būs lēti pieejami plašākām aprindām.

Kaut gan Kanada ir samērā jauna zeme, Toronto karaliskajā mūzejā tomēr ir atrodamas dažas no pasaules labākām kollekcijām. Mūzeju oficiāli atklāja 1914. gada 19. martā, un tanī tagad ir 3 neatkarīgas sekcijas: archaioloģijas, ģeoloģijas un mineraloģijas, paleontoloģijas un zooloģijas. Austrumu keramikas kollekciju atzīst par vienu no vispilnīgākām, kāda vien eksistē.

Mūzejs ir kļuvis arī par svarīgu papildinājumu Toronto izglītības sistēmā. Tā telpas plaši izmantojušas dabas pētnieku, drāmatiskās un citas organizācijas.

Basketbols Strasburgā un gleznas Aļaskā

Andreja Pablo Mierkalna reportāža no vietām par diviem zīmīgiem notikumiem

ANGLIJAS LATVIEŠU SPORTISTI PURTAĻES PILĪ

Strasburgas Brīvās Eiropas kollēdžas latviešiem, īpaši abiem vietējiem basketbola speciālistiem — Aleksandram Vanagam un Ojāram Ziemelim — bija lielais prieks 20. un 21. aprīlī redzēt Anglijas basketbola meistarvienības DV Londonas Fonda spēlētājus Strasburgā, tos pie reizes iepazīstinot ar Brīvās Eiropas kollēdžu.

Londonas basketbolisti Strasburgā bija iegriezušies atceļā no Kaizerslauternas Vācijā, kur nesen notika Eiropas latviešu meistarsacīkstes basketbolā, kur. kā zināms, uzvarēja Francijas latviešu vienība. Par savu angļu draugu ierašanos un spēlēm ar Strasburgas franču komandām jo trekniem burtiem rakstīja arī Strasburgas prese. diezgan labā pareizrakstībā,minot arī spēlētāju garumus (visi virs 1.80 m).

Visa redzētā aizgrābti, Strasburgas akadēmiķi ielūdza Londonas sportistus pie sevis ciemos. No Purtales pils pagrabiem uznesa dažas vīna pudeles un atvēra lielajā salonā, kur sapulcējušos sportistus un studentus kā latviešu, tā angļu valodā uzrunāja kollēdžas latviešu profesors R. V. Frīdenbergs, apsveicot cieminus un pie reizes īsi paskaidrodams, ka te dzīvo, strādā un mācās zem savu zemju karogiem Austrumeiropas studenti tās jaunuzbūvē pēc atbrīvošanas no komūnistu tiranniem.Viņam atbildēja sportistu pārstāvis, pēc kam viesi iepazinās ar kollēdžas parku, mācītavas zālēm un sporta laukumiem. Spēle ar kollēdžas vienību, kas sastādās vienīgi no baltiešiem, izpalika, jo studentu spēlētāju lielākā tiesa izbraukusi, basketbolistiem nākošās spēles būs Milūzā, Parīzē un Havrā.

MEDĪ LĀČUS UN GLEZNO AĻASKĀ

Tālu no visām latviešu apdzīvotām pasaules pilsētām medī ledus lāčus, glezno un darina kokgriezumus Ervins Antons.

20. un 21. martā Kodiakā, Aļaskā, notika E. A. darbu izstāde: bija temperā u. c. technikas. Antons mācījies Tilberga studijā Rīgā, pēc tam Minchenē, vēlāk Amerikā. Kas vērotājus pārsteidza, bija nevis profesoru iemācītais, bet paša mākslinieka pārdrošie meklējumi krāsās un telpā, bez tam viņa brīnumainā iztēle, ar kādu, diemžēl, lepoties var retais akadēmiķis.

„Misijas ceļš" — tā saucās viena no viņa ievērojamākām gleznām: neskaitāmu mocekļu stāvi solo melnā kalnā, virs galvām piaiksnoties spožai svina baltai gaismai, ko aprīt grasās brūni violēti, nospiedoši mākoņi. Plastiski, graujoši un nepārprotami ikvienam parādīts bēgļu gaitu posts.

Vispār Antona spējas visvairāk parādās figurālajā plāksnē: par viņa apbrīnojami dzīvajiem, ar raganisku vieglumu apveltītiem kokā grebtajiem tēliem būtu rakstāms atsevišķi: te varu pieminēt tikai pāris mākslinieciski gatavotās gleznas: Zivju vīra Madonna (eļļa) un Bēgļu meitene (tempera), tāpat zīmējumu skice. Portretam.

Bet viņam ir arī dabas ainavas — lietainas novakares, naksnīgas pakalnes, jūra palu laikā.

Ervins Antons ir pirmais latvietis, kas sarīkojis savu gleznu skati tik augstā ziemeļu platuma gradā. Cerams, ka tai sekos citas tuvāk pie ekvātora!

FOTOGRAFS A. JĀNĪTIS

FILMĒS LATVIEŠU DZĪVI KANADĀ

No Karltona un Sītona ielu stūrī novietotās vitrīnas uz garāmgājējiem raugās latviešu tautas meitas krāsu fotografija. Bieži vien garāmgājēji apstājas, lai apskatītu gaumīgi un rūpīgi apstrādātos krāsu uzņēmumus. Tur savu jauno foto studiju atvēris nesen no Venecuēlas iebraukušais fotografs Alolfs Jānītis. „Kad studēju Latvijas universitātē tiesību zinības," stāsta A. Jānītis, „strādāju Valsts papīru spiestuvē par fotografu. Kad beidzu universitāti, sāku strādāt par tiesnesi. Bet bēgļu gaitās iznāca atgriezties pie sava pirmā amata." Vācijā A. Jānītis dzīvojis Visbādenā. Tur izdevies dabūt darbu amerikāņu gaisa spēku foto laboratorijā. Jau ar pirmo bēgļu transportu Jānīša ģimene kopā ar citām latviešu ģimenēm devās uz Venecuēlu un nonāca Trompillo immigrantu izvietošanas centrā. Iebraucējiem laimējās, un jau pēc 2 nedēļām A. Jānītis bija laikraksta El Dia fotografs. Kad Venecuēlā notika revolūcija, laikrakstu El Dia slēdza. Tomēr drīz A. Jānītim izdevās kļūt atkal par preses fotografu pie laikraksta El Carabobeno ar samērā labu algu. Bet A. Jānītis gribēja būt patstāvīgs un 1949. gadā Valencijas pilsētā atvēra savu foto studiju. Vietējie fotografi sākumā uzsāka pret pārdrošnieku kampaņu, bet samērā īsā laikā A. Jānīša uzņēmums kļuva par labāko foto studiju pilsētā, un tās tagadējais īpašnieks vēl joprojām reklamējas ar A. Jānīša vārdu.

Venecuēlā iedzīvotāji ar ļoti maz izņēmumiem ir katoļticīgi. Augstākā katoļu garīdzniecība jaunie braucējus visādi atbalsta un arī A. Jānītis jūtas daudz pateicības parādā bīskapam monsiņoram Ādamam. Augstākā katoļu garīdzniecība iebraucējiem palīdzējusi, neatkarīgi no tā, pie kādas ticības tie pieder.

A. Jānīša fotografijas kļuva pazīstamas visā Venecuēlā, jo vadošais illustrētais žurnāls regulāri ievietoja A. Jāniša krāsu uzņēmumus, bet daudzi žurnāli viņa uzņēmumus bieži reproducēja. Un tomēr, ziemeļu zemes cilvēkiem ilgstoši nav iespējams tur dzīvot, jo caurmēra temperātūra Venecuelā ir virs 100 gradiem F., un tāpēc arī A. Jānītis atstāja ienesīgo uzņēmumu, lai sāktu visu no jauna Kanadā, un 1953. gada augustā ieradās Toronto. Tagad A. Jānītim ir moderni iekārtots ateljē. Viņš līdztekus nodarbojas arī ar komerciālo fotografiju. Ir nodoms nopietni pievērsties krāsu fotografijai. A. Jānītis jau Venecuēlā sācis pievērsties trīs dimensiju krāsu uzņēmumiem. A. Jānītis bieži redzams latviešu sabiedrībā, un vēl nesen Toronto latviešu skolai viņš stāstīja par Venecuēlu un uz ekrāna rādīja krāsaīas Venecuēlas ainavas, mūža mežus un dzīvniekus.

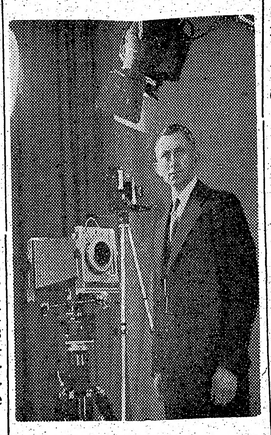

No latviešiem Venecuēlā labi veicas Olafam Ilziņam, kas ir vidējklases profesors Barquisimeto Valsts konservātorijā. O. Ilziņš bieži koncertē un ir pazīstams solists simfoniskos koncertos un kādu laiku strādāja arī par solistu radiofonā. O. Ilziņš plāno koncertturneju uz Kanadu.

A. JĀNĪŠA

TURPMĀKIE NODOMI

Veiksmīgais fotografs A. Jānītis, kurš iebraucis no Venecuēlas. šovasar nodomājis filmēt ievērojamākos Kanadas latviešu sabiedriskos notikumus, lai sakārtotu vairākas filmu chronikas, kuras vēlāk varētu demonstrēt latviešu publikai. Līdzās citiem pasākumiem, foto technikā, Jānītis pēdējā laikā sācis izgatavot krāsainas kino reklāmas, kuras demonstrēs vietējos kinoteātros. Šādas reklāmas pašlaik jau demonstrē „Melody Theatre", College St., un tām ir liela piekrišana.

LIELAIS ĻAUNDARIS UN TĀ APKAROTĀJI

Alkohola apkarotāja J. Brīvkalna-Freiberga 100 g. atcerei

Šī gada 30. aprīlī mums ir iemesls atcerēties un pieminēt vīru, kuŗa vārds tagad varbūt mazāk pazīstams, bet kuŗš tomēr ir pelnījis, ka viņu godām piemin, jo viņš savā laikā uz zinātniskiem pamatiem apkaŗoja mūsu tautas lielo ļaundari — reibīgus dzērienus.

Šis vīrs ir virsskolotājs Juris Brīvkalns-Freibergs, dzimis 1854. gada 30. aprīlī Kurzemē, Vārmē, studējis Tērbatā filoloģiju, bijis skolotājs Vecpilī, Valmierā un Omskā, kur arī miris 1904. gada 17. maijā. Tātad šogad paiet 100 gadu no viņa dzimšanas un 50 gadu no nāves dienas. Savā mūžā, jau sākot ar studenta gadiem, daudz rakstījis žurnālā Pagalms, Austrumā un Zemkopī un sarakstījis brošūras par reibīgu dzērienu kaitīgumu.

Viņš tomēr nav pirmais, kas latviešiem sniedza rakstus par dzeršanas kaitīgumu. Lai minam kaut vai latviešu „īsteno draugu, tēvu un gādnieku Veco Stenderu, tāpat Jauno Stenderu, kas lokālizēja lugu Žūpu Bērtulis jeb kā zemnieks par muižkungu pārvērsts tapa. Tā ir pirmā pret alkohola lietošanu sacerētā luga latviešu valodā. No latviešu autoriem J. Ruģēns, A. Līventāls, E. Dinsberģis sacerējuši „sātības dziesmas," sevišķi pēlējais arī citus rakstus pret dzeršanu. Bet Brīvkalnieks-Freibergs bija pirmais, kas uz tīri zinātniskiem pamatiem aicināja atturēties no reibīgiem dzērieniem.

Ir zināms, ka „tādi vīri kungiem tika, kas dzer alu, brandavīnu". t. i. — muižniekiem, kam piederēja brūži un, kas cēla krogus, lai gūtu vairāk ienākumu, bet tie mācītāji, kas nebaidījās no kungiem, asi uzstājās pret dzeršanu, no kanceles aicinādami ļaudis dot parakstus — nedzert stiprus dzērienus. Tā, piemēram, Zaļā muižā 1844. g. sātības solījumu bija parakstījuši tuvu pie 5000 zemnieku. Un mācītāja Augusta Dēbnera brošūra Ziņas par sātības biedrībām izgāja tautā 10.000 eksemplāros. Ir zināms, ka pirmo sātības biedrību Mazsalacā krievu valdība neapstiprināja, vēlāk tādas tomēr nodibinājās un Latvijas patstāvības laikos mums bija sava Centrālā pretalkohola savienība, strādnieku atturības biedrība, baptistu, studentu, sieviešu atturības biedrība un pat vārnu Cerības pulciņi. Iznāca arī savs pretalkohola žurnāls Jaunā Balss.

Dainu sējumos mēs lasām atziņas, ka „neviens grēka tā nedara, kā darīja brandavīns: dažam svārkus tas novilka, dažam matus sapinkāja, daža aizgāja pie Dieviņa, i mūžiņa nepabeidzis."

Dzērājs dara sev pašam ļaunu: viņš „apdzer godu, apdzer mantu, apdzer daiļu augumiņu, apdzer savu sīku naudu, sievas baltas villainītes." Tautu meita lūdzas, lai mīļš Dieviņis viņu sargā no trijām nelaimēm: „no vilciņa, no lāčiša, no dzērāja tēva dēla."

Dzērājiņa līgaviņa ik vakaru gaži raud. Kad dzērājiņis bēdādamies, kur būs ņemt līgaviņu uzaicina puķi ezerā būt par viņa līgaviņu, baltā puķe atbild: „Labāk ziedu ezerā, ezerā silts ūdens, posta dzīve dzērājam."

Tautietim, kad tas ierodas lūkoties, dod apiņotu alu dzert, lai varētu nomanīt, kāds viņa padomiņš: vai tas dzēra, vai trakoja, vai tramdīja kumeliņu.

Alu, brandavīnu var dzert tikai gudrais, kas tos var novaldīt.

To puisīti, kas ik dienas krogū dzer, viegli pazīt: melna seja, platas acis, kā tam peļu vanagam.

Daudz ir dziesmu par to, ka krogū apdzer miežus — pat tos, kas vēl tīrumā, rudzu pūru, savus svārkus, tēva naudas maku un pat tēva kumeliņu, Kamēr pats krodziņā, laukā kumeliņš iemauktiņus žvadzina. Kamēr vīrs „skaisti gavilē kroga galda galiņā," sieva un bērni mājās raud.

Tumšajā vakarā dzērāja sieva aizdedzina bērza skalu, lai redz ceļu arājiņš, no krodziņa pārejot, un gauži raud, gaidīdama dzērājiņu.

Cik sunītis ierējās,
Tik pie loga skatījās,
Izdeg skals, nesagaida,
Iet gulēt raudādama.
Tādam kroga dzērājam
Mīksta gulta sētmalā;
Akmens mīksts spilventiņš,
Dublis smalks paladziņš.

Bija arī tik stingras sievietes, kas tautieti tā savaldīja, ka tam vairs nebija valiņas ik svētdienas krogū dzert. Tām pūrā bij Rīgā pirkta karbačiņa, kas neļāva krogū dzert, ne tramdīt kumeliņu. Citās dziesmās teikts: stīgām pīta pātadziņa, ar ko mielot tautu dēlu, kad tas ies krodziņā.

Bet ne tikai tautas dziesmās vien atrodamas mūsu senču atziņas par dzeršanas ļaunām sekām, tās mēs atrodam arī pasakās. Kādapasaka stāsta, ka velns iemācījis degvīnu dedzināt. Dzērumā ļaudis pastrādājuši tik nekrietnus darbus, ka nonākuši ellē. Kāda pasaka stāsta, ka velns iemācījis vīru, kas bijis liels dzērājs, un tā kā dzīvojis nekrietni, velni gaidīt gaidījuši uz viņa nāvi, lai varētu viņu pakampt sev līdz.

Jāatzīst, ka tiešām patiess ir sakāmvārds: „Neviens dzerdams netop gudrs."

J. Sviestiņš

MAIJA SVĒTKI SENAJĀ RĪGĀ

Maija svētki senajā Rīgā svinēti vasaras sākumā ar sevišķu prieku un līksmi. Mājas bijušas greznotas meijām un ziediem, pilsēta karogota. Iedzīvotāji, saposušies svētku drānās, pulcējušies tirgus laukumā. Gluži kā iepriekšējos gados, arī 1563. gadā notikuši „Maija grāfa svētki."

Par minētajā gadā notikušajiem svētkiem Ed. Pabsts raksta apcerējumā par Maija grāfa svētkiem: „Doma skolai jāpiedalās maija grāfa izbraukuma svinībās. Skolotājiem ar palīgiem attiecīgā dienā jādodas ar skolēniem laukā. Katrs skolēns var paņemt līdzi savu maizi un pudeli alus. Viņiem atļauts līdzi ņemt spredikotāju vai citus, kas viņiem bazničā palīdz. Vakarm tuvojoties jāizvēl kādu zēnu par maija grāfu, kas greznojams vainagiem un godīgas dziesmas dziedot, jāizved pilsētā uz tirgus laukuma un mājās. Maija grāfa vecākiem jāuzaicina mielastā tanī pat dienā skolotāju, viņa palīgus, spredikotāju un citus, vai arī otrā dienā, bet ne vairāk kā tik, cik pie viena galda var sasēsties."

Tādas bijušas senās ierašas Rīgā. Tagad mums gluži dīvaini šķiet, ka skolēniem bijis atļauts līdzi ņemt pudeli alus. Toreiz tā bijusi pati par sevi saprotama lieta.

Prieks un gaviles valdījušas visā pilsētā līdz pat tumsai. Par maija grāfu izvēlētie šo godu paturējuši līdz nākošajam gadam.

Sevišķi jauki bijuši gājieni, kuŗu dalībnieki bijuši grzenojušies ziediem un zaļumiem. Nesti karogi, dziedātas dziesmas un spēlēta mūzika. Kam ticies, tas varējis nodoties arī dejas priekiem.

Otto Krolls

UZ AMERIKU...

(Pārnesums no 5. lpp.)

pielūdzējiem ritēja it sekmīgi. Juris Dzeguze bija zīmīgs „bālais dzejnieks" Vēsma, kaut arī cīnījās ap nepateicīgām vietām tekstā. Sprukstiņu pāris — M. Bērziņa un debitants A. Vanags labā kopspēlē radīja daudz komisku situāciju un izraisīja visvairāk smieklu skatītājos. A. Vanags pierādīja, ka viņā ir materiāls, kas sola daudz skatuvei, bet Milda Bērziņa veikli variēja vietām jūtami blaumanisko Sprukstienes tēlu. Zutene — I. Balgalve bija ļoti rosīga spekulante, būtu derējis tomēr raksturīgāks grims un parūka. Vecmāmiņa A. Siliņa, Zaiga — H. Pētersone un Roberts — A. Pētersons veidoja komēdijas pozitīvos tipus, kas allaž ir nepateicīgs uzdevums, īpaši Siliņai vecmāmiņas lomā, ko viņa tomēr veica ar labu rutīnu un iejūtu. H. Pētersone Zaigas traģēdiju parādīja apmierinoši, tāpat turējās Bobs — A. Pētersons.

Visumā — jautra skatuves spēle, kas labi patika publikai, attaisnoja savu mērķi, bet nedeva neko jaunu mūsu trimdas teātŗa mākslinieciskā līmeņa celšanai.

I. V.

KREMĻA SLEPKAVAS BRĪVAJĀ PASAULĒ...

(Pārnesums no 4. lpp.)

Cholchlovs uzdevis arī sievas event. dzīves vietu: Maskavā, Krivonosovskaja šķērsielā 5, dzīv 13.

Beidzis ģimnaziju (ar zelta medaļu), 1940. g. sācis studēt Maskavas universitātē. Sākumā gribējis kļūt par filmu režisoru. Studēdams strādājis pie Maskavas mazākajiem teātŗiem kā statists un mazu lomu tēlotājs, kā arī piedalījies filmu iestudējumos. No kaŗa dienesta atbrīvots tuvredzības dēļ, bet 1941. gadā mobilizēts un iedalīts NKVD, kur apmācīts partizānu kaŗam, kādā darbā bijis iesaistīts vairākās vietās aiz vācu kaujas līnijas. Starp citu viņš preses konferencē atziņās, ka nonāvējis vācu gauleiteru Kubi. Pēc kaŗa Ch. sūtīts „darbā" uz Rumāniju. Sūtīts arī uz Rietumeiropu izpētīt ar kādām praktiskām grūtībām saistīta viņa uzdevumu veikšana. Austrijas muitnieki viņu apcietinājuši paša neuzmanības dēļ. Viņš Šveicē nopircis ermoņikas un aizmirsis tās muitā pieteikt. Izmeklēšanā austrieši, konstatējuši, ka viņam Šveicē ir speciāls konts, kuŗā atradušies 5000 dolaru. Tā kā viņš braucis ar Austrijas pasi, tad celta apsūdzība par valūtas noteikumu pārkāpšanu. Lieta kļuva vienmēr nopietnāka. Beidzot viņš atbrīvots tikai ar krievu iestāžu enerģisku iejaukšanos. Maskavā viņam izteikts rājiens par nolaidību. 1952. gada aprīlī viņam, kopā ar vienu majoru — sievieti — Tamāru Ivanovu, uzdots doties uz Parīzi likvidēt dažus krievu emigrantus. Kad viņš atteicies turp doties (!?), kritis nežēlastībā. Kopš tā laika darbojas kā technisks spēks MVD centrālē Karlshorstā, Austrumvācijā. (Nežēlastībā kritušos gan sūta citur). Atgriezies Maskavā viņš iesniedzis kādas „operācijas" projektu, kam priekšniecība piekritusi: bijis paredzēts nolaupīt kādu emigranta ģimeni. Tad ģenerālis Sudoplatovs licis viņam doties uz Šveici, bet visu to aizkavējis chaoss, kāds sācies pēc Staļina nāves un Berija apcietināšanas. Un tad nācis 1953. gadā 1. oktobŗa uzdevums, kas tagad beidzies ar preses konferenci amerikāņu zonā.

VĒSTNIEKS — SLEPKAVOŠANAS AKCIJU VADĪTĀJS

Pieminētās devītās nodaļas darbība ir paklauta MVD otram galvenam birojam, un tā vadītājs tagad ir bij. Pad. Savienības vēstnieks ASV Paņuškins. 1952. g. vasarā 9. nodaļa, kas pēc kaŗa gatavojusi tālejošas akcijas, saņēmusi rīkojumu savu darbību strauji aktīvizēt. Starp citu, ierīkota arī speciāla nozare darbībai Skandināvijā, kas nosaukta — Dānija. Uz Dāniju nosūtīts īpašs aģents, kuŗam uzdots piedabūt vietējos komūnistus, lai viņi pretojas amerikāņu bāzu ierīkošanai Dānijā.

Devītā nodaļa atrodoties Lubjankas cietuma telpās. Apmācību šefs esot kāds pulkvedis Arkādijs Fotejevs. Nodaļas speciālie ieroči tiekot pagatavoti nelielā laboratorijā netālu no Maskavas. Nodaļas atsevišķās filiāles atrodoties daudzās vietās ārpus Padomju Savienības robežām.

SKANDINĀVIJĀ DARBOJIES ARĪ AUSTRĀLIJĀ PĀRBĒGUŠAIS PETROVS

Petrovu laulātais pāris bijis Stokholmā laikā no 1942. g. līdz 1947. gadam. Arī Petrova sieva bijusi padomju sūtniecības ierēdne. Būdams trešais sekretārs, Petrovs tātad automatiski bijis arī MVD dienestā. Kā zviedru Dagens Nyheter ziņo, arī Zviedrijas drošības policijā Petrova vārds esot atzīmēts. Taču zviedru drošības iestādes, viņu uzmanīdamas, nav nekā konstatējušas, un pēc piecu gadu nokalpošanas Stokholmā, Petrovs Zviedriju atstājis normālā kārtībā, bez parastajiem skandaliem. Zviedru laikraksti atzīmē, ka Petrovs, atšķirībā no citiem krievu sūtniecības ierēdņiem, sācis mācīties zviedru valodu un viņam bijusi pazīšanās zviedru aprindās.

K. L.

Jauni rīkojumi un noteikumi Kvēbekā

II

BEZDARBS UN MĀJU IZMAKSA

Kā valdības pārstāvji Otavā paskaidro, tad visi tie māju iepircēji un būvētāji, kuŗi saņem t. s. valdības atbalstīto kreditu (C.M.H.C.), nezaudēs savu īpašumu, ja bezdarba dēļ tie nevarētu izdarīt savlaicīgi savas mēnešu nomaksas. Šis lēmums gan ir domāts šaurākos apmēros un katru šādu gadījumu individuāli pārbaudīs, vai darbs patiesi zaudēts bez strādātāja vainas un vai nepastāv nekādas iespējas jauna darba atrašanā. Šeit jaunajiem latviešu māju īpašniekiem grūti atgādināt, ka 30 gadu krizes laikā, tūkstošiem mazo ļaužu iepirktās mājas aizgāja ūtrupē par smiekla naudu, jo valdība nesniedza ne mazāko atbalstu. Daudzi tagadējie māju īpašnieki pie šīs mantas tika tieši tanīs gados. Tagad, turpretim, kā redzams no minētā paskaidrojuma, valdība nedomā pieļaut šādu apstākļu atkārtošanos.

PAAUGSTINĀTA MONTREĀLAS SLIMNĪCU MAKSA

Montreālas slimnīcas paaugstinājušas dienas maksu par 50 c līdz $2.00. Notre Dame slimnīcā paaugstinājums ir $2.00, bet lielajās: Montreal General, Victoria, Queen Mary un St. Mary slimnīcās paaugstinājums kopējā nodaļā ir 50 c, bet atsevišķā (private) $1.00 dienā.

JAUNS SATIKSMES LIKUMS KVEBEKĀ

Sakarā ar daudzajiem satiksmes negadījumiem, kur bieži par iemeslu ir auto vadītāja nevērība, liels ātrums u. c. nosodāmi apstākļi, Kvebekas provinces parlaments ir pieņēmis sevišķu likumu, kas nosaka ātruma robežas un paredz bargus sodus satiksmes noteikumu neievērotājiem. 20 jūdžu ātrumu stundā nedrīkst pārsniegt, braucot gar skolām, veikalu rajoniem un krustojot dzelzceļa pārbrauktuves vai ielu krustojumus. Tik pat liels ātrums paredzēts līkumotā ceļā. 30 jūdžu ātrumu nedrīkst pārsniegt, braucot pa visām pilsētām, ciemiem, vai pa šoseju, kuŗas malās atrodas vairākas apdzīvotas ēkas. 40 jūdžu robeža ir uz visiem kalnainiem ceļiem un visās tais vietās, kur ceļš ir mazāk pārskatāms, 50 jūdzes nedrīkst pārsniegt tādās vietās uz šosejas, kur tuvumā atrodas atsevišķas farmas, kuŗu ceļi iznāk uz galvenā ceļa. 60 jūdzes stundā ir vislielākais atļautais ātrums tādās vietās, kur tuvumā ne atrodas nekādu ēku un kur nav ne ceļu, ne dzelzceļu krustojumu. Autobusiem un preču automobiļiem maksimālā ātruma robeža ir 50 jūdzes stundā. Par auto vadīšanu bez vadītāja atļaujas vainīgais sodams pirmo reizi ar $200.00 un braukšanas tiesību zaudēšanu uz vienu gadu, bet trešo reizi — ar 1.000.00 un braukšanas tiesību zaudēšanu uz visu mūžu. Ja kāds uz nepareizu ziņu pamata ir ieguvis braukšanas atļauju, sodams ar naudas sodu no $100.00 līd $500.00, bet ja tādu ieguvis laikā, kad līdzšinējā atļauja bijusi atņemta, sodams ar naudas sodu no $500.00 līdz $1.000.00. Tāpat sodams ikviens, kas laikā nepaziņo attiecīgām iestādēm savas dzīves vietas maiņu.

O. Kr.

ŠUVĒJA

diplomēta Parīzē
Pieņem no 5.00—8.30
209 JOHN St., tel. TR 1595
(Dundas tramv. Beverley piet. v.)
Toronto
J. Blumbergs

Lidija Pērļupe

BRĪVLAIKA NEDĒĻA

STĀSTS JAUNATNEI

III

Pirmais atžilbst Zvans. Izstaipa rokas, izstaipa kājas — visi locekļi veseli, arī galva turas uz pleciem. Lauris sēž zemē un skatās: vai tad nu beidzot atkal viss stāv mierīgi uz vietas?

Mēs esam mežā rudens naktī. Vējš čabina lapas, kustina zarus caur kuŗiem lūkojas zvaigznes, neparasti spožas. Vāverītes saritinājušās guļ koku dobumos, un aukstumā eži dziļi palīduši zem žagaru blāķiem...

„Ja esi dzīvs, kusti un elpo, tad viss ir kārtībā," teica Zvans un atkal prasīja sērkociņus un pārliecinājās, ka arī motors bija dzīvs un vesels.

„Celies nu augšā un pastumsim motociklu tā pārmaiņas pēc!"

Zvans saņēma motociklu aiz ragiem un vilka, Lauris stūma, aiz sēdekļa turēdams, un abiem bija ko nopūlēties, jo ceļa vietā piepeši bija tikai sūna, kūla un ciņi.

„Kādā ellē mēs esam iekļuvuši!" Zvans ik pa solim lādējās, līdz tika uz cietākas takas, ko apgaismoja uzlēcošais mēness.

Bet tur uz celma sēdēja kāds cilvēkbērns, sēdēja saknupis, seju rokās apslēpis un šņukstēja.

Kas tad tas?

Zēni apstājās: „Kāpēc tu raudi?"

Meitene pacēla galvu: seja bija saraudāta, uztūkusi un acis vēl asaru pilnas. Kas tā tāda varēja būt? Gaišās bizītes bija cieši sapītas. Ak, tā jau bija Pārsla Bet aukstumā, naktī, mežā?

„Ko tad tu te dari?" Zvans pagalam izbrīnījies jautāja. Pārsliņa jau vienmēr sēdēja pirmajā solā un visu zināja no galvas. Zvans redzēja: viņai mugurā bija viegla kleitiņa, īsām piedurknēm un sēdēdama viņa to cieši tīstīja ap kailajiem stilbiem.

„Tu jau trīci," viņš teica, novilka svārkus un aplika tai ap pleciem. „Bet nu stāsti vien vaļā, kas tev noticis!"

„Es esmu izmisumā," viņa teica un noraustījās šņukstos.

„To mēs redzam, "Zvans atbildēja, „kāpēc?"

Skolā viņa iemācītos stāstus bērtin nobēra, bet viņas pašas bēdu stāsts nebija tik tekoši izstāstāms. Patiesībā Zvans to tai vilktin izvilka, jo ko tad citu varēja darīt?

„Es saplēsu mežsardzienes jauno tējkannu, tādu ar rozēm un zelta tulpēm."

„Kāpēc tad tu plēsi?"

„Ne jau plēsu, bet man izkrita no rokām, atsitās pret klonu un sašķīda gabalu gabalos."

„Kāpēc tad tu nēmi rokā?"

„Tāpēc, ka bija jāmazgā!"

„Kāpēc tad bija jāmazgā?"

„Nu tāpēc ka es kartupeļu nedēļā mežsarga mājā pieteicos kalpot."

„Kāpēc tad tev tur jākalpo?"

„Tāpēc ka gribēju nopelnīt alu."

„Kāpēc tad tev alga vajadzīga?"

„Es gribu pirkt vainagu."

„Vainagu?"

„Jā, tādu kā no sniega kirstaļiem un rasas lāsēm, skaistu..."

„Kāpēc tad tev tāds vajadzīgs"

Meitene klusēja. Kā lai viņa to tā izstāsta? Un vēl zēniem! Bet bija nakts un izmisums, viņi to bija te atraduši un Zvans vēl atdevis savus svārkus. Un tā viņa stāstīja arī.

„Krustmāte man solījās noaust sarkanus svārkus. Baltu krekliņu es pati izšūšu, arī ņieburu, ja pa rādīs, bet vainags jāpērk, un tas maksā lielu naudu. — Esi jau liela un prātīga diezgan, — tētis teica, — lūko pati sapelnīt. Es jau tāpat zēna gados groziņus pinu... — Un tad es dzirdēju, ka mežsardzienei vajadzīgs palīgs viņai jau tas mazais puika, un tā aizvakar aizgāju un pieteicos pa kartupeļu nedēļu kalpot. Ar Ziemassvētku brīvdienās es ietu. Bet nu man pirmajā dienā notika nelaime ar kannu... un nu viss vējā — alga un vainags; varbūt pašu ar negodu padzīs, kad pārnāks no teātŗa."

„Un tad tu māju tā atstāji?" Zvans uztraucās: „Kanna saplīsa, un tu skrēji mežā? Un durvis varbūt palika vaļā?"

„Palika."

„Un vai plītī nekūrās uguns?"

„Kurās."

„Un vai uz plīts nevārījās katliņš?"

„Vārījās."

„Vai tik mežsarga bērns nav izvēlies no gultas?"

Un kā Zvans to teica, tā meitene lēca augšā.

„Neskrien! Es aizvedīšu ar motociklu." —

Šādā reizē motocikls tiešām bija labs satiksmes līdzeklis. Visi trīs sasēdās virsū, bet kā par brīnumu Zvans šoreiz brauca daudz, daudz lēnāki.

Nodimdēja lieveniša dēļi, visiem trim skrienot istabā. Tiešām uz klona vēl gulēja porcelāna lauskas, putraş katliņš bija piededzis, uguns melna izdzisusi, bet mežsarga bērns pamodies smaidīja un spēlējās ar kājas īksti.

Zēni gribēja Pārslai palīdzēt līdz galam — Zvans plēsa skalus un kūra uguni, Lauris kasīja piedegušo katliņu, bet pati Pārsla slaucīja klonu. Kanna bija un palika saplēsta, bet Pārsla mazdrusciņ jau smaidīja.

„Es nedomāju, ka kalponei var atraut algu," Zvans teica, „tu jau tīšām to kannu nedauzīji."

Bet Lauris ievaicājās, cik tāda kanna varētu maksāt. To nu neviens nezināja pateikt.

Zvans nemaz nebija tik riebīga puika, Pārsla domāja, un skaļi viņa pateica: „Tev jānāk atpakaļ skolā! Mēs ar Lauri palūgsim skolotāju. Un mēs tev visu samācīsim: rēķinus un dzejoļus, un ģeografiju, un visu."

Zvans skatījās klonā un nekā neatbildēja. Varbūt... Bet tagad nebija laika domāt. Akmentiņu Jānis varēja pārnākt no teātŗa un meklēt motociklu.

„Brauksim mājā!"

Bet pārāk ātri viņš tomēr nedrāzās un pie baznīckalna pavisam nokāpa.

„Iedod man atslēgu! To izsisto logu es rīt no rīta salabošu," Zvans motociklu bīdīdams, teica, „palūgšu, lai brālēns atnāk līdz, viņš prot stiklinieka darbus..."

Zvans novietoja motociklu darbnīcas nojumtē piecas minūtes pirms Akmentiņu Jāņa atnākšanas. Arī Lauris ieradās internātā pirms skolotājas un Almas. Viņš izvilka savu mantu lādīti no pagultes, rakņājās pa to, līdz atrada mazu krājkasīti — porcelāna mēnesi. Vēl vienam brīkšķim bija jānotiek šai vakarā: viņš trieca mēnesi pret grīdu, tas sašķīda, un sīknauda skanēdama ripoja pa grīdu. Bija darbs to dabūt kopā Viņš saskaitīja: divi lati un seši desmit septiņi santimi. Nekad viņš nebūtu domājis, ka viņam tik daudz naudas. Krājkasīti tam savā laikā bija iedāvinājis vecais tēvs. Notes brīdim, viņš bija teicis, un nu tāds bija pienācis. Tiesa, Lauris tur šad tad iebāza pa naudas gabalam, īpaši tos, ko viņam deva aizbildnis, kungs, kas viņu ik mēnesi apraudzīja, jautādams: „Nu, kā klājas pa internātu" un kam viņš ik mēnesi atbildēja: „Labi."

Skolotāja pavēra durvis: „Ko tu te dauzies un kāpēc neguli?"

„Skolotāja," viņš iejautājās, „cik varētu maksāt porcelāna tējkanna — tāda ar rozēm un tulpēm?"

„Vai tad tev tas nakts laikā jāzina?" viņa kļuva nepacietīga: „Ātrāk gultā!"

Bet Laurim pagalam gribējās zināt tējkannas cenu. Klusiņām viņš nokāpa lejā pie Almas un jautāja pa durvju starpu: „Vai jūs nevarat pateikt, cik maksā porcelāna tējkanna, tāda ar rozēm un zelta maliņu?"

Viņa iznāca uz sliekšņa un ziņkārīgi prasīja: „Kam tad tu tādu gribi dāvināt?"

Lauris nopūtās: vai tiešām uz viņa jautājumu nebija atbildes?

Bet, kad viņš bija apgulies, viņam radās vēl cits grūtāks jautājums. Kannai jau galu galā sava cena bija, lielāka vai mazāka. Bet kā lai naudu tā vienkārši iedod Pārslai? Viņa to neņems. Beidzot viņš pasmaidīja: viņš bija atradis atrisinājumu. Viņš nobērs Pārslai naudu uz ceļa, un, kad viņa to uzlasīs, pienāks klāt un teiks: „Lūk, kāda laime tev gadījusies: sīknauda būs kādam tirdziniekam izbirusi no ratiem."

Miegā laižoties, viņš vēl čukstēja: „Vecotēv, nu ir daudz labāk, jo tagad mēs esam trīs: Zvans, Pārsla un es."

Tradicionālā Daugavas Vanagu PAVASARA BALLE

14. MAIJĀ, PLKST. 8.00 VAKARĀ

TORONTO COLUMBUS HALL (Linden — Sherbourne)

KĀDREIZ MAIJĀ...

LABA DEJU MŪZIKA BUFETE

Ieeja dāmām $1.00, kungiem $1.50

GALDIŅI — ierobežoti — pieprasāmi pa tel. WA 1-2417 un EM 8-0792

RĪCĪBAS KOMITEJA

Lielais vairums kanadiešu brauc C·C·M's

gatavo kombinētus velosipedus C.C.M. ražo augstas kvalitātes velosipedus un bērnu velosipedus un braucamos ratiņus. Vispirms sazinājaties ar C.C.M. pārdevējiem.

38K

April, April Balle

Piektdien, 30. aprīlī, 125 Broadview Ave Toronto

DEJA no plkst. 8—2 naktī

Ieeja $1.00 **Atlikums aprūpei**

DV TORONTO NOD. DĀMU KOMITEJA

KURZEMES KAPITULĀCIJAS UN 19. DIVĪZIJAS BOJĀ EJAS

ATCERES VAKARS

8. maijā Technikuma auditorijā

Harbord — Lippincott ielu stūrī. Sākums plkst. 7.30 vak.

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem, sākot ar $1.00

DV TORONTO NODAĻA

JAUNĀ IZCILĀ BALTIEŠU STĪGU KVARTETA

(Ingus Nāruns, Endel Kulam, Viktors Ziedonis, Žanis Dumpis)

KONCERTS

(Jarvis un Carlton ielu stūrī) Toronto

sestdien, 8. maijā, plkst. 7 vak., sv. Andreja baznīcas zālē

PROGRAMMĀ: W. A. MOZART, ROSS LEE FINNEY, KALJO RAID, ANTONIN DVORAK

Biļetes iepriekšpārdošanā LA kantorī, 123 Huron ielā un Lotus puķu veikalā, 802 Bathurst ielā TLB

TLB Sestdienas skola rīko

ĢIMENES DIENU

svētdien, 2. maijā, pl. 2.30 pp. sv. Andreja b. zālē

Programmā: SKOLĒNU PRIEKŠNESUMI, E. KARLSONE-KUKAINE, E. TIMERMANE-OZOLA, E. ZNOTIŅA-KALNIŅA

Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem

Apmeklēt lūdz Skolas padome

GREGORY CHARLAP

B.A.M.Sc., M.C.L.

ADVOCATE, BARRISTER and SOLICITOR

Biedrs pie augstākās tiesas, runā vācu un slavu valodas.

Birojā UN 6-8791 **MONTREAL, P.Q.** Mājās AT 1858

University Tower Bldg., 660 St. Catharine St. W., Room 604.

LATVIEŠU UZŅĒMUMS

Dāmu un kungu drēbniecība ● Ķīmiskā tīrītava

Veļas mazgātuve ● Apdrošināta kažoku un drēbju glabātuve

● Kažoku labošana un tīrīšana ●

Piegāde mājā **Zvanīt ME 7545**

FEDERAL CLEANERS CUSTOM TAILORS

728 St. Clair Ave. W., Toronto

IZĪRĒJAMAS 2 istabas un virtuve Gerrard — Woodbine rajonā. Zvanīt HO 8866, Toronto. (501)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba vienai personai ar virtuves lietošanu. Uz vēlēšanos garāža. Zvanīt pēc plkst. 6 vakarā. OL 6825, Toronto. (472)

DANFORTH — BROADVIEW rajonā izīrējamas 1—3 nemēbelētas, glīti remontētas istabas ar vārīšanas iespējām. Zvanīt HO 0556, Toronto. (34)

IZĪRĒJAMA High Park rajonā mēbelēta istaba ar virtuvi. Zvanīt WA 3-5659, Toronto. (493)

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba ar vārīšanas iespējām pilsētas austrumu daļā 20 Kelvin Ave, tel. — OX 9146, Toronto. (488)

IZĪRĒJAMA liela mēbelēta istaba divām personām ar pilnu uzturu. Zvanīt GE 0668, Toronto. (506)

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakaļbojumus katrā laikā

ZVANĪT OL 1403, Toronto

SPORTS

MEISTARSACĪKSTES GALDA TENISĀ B KLASEI

Kanadas latviešu m/s B klasei galda tenisā notiks sestdien, 8. maijā, 898 St. Clair Ave. Sacensības notiks sievietēm un vriešiem vienspēlēs, dubultspēlēs un jauktās dubultspēlēs. Sacīkšu sākums plkst. 10.30. Pieteikšanās 1/2 stundu pirms sacīkšu sākuma. Tuvāka informācija pie galda tenisa nozares vadītāja, tel.: LL - 1817.

Galda tenisa nozares vadītājs

TRENIŅI FUTBOLISTIEM

turpmāk notiks otrdienās un ceturtdienās pl. 19 Riverdale laukumā (pie Danforth un Broadview).

AUGULIS — TORONTO ŠACHA MEISTARS

Toronto meistarsacīkstes gan vēl nav noslēgušās, bet Augulis (DV) ir izspēlējis visas partijas, gūstot 100% uzvaras. Nezināmu apstākļu dēļ atlikušas neizspēlētas 5 spēles, kādēļ nav zināmi 2. un 3. vietu ieguvēji. Pašreiz 2 v. ar 5,5:2,5 ir Skrastiņš, bet Bertušam (4,5:1,5) vēl jāspēlē 2 partijas.

*

Paredzams, ka Montreālas LSK šacha sekcijas 1. turnīrs noslēgsies 30. maijā. Pašreiz vadībā ar 21 uzvaru un 1 zaudējumu atrodas D. Rubenis, seko G. Aleksis ar 15,5:2, E. Hemmelis 12:1 un R. Vītiņš 11:3.

*

Hamiltonas DV šachisti Lielajā Piektdienā viesojās St. Katārinēs, sacenšoties revanša cīņā pret St. Katarines šachistiem. Hamiltonieši savu vienību bija pastiprinājuši, turpretim St. Katarinei iztrūka pāris labāko spēlētāju, un tādēļ Hamiltonai gandrīz arī laimējās revanšēties, taču pēdējā atlikušajā partijā katarīnietis Šulcs gara cīņā pieveica E. Bērziņu, tā panākot neizšķirtu rezultātu 5:5.

Atsevišķo spēļu rezultāti:

(pirmie hamiltonieši.)

R. Dzelme — Z. Birģelis	1:0
E. Zariņš — L. Tiļuks	1:0
R. Verners — A. Gailītis	0,5:0,5
E. Bērziņš — A. Šulcs	0:1
J. Bērziņš — G. Lazdiņš	0:1
Olsevskis — R. Grigors	1:0
E. Pēcs — K. Klibais	0:1
A. Gilners — J. Gauše	0:1
R. Kreišmanis - V. Zvejnieks	1:0
I. Dzelme — A. Viksna	0.5:0.5

K.

ŠIS UN TAS

Lēni, bet noteikti izgaist atmiņas par sporta notikumiem kādreiz dzimtenē, un diez, vai būtu iespējams šobrīd uzrakstīt daudzreiz pieminēto un iecerēto latviešu sporta vēsturi. Katrā ziņā,tas nebūtu paveicams bez 4 biezu sējumu sarakstīšanas ar uzrakstu titullapā — Manas sporta gaitas.

Ar neizsakāmu uzņēmību un pacietību Valdis Teteris šajās glītajās grāmatās ir savācis neskaitāmus un vērtīgus foto attēlus, laikrakstu izgriezumus, nemaz nerunājot par paša sacīkšu aprakstiem. Tas ir kapitāldarbs, kura vērtību šobrīd vēl nemaz neapjaušam, bet kuru droši varam dēvēt par daļiņu no mūsu sporta vēstures. Un cerēsim, ka dēls Ivars staigās tēva pēdās arī šajā nozarē.

*

Pirms 4 gadiem Anglijā sāka iznākt sporta laikraksts Latviešu Sports — pamaza formāta mēneša raksts fototechniskā apdarē. Šo glīto izdevumu veidoja Uldis Priedītis — viens no mūsu talantīgākajiem jaunās paaudzes sporta rakstītājiem ar apskaužamiem zīmētāja datumiem. Pēc viena gada L. S. savu iznākšanu izbeidza, un reti, pavisam reti vairs Uldis mūs iepriecina ar kādu interesantu rakstiņu. Klusē arī Pauls Plīsis — otrs mūsu trimdā izaugušais sporta redaktors. Žēl!

*

Mēs kādeiz dižojāmies ar celtnēm Rīgā, Starta ielā Nr. 3, kad apputējušie kādreizējie spīkeri bija pārvērsti par jauki iekārtotu Sporta namu — Eiropas basketbola meistarības izcīņas vietu. Un mums bija ar ko dižoties. Līdzīgs sporta nams, kaut mazāks, ir kļuvis par pirmās šķiras nepieciešamību Toronto. — Latviešu nams ar mājvietu sportam, teātrim un citiem sarīkojumiem. Varbūt mūsu tautsaimnieki ir aplēsuši, cik tūkstošus latvieši ir aizlaiduši svešos vējos, zāles rīējot pēdējo 3 gadu laikā? Vai sportisti šeit nevarētu likt vietā un lietā savu enerģiju un izdomu?

Z.

PASAULES MEISTARĪBAI FUTBOLĀ 1954. G.

ir nolikti sekoši termiņi:

I grupā 16. jūnijā: Francija — Jugoslavija Lozannā, Brazilija — Meksika Ženēvā. 19. jūnijā: Brazilija — Jugoslavija Lozannē, Francija — Meksika Ženevā.

II grupa 17. jūnijā: Turcija — Vācija Bernē, Ungarija — Dienvidkoreja Cirichē. 20. jūnijā: Ungārija — Vācija Bāzelē, Turcija — Dienvidkoreja Ženevā.

III grupā 16. jūnijā: Urugvaja — Čechoslovakija Bernē, Austrija — Skotija Cirichē. 19. jūnijā: Urugvaja — Skotija Bāzelē, Austrija — Čechoslovakija Cirichē.

IV grupā 17. jūnijā: Anglija — Beļģija Bāzelē, Italija — Šveice Lozannā, 20. jūlijā; Anglija - Šveice Bernē, Italija — Beļģija Lugano.

MEKLĒJU ZĒNU VECUMĀ NO 16 — 18 G.,

ieinteresētu mācīties atslēdznieka un mēchaniķa amatu diplomēta amata meistara vadībā. Tuvākai informācijai griezties: 32 Eastern Ave, Toronto, Toronto Metal Spinning Ltd.

IZDODAMA mēbelēta istaba

Sunnyside rajonā, uz vēlēšanos ar pansiju. Zvanīt pēc pl. 6 vak. LA 2208.

AR 8. MAIJU izdodama pārim labi mēbelēta istaba ar virtuvi 3. stāvā. Parkošanas iespējas. Tel. MU 9117.

IZĪRĒJAMA mēbelēta istaba apartamenta mājā ar visām ērtībām (ar virtuves un ledusskapja lietošanu) St. Clair — Bathurst rajonā. Zvanīt katrā laikā tel. — KE 5851. (505)

NOPIETNĀ PRECĪBU NOLŪKĀ

nedzirdīgs tautietis vēlas iepazīties ar nedzirdīgām tautietēm, no 20—33 g. v.

Rakstīt Mr. ANTON JAPINS, 5106 Cherry St. Kansas City 10 Missouri, U.S.A.

LATVIEŠU FARMERI

Vēlos strādāt lauksaimniecībā pa vasaru. Esmu vidējos gados un protu lauku darbus. Interesentus lūdzu rakstīt LA kantorī ar

LAUKSTRĀDNIECE

(479)

✝

Mūsu līdzstrādnieks, bij. Latvijas konsuls Ķīnā,

EDUARDS SILGALVIS,

dzimis 1884. g. 14. decembrī Nītaurē,

miris 1954. g. 14. aprīlī Sietlā, ASV

LATVIJAS AMERIKĀ redakcija un apgāds

IMANTA

APGĀDS IMANTA

SAGATAVO

BOKAČO

DEKAMERONA

JAUNU IZDEVUMU

No italiešu valodas tulkojusi OFELIJA SPROĢERE

Šis ir viens no ievērojamākajiem darbiem pasaules literatūrā. Blakus arabu Tūkstoš un vienas nakts pasakām tas ir vissaistošākais un reizē arī visvairāk lasītais stāstu krājums pasaulē.

Lai kaut aptuveni varētu kalkulēt tirāžu un reizē ar to arī cenu, apgāds IMANTA lūdz nekavējoties pieteikties **tieši apgādā** ikvienu, kas vēlētos iegādāties šo vērtīgo izdevumu.

Piebilstam, ka tos lasītājus, kas jau paziņojuši apgādam savu vēlēšanos iegādāties šo izdevumu, automatiski uzskatām par subskribentiem.

Subskribenti Bokačo DEKAMERONU saņems speciālā greznā sējumā.

APGĀDA KORESPONDENCES ADRESE:

IMANTA

c/o IMANTS REITMANIS

POSTBOX 292, KOBENHAVN V.

DANMARK

IESIENAM GRĀMATAS

vecos un jaunos izdevumus, kādus vien katrs vēlas, biezos, kiršbrūnos audekla sējumos ar zelta rotājumu un numerāciju, par pieckārt lētāku cenu kā vietējās sietuves, praktiski mūsu klienti sējumu saņem par brīvu

Skatiet mūsu Pavasara kataloga speciālo pielikumu

LATVJU GRĀMATA, P.O. Box 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

A. DZIĻUMA

DIEVA DZIRNAS

un visi jaunākie izdevumi grāmatnīecībā dabūjami

A. ANDERSONES GRĀMATNĪCĀ

1037 Ossington Ave, Toronto, tel. KE 6460

BAZNICAS ZIŅAS

Nujorkas latviešu ev.-lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15., N. Y.

Svētdien, 2. maijā, plkst. 2 dienā Mūsu Pestītāja baznīcā Port Vašingtonā dievkalpojumu vadīs prāvests J. Ķullītis.

Plkst. 3 p.p. kārtējais dievkalpojums Betlemes baznīcā Bruklīnā, māc. R. Zariņš.

Pl. 6 vak. dievkalpojums Sv. Lūka baznīcā Ņurošelā, māc. R. Zariņš. Soliste Izolde Pulcina - Baumane. Pēc tam sadraudzības stunda.

Mātes - Ģimenes dienā, 9. maijā divi dievkalpojumi ar dievgaldu; pl. 9,15 rītā Sv. Toma baznīcā Bronksā, un pl. 3 p.p. Betlemes baznīcā Bruklīnā. Abās vietās pēc tam veco ļaužu godināšana pie klātiem galdiem. Bez tam paredzēti divi citi dievkalpojumi agrā pēcpusdienā — Beisaidē un Džamaikā.

Bērnu rīts, svētdien, 16. maijā pēc pagājušā gada parauga Arlingtona zālē Ņujorkā ar mākslinieciskuprogrammu: nodarbības, atspirdzinājumi bērniem, patīkamas stundas lielajiem.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Arcnib. pārstāvis A. Skrodelis (99 Herkimer St., Hamilton, Ont tel. 7-0136)

Prāv. A. Mitulis, 331 Argyle St., Port Arthur, Ont.

Māc. V. Sēfers (659 Piccadilly Str., London, Ont.).

Niagārā, 2. maijā, plkst. 2 p.p. jaunatnes iesvētīšana ar dievgaldu All Saint anglikāņu baznīcā, Robinsona ielā. Piedalās māc. J. Vējiņš.

Londonā, 9. maijā, plkst. 4 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

St. Katarinēs, 16. maijā, plkst. 1 p. p. jaunatnes iesvētīšana ar dievgaldu Kristus baznīcā.

Londonā, 23. maijā, plkst. 4 p. p. dievkalpojums Trīsvienības baznīcā.

Londonā iesvētes mācības sākums 28. jūnijā. Iesvēte 11. jūlijā. Lūdz jauniešus pieteikties iesvētes mācībā.

Māc. E. Pavasars, 1139 Cannon St. E, Hamilton, Ont., tel. 9-3410.

Hamiltoņa, Sv. Trīsvienības baznīcā (18 Victoria Avenue South) svētdien, 2. maijā, plkst. 4.00 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja sarīko baznīcas lejas telpās Ģimenes dienas draudzes vakaru. Piedalās Regina Pāvasara ar referātu, mākslinieces Maija Zemīte (soprāns), Anna Medne - Silkovska (klavieres), Izolde Silkovska (deklamācijas) un draudzes svētdienas skolas audzēkņi.

Tējas galds.

Hamiltonas latviešu draudzes svētdienas skola ar ievada svētbrīdi notiks baznīcā minētajā dienā, pl. 3,30. p.p.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. WA 3-1873, Toronto. Sv. Andreja bazn. Carlton un Jarvis ielu st., tel. WA 4-1563.).

Svētdien, 2. maijā, pl. 2.30 Latviešu skolas Ģimenes dienas akts ar dievkalpojumu baznīcas zālē.

Svētdien, 9. maijā, pl. 11.00 Ģimenes dienas dievkalpojums.

Svētdien, 16. maijā, pl. 4.00 dievkalpojums.

Svētdien, 23. maijā, pl. 11.00 Debesbraukšanas dienas dievkalpojums.

Māc. A. Lūsis (50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LO 2510)

Māc. A. Briedis (413 Dovercourt Rd., Toronto tel.: OL 8171.

2. maijā, plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Trīsvienības baznīcā. (māc. A. Lūsis). Tai pašā laikā svētdienas skola bērniem baznīcas apakšējā zālē.

9. maijā — Ģimenes dienā — plkst. 4 p.p. dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā (māc. Lūsis un viesis — māc. T. Āviks). Tai pašā laikā arī svētdienas skola baznīcas zālē.

Māc. H. Kušils (4571 Coolbrook Ave, Montreal, P. Q., tālr.: DE 8394).

Montreālā, Debesbraukšanas bcā — Outremont un Blair Ave stūrī:

9. maijā, plkst. 1 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums.

Otavā, Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze, 210 Wilbrod St.

2. maijā, plkst. 2 p.p. Ģimenes dienas dievkalpojums.

16. maijā, plkst. 2 p.p. dievkalpojums.

Svētdienas skola 1,30 p.p. baznīcas zālē.

Kornvalā, Ont.

30. maijā, plkst. 11 no rīta dievkalpojums M. Dārznieks kunga namā, 1326 Aubin Ave.

Māc. Fr. Ruperts, 159 Maryland St., Winnipeg, Man. Dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Ellice un Sherbroke ielu krustojumā.

Ģimenes dienas dievkalpojums svētdien, 2. maijā, pl. 2 p.p. Pēc dievkalpojuma draudzes zālē Mātes dienas atcerei veltīts draudzes vakars. Programmas daļu izpildīs draudzes svētdienas skolas audzēkņi.

Māc. E. Lange, Billings Bridge P. O. Box 66, Ottava, Ont.

Māc. K. Avotiņš, 1174 West 13 Ave., Vancouver, B. C., Vankuverā, Redeemer baznīcā, 8. avenijas un Prince Edward ielas krustojumā:

9. maijā, pl. 3 p. p. Ģimenes dienas dievkalpojums ar prāvesta A. Skrodeļa viesošanos.

23. maijā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums.

Māc. E. Caune, 10168 - 107 Str., Edmonton, Alta, tel.: 41890.

Edmontonā. Ģimenes dienā, 9. maijā, plkst. 3.00 p.p. Sv. Jāņa bcā, 10759 - 96 ielā. Dievkalpojums. Pēc tam draudzes vakars. Piedalās vīru dubultkvartets. A. Sauja, M. Leimanis, deklamācijas, tējas galds.

Draudzes dievkalpojums 23. maijā, plkst. 4.00 p.p..

Dāmu komitejas mēneša sanāksme trešdien, 5. maijā, plkst. 7.30 vakarā pie Birzgales, 12244 - 86 ielā.

Katru ceturtdienu plkst. 7.30 vakarā draudzes ceturtdiena Augustanes namā, 107. ielas un 99. Ave stūrī. 6. un 13. maijā bībeles stundas, 20. maijā referāts.

Kristīta Māra Līga Šķēle, Ilgas un Pētera meita.

Mīrusi Miina Vilhelmīne Zakis, dzim. Melnvītols, 72 g. v.

Kalgarijā. Sv. Pāvila draudzes dāmu komitejas bazārs 1. maijā.

Ģimenes diena, 16. maijā, plkst. 3.00 p.p., dievkalpojums ar dievgaldu Pirmā Luterāņu baznīcā, 9. ielas un 7. Ave. W. stūrī.

Māc. E. Bērziņš, 5833 - 45 Ave., Red Deer, Alberta. Tel.: 2918. 248 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Māc. E. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont., tel. OS 3-3284.

Sadberijā, Ģimenes dienā, svētdien, 9. maijā, plkst. 14, Sv. Jāņa baznīcā (238 Pine St.) dievkalpojums.

Kirklandleikā, svētdien, 16. maijā, plkst. 8,45 lut. baznīcā dievkalpojums. Bērniem mācības sestdien, plkst. 14.00.

Virdžīnijtaunā, svētdien, 16. maijā, plkst. 14.00 anglikāņu baznīcā dievkalpojums.

Salaulāti: Hugo Blumenbergs ar Editi Meiricu.

Norandā, svētdien, 16. maijā, plkst. 17.00 United baznīcā dievkalpojums.

Timinsā, svētdien, 23. maijā, plkst. 15.00 lut. baznīcā (Spruce St.) dievkalpojums. Bērniem mācības plkst. 10.00.

Māc. A. Voiķus, Hamiltonā, 118 Locke St., N., Tālr.: JA 8-2259.

Dievkalpojums Pāvila ev. - lut. baznīcā svētdien, 2. maijā, plkst. 17,30 vakarā. Pēc dievkalpojuma priekšlasījums: „Protestantiskās baznīcas".

Svētdienas skola bērniem pl. 10 rītā vecākai grupai, plkst. 11 rītā jaunākai grupai mācītāja dzīvoklī.

Miris Krists Roberts Kaufmanis, 2 mēn. vecs.

KATOĻU DIEVKALPOJUMI

Hamiltonā, svētdien, 2. maijā, pl. 9,30 lietuviešu baznīcā, 58 Dundurn St., N.

Toronto, svētdien, 9. maijā, pl. 11.30 Newman kluba baznīcā, 89 St. George St.

UZMANĪBU

sludinājuma īpašniece Nr. 404

Lūdzu saņemiet vēstules, jo nav uzdota adrese kam pārsūtīt.

LA slud. daļa

Izgriezt! Uzglabāt!

LAUKSAIMNIECĪBAS SPECIĀLPIEDĀVĀJUMI

300 akru farma. Pilna cena $16.500. Iemaksa $3.000. Labas ēkas, ķieģeļu dzīv. māja, cietkoka grīdas, apkure pagrabā, vanna, divas kūtis, labs mežs, var tūlīt ieiet farmā dzīvot, labi maksāšanas noteikumi.

150 akru farma. Pilna vērtība $10.500. Iemaksa $4.000. Laba ķieģeļu dzīvojamā ēka, apkure pagrabā. Laba kūts, ūdens. Pie laba ceļa, labs mežs, apmēram 120 akru strādājama zeme. Labi maksāšanās noteikumi.

100 akru farma. Pilna cena $7.000. Iemaksa $3.000. Labas ēkas, ķieģeļu dzīv. ēka, elektrība. Pie laba ceļa, 90 akru strādājamās zemes. Labi maksāšanas noteikumi.

100 akru farma. Pilna cena $8.000. Iemaksa $3.000. Labas ēkas, 85 akri strādājamās zemes, pārējais mežs.

140 akru farma. Cena $9.000. Iemaksa $3.000. Labas ēkas, 110 akru strādājama zeme, pārējais mežs.

VALTERS GOBA, mūsu pārstāvis,
sestdien, 1. maijā no plkst. 2—7, sniegs birojā pilnīgu informāciju par augšminētiem un daudz citiem objektiem

BRUNO PURIŅŠ Real Estate
1318 Bloor St. W., tel. OL 7561, Toronto

LIELĀ IZVĒLĒ 1954. GADA
METEOR, MERCURY un LINCOLN
vieglo un vairāk kā 125 jaunu modeļu — katram darbam piemērotu — MERCURY smago automašīnu. Tāpat vairāk kā 100 visu firmu lietotu mašīnu izvēle

PUDDICOMBE MOTORS LIMITED
1543 BLOOR ST. WEST, TORONTO
Pārstāvis P. BERNĀTS
Tel.: darbā OL 7531, mājā LL 1470

Radio un televīzijas techniķis A. EGLĪTIS
pieņem labošanā visāda veida radio un televīzijas aparātus. Pārbūvē Eiropas aparātus. Izbrauc arī mājās. Garantēts darbs.
62 LANGLEY Ave Toronto. Tel. RI 6477

Iris PUKU SALONS
588 BLOOR ST. W. TORONTO. Tel. ME 5665
Gaumīgi ziedu sakārtojumi līgavām un citiem gadījumiem
Orchidejas, gardēnijas, rozes utt.
Palmas, ziedoši stādi par pazeminātām cenām no pašu siltumnīcām

---

Dr. JĀNIS KAROLS
LATVIETIS
Toronto, 404 Delaware Ave (pie Hallam St.)
no pl. 9—11 un no 5—7, izņemot trešdienas. Tel OL 1681
Ar Harbord tramvaju vai Ossington autobusu

Dr. P. BĀRDIŅŠ
740 Spadina Ave (pie Bloor), Toronto
no plkst. 5—7 vak. Tel. kabinetā WA 1-7203, mājās KE 5628

Dr. S. UŽANS
Bērnu, iekšķīgās un ādas slimībās. No plkst. 5—7, sestdienās no plkst. 12—1.
52 LINSMORE CRES. (Bloor-Danforth ir. piestātne).
Tel. GL 2892, Toronto

Dr. GUNDARS DRILLIS
M.D. — L.M.C.C.
780 Main St., East, HAMILTONĀ
DZEMDĪBU PALĪDZĪBA
pieņem no 2—4 un 7—8 un pēc vienošanās, tel. 9-6634

Dr. ROMAN PNIEWSKY
Ar ilggadīgu praksi slimnīcās Vācijā, Polijā un Šveicē
SPECIĀLISTS IEKŠĶIGĀS, SIEVIEŠU UN VENERISKĀS SLIMĪBĀS (158)
3537 PARK AVE, MONTREAL, P.Q., tel. HA 7623, Montreal
Runā vāciski un krieviski Pieņem no 3—9 vakarā

Zobu ārsts Dr. N. NOVOŠICKIS
(LIETUVIETIS)
Diplomēts Vācijā un Kanadā
345 Bloor St. W. (tuvu Spadina Ave)
Zvanīt WA 3-2003 pēc norunas 9—5 pp. katru dienu
Runā vācu un slavu valodas

APDROŠINĀŠANA — CEĻOŠANA
Piezvaniet, ja jums vajadzība:
UGUNSGRĒKU, AUTO, VESELĪBAS, NELAIMES, DZĪVĪBAS VAI KĀDA CITA VEIDA APDROŠINĀŠANA
IZKĀRTO CEĻOJUMUS PA VISU PASAULI AR LIDMAŠĪNU VAI KUĢIEM VAI ARĪ PĀRVEST KĀDU UZ KANADU
O. K. JOHNSON & CO LTD,
697 BAY ST., TORONTO 2, ONT. TEL. EM 8-1483, 1580, 3168

REAL ESTATE BROKER
ACTIVE MEMBER OF TORONTO REAL ESTATE BOARD

PIRMAIS LATVIEŠU NEKUSTAMO ĪPAŠUMU BIROJS KANADĀ

PĒRKOT: PIEDĀVAJAM PLAŠĀ IZVĒLĒ MĀJAS, VEIKALUS, FARMAS UTT.

PĀRDODOT: 20 LABĀKIE AĢENTI JŪSU RICIBĀ

AIZDEVUMU SAGĀDE: LĪDZ $2.500 PAR 3% GADĀ

FARMAS: ORANGEVILLE, SHELLBOURNE UN DUNDALKAS APKĀRTNĒ

Speciāls pārstāvis VALTERS GOBA Tel. 94J13 Dundalk

GALVENAIS BIROJS **OL 7561** 1318 Bloor W. Toronto

BIROJI ATVĒRTI NO PL 10—10 VAKARĀ

HIGH PARK — QUEBEC 10 istabu dubultķieģeļu duplekss, ūdens ejļas apkure, divas modernas virtuves, divas vannas istabas. Ienākums $230.00 mēnesī. Iemaksa 6.000. Izdevīgi maksēšanas noteikumi. Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

WESTON RD. — NORTHLAND pilnīgi jauna 5 istabu ģimenes māja ar modernu virtuvi un vannas istabu ar dušu. Privāts iebraucamais ceļš ar garāžas iespēju. 10 bloku augsts pagrabs ar dzīvokļa izbūves iespējām. Mēneša maksājums nepārsniedz $84.00. Iemaksa apm. $3.000.00 Lūdz zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

IEMAKSA $7.000.00 KING — SPENCER. 15 istabu (trīs dzīvokļi) māja ar ejļas ūdens apkuri. 3 virtuves, 3 vannas istabas un 3 garāžas. Īpašums ļoti labā kārtībā. Lūdzam zvanīt OSKARAM PERRO, OL 7561.

BATHURST — COLLEGE rajonā 9 istabu dubultķieģeļu māja, cietkoka grīdas visos stāvos, ūdens-ejļas apkure, 2 modernas virtuves jauks dārzs un garāžas iespējas 2 auto novietošanai. Prasītā cena $15.000. Zvanīt A. LIEPIŅAM.

PERTH — BLOOR rajonā $4.000 iemaksa, $13.000 pilna cena, 6 istabu dubultķieģeļu māja ar vienu izbūvētu pagraba telpu, cietkoka grīdas, 2 virtuves, liels dārzs, un garāža. Zvanīt A. LIEPIŅAM, OL 7561.

PĀRBAUDIET MŪSU PĀRDODAMO NAMU SARAKSTU

AUSTRAS ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St. W. Toronto, tel. LL 6792 (pie Grace)

ARNOLDS BĒRZIŅŠ
GENERAL INSURANCE AGENCY
Automobiļu — mājas pret uguni — slimības un nelaimes gadījumu — zādzību — mēbeļu, kažoku apdrošināšana u. c.
227 Lauder Ave, Toronto. Tel. LA 6569

ELZA PĒRKONE runājama ik dienas
AMARYLLIS COSMETOLOGICAL INSTITUTE
61 Charles St., West., Toronto, tel. WA 1-9011
Sejas, galvas ādas, matu kopšana. Kalna saule, diatermija, galvanizācija. Ilgviļņi, matu krāsošana. Amaryllis preparāti.

S. HEIFETZ, NOTARY PUBLIC
68 WELLINGTON W, (tuvu Bay St.) Toronto, Ont., tel. EM 6-6451
Vecākais ceļojumu un notāriāta birojs Kanadā — 35 gadu pieredze. Pieredze immigrantu lietu kārtošanā, notariālu dokumentu, Kanadas pavlastniecības, vīzu un dokumentu tulkojumu lietas. Runā krieviski, vāciski, latviski (234)

Dr. A. RATINOV
Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, sevišķi sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.
Runā arī vāciski un krieviski
479 1/2 EUCLID Ave, WA 1-6708
TORONTO (552)

Dr. S. V. FEINMAN
Vīnes universitātes ārsts-chirurgs
Tel. LL 5739.
Pieņem 1.30 — 3 pp. un 6—8 vak.
251 CRAWFORD St.
(Dundas stūrī) Toronto.
Runā vāciski up krieviski

Dr. Alexander Szatmari
nervu un noguruma slimībās
260 St. Clair Ave. W.
Toronto
Runas stundas no 2—7 pp vai uz iepriekšēju norunu pa tel.
WA 1-0556 vai LL 5228

Dr. MICHAEL BALKANI
spec. sieviešu slimībās un dzemd. palīdzībā.
202 St. CLAIR AVE pie Avenue Rd. Toronto, pieņem slimniekus.
Tel. WA 1-9632 un HU 8-7841

Dr. JĀNIS REKAI
chirurgs un dzemdību palīdzība
Dr. PAULS REKAI
iekšķīgās slimībās un Rentgena uzņēmumi
219 St. Clair Ave. W.
Toronto, Ont.
Iepr. telef. pieteikšanās
WA 3-2395

Dr. med. K ŽYMANTIENE
Ārste chirurģe sniedz dzemdību palīdzību 1189 Bloor St. W. Toronto (ieeja no 613 Brock Ave)
Pieņem katru dienu no 1—4 un 5—8 un pēc vienošanās. OL 6851
Runā latviski un vāciski

Dr. T. L. GRANOVSKY
ZOBĀRSTS-CHIRURGS
runā krieviski un vāciski
514 DUNDAS St., W.
Spadīna stūrī.
Zvanīt EM 3-9038, Toronto (163)

Dr. med. Nichlas Sand
Ilggad. Prāgas universitātes klīnikas ārsts. Speciālists iekšķīgās kakla, deguna un ausu slimībās
605 BLOOR ST., W.
pieņem ikdien. 1—3 un 7—9 vak
Tel. KE 2844, Toronto
Runā vāciski un krieviski

MEKLĒ VECĀKU SIEVIETI
aukli 2 maziem bērniem
Montreālā
3530 Jeanne Mance St.
Tel. LA 5624
O. Jumis

FAIRBENKS-MORSE

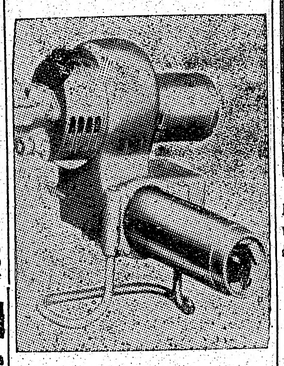

Laboju un iekārtoju pēc izvēles visu firmu ejļas apkures (burner)
sākot ar $320.00
uz nomaksu 6%
Gada garantija.
Tiem, kas vēlētos pasūtināt ejļu dodu 50 galonu par brīvu.
Iekārtoju un laboju visu veidu ūdens un gaisa apkures vecās un jaunās mājās. Garantēts darbs. Kanadas inženieru atbildība

A. LAGUNS
964 Bathurst St., Toronto
Tel. ME 6583

Radio un televizijas
REMONTUS
Izdara katrā laikā. Garantēts darbs. Atlīdzība pēc vienošanās.
Zvanīt OL 0776, Carl Strolz
(Runā vāciski)

LICENCĒTS ELEKTRIKIS
veic visus labojumu un installāci jas darbus. Zvanīt pēc pl. 5 vak.
RI 6453, R. Purvam

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

Dr. med. H. Budulis, CILVĒKS DZĪVES SPOGULĪ, ies.	2.75
Dr. med. H. Budulis, VESELĪGA DZĪVE, ies.	2.10
K. Hamsuna, MISTĒRIJAS, romāns, ies.	3.30
I. Grebzde, PELĒKĀ MĀJA, ies.	2.80
K. Raudive, NEREDZAMĀ GAISMA, ies.	3.90
LATVIAN LITERATURE, broš.	5.50
„ ies.	6.70

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCA
123 Huron St., Toronto, tel. EM 8-0792

Es savai māmiņai
Magonīšu gultu taisu,
Magonīšu gultu taisu,
Rožu klāju paladziņu.

PUĶU VEIKALS
802 BATHURST ST.
(Pie Bloor ielas stūŗa)
Tel. KE 3884 (arī dzīvoklī)
Lotus
- Ziedi, ziedu sakārtojumi un podu puķes
- Latviešu keramika un tautiskās lelles

Laipni lūdzam pasūtinājumus Mātes dienai izdarīt laikus

AUTO VADĪŠANAS KURSI BALTIC
Apmācīšana ar Chevrolet — Studebeker — Lahd Chrysler — 3/4 ton. International (šoferiem). Dubultbremzes un sajūgi.
Visiem kursantiem garantēju atļaujas

A. MASINGS
26 Woodside Ave, tel. MU 8365,
zvanīt līdz pl. 8 rītā un pēc pl. 9 v.

Kungu un dāmu apģērbi
V. KUČĀNS
387 Milverton Blvd.
(Danforth un Coxwell raj.)
Tel. GE 6813, Toronto
Rūpīgs darbs, ātrs pasūtinājuma izpildījums. Cenas: uzvalks $68.50 kostīms $63.50. Ikdienas no plkst. 9—20.30, sestdienās no 9—15.00

O. E. CARSON
LIMITED REALTORS
490 COLLEGE ST., TORONTO WA 4-7121
LATVIEŠU PĀRSTĀVIS
OSVALDS INDZERS MĀJĀS HA 7881

Sniedzu pilnīgu informāciju par visu O. E. Carson biroju sludinātām mājām vietējos laikrakstos.
... Vislielākā nekustamo īpašumu izvēle Toronto
... Palīdzība aizdevumu (morgage) sagādē... Pakalpojam iemaksu sagādei līdz 2/3 no pilnas iemaksas.
KĀDĒĻ NEPIEZVANĪT TŪLIT?

Ieceļošanas, izceļošanas, vīzu, pasu, uzturēšanās atjauju, laulības šķiršanas, legālizācijas un citas lietas administrātīvās iestādēs kārto
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto,
(pie Bloor St.), tel. WA 1-7149

DAVID R. JOSEPHSON
R.O.L.B.E.O.
OPTOMETRISTS
336A BLOOR ST. W., TORONTO
(Spadina Rd.) birojā WA 3-8494
Acu pārbaude Recepte

FRANK VASS, B.A.
ADVOKATS — NOTARS
455 Spadina Ave, Apt., 403
COLLEGE un Spadina ielu stūrī
Tel. birojā — WA 2-4989
Dzīvoklī — WA 3-9352

MONTREĀLĀ
FOTO STUDIJA
OSKARS ASMENIS
1248 Mackay St., Apt. 1
Montreal, P.Q. Pilsētas centrā
Tel. WE 5543

DĀMU FRIZIERSALONS
MODEL
VIJA KREMANIS
109 Moberly Ave, Toronto
Tel. GR 0464
Danforth—Woodbine, 2. stāvā

SEZONAS LIELĀKĀ IZPĀRDOŠANA
Addison NORGE
REFRIGERATOR

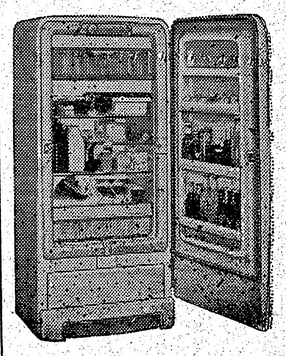

PLAŠĀ IZVĒLĒ
- māju un biroju mēbeles,
- veļas mazgājamās mašīnas,
- ledus skapji

PAR PAZEMINĀTAM CENĀM
Nāciet un apskatiet
Burkacoff's Furniture
Tel. EM 8-6812
619 QUEEN ST. W. TORONTO